

**«ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ
ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ
«ՌՈՒՄԵՐԵՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»
ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐ**

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը	Ռուսերեն և գրականություն 011401.00.6
2. Բուհը	«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջանի մասնաճյուղ
3. Ծրագիրը հավատարմագրված է	-
4. Շնորհվող որակավորումը	Մանկավարժության բակալավր
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին	2024/2025
6. Ուսումնառության լեզուն	Գրական հայերեն
7. Ուսուցման ձևը	Առկա

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները/պահանջները
<p>Ծրագրի դիմորդը պետք է ունենա միջնակարգ, նախնական մասնագիտական կամ միջին մասնագիտական կրթության վկայական:</p> <p>Ընդունելությունը կատարվում է ըստ ՀՀ կառավարության հաստատած Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի: Ընդունելության քննությունների ցանկ՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ռուսաց լեզու (գրավոր) 2. Հայոց լեզու և գրականություն (գրավոր)

9. Ծրագրի նպատակները և խնդիրները
<p>Ծրագրի նպատակն է ռուսաց լեզվի և գրականության ուսումնասիրության, գործնական կիրառման և դասավանդման տիրույթում հիմնարար գիտելիքներով, հոգեբանամանկավարժական հմտություններով և մեթոդաբանական կարողություններով օժտված ուսուցչի պատրաստումը՝ ապահովելով</p> <ul style="list-style-type: none"> • հոգեբանամանկավարժական հմտությունների ձևավորում՝ իրադրային, խմբային և միջանձնային ուղղորդման մոդելներով, • համակարգված լեզվական գիտելիքներ և հաղորդակցական կարողություններ, • ռուսալեզու միջավայրում և տարաբնույթ համատեքստերում կողմնորոշված շփման հմտություններ, • ընդհանուր հետազոտական հմտությունների նպատակային մատուցումների ձևավորում՝ լեզվաբանական և մանկավարժամեթոդական ոլորտներում, • ռուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդաբանության վերաբերյալ արդի գիտելիքներ և գործնական հմտություններ, • ազգային և օտար իրողությունների, իրությունների և արժեհամակարգերի նպատակային զուգադրում՝ լեզվի, մշակույթի, հասարակական կյանքի և գիտության ոլորտներում, • օտարալեզու մշակույթի հետ նպատակային / շահագրգիռ հաղորդակցում, • մանկավարժական գործունեության վերաբերյալ տեսական սկզբունքների և դասավանդման նախնական փորձի ձևավորում:

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները
<p>Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <p>Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.</p> <p>Ա1. ներկայացնելու մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթության հիմնական հասկացությունները, հայեցակարգերը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը,</p> <p>Ա2. նկարագրելու երեխայի և մեծահասակի, որպես սուբյեկտի, հոգեբանական գործունեության առանձնահատկությունները և սոցիալականացման օրինաչափությունները ու հաղորդակցման ձևերը,</p> <p>Ա3. բացատրելու հոգեբանամանկավարժական գիտելիքների տարածման մեթոդները,</p> <p>Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս</p>

հնդեվրոպական՝ հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,
Ա5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները,
Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները,
Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը:
Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ
 Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.
Բ1. պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, ղեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը,
Բ2. կիրառելու տարբերակման և անհատականացման սկզբունքը ուսուցման գործընթացում,
Բ3. կիրառելու կրթության բնագավառում հետազոտությունների իրականացման վերաբերյալ փորձարարական տվյալների հավաքագրման և մշակման տեխնոլոգիաներ,
Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,
Բ5. վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները,
Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,
Բ7. օգտագործելու մասնագիտական բառապաշարը իր հետագա գործունեության ընթացքում,
Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ
 Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.
Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,
Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,
Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,
Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,
Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար,
Գ6. տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար,
Գ7. կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն,
Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար,
Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

11. Ծրագրի ուսումնական պլանը
 Կցված է

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը
 Կցված է

13. Գնահատման ձևերը

- Հետազոտական աշխատանք
- Լուսապատկերաշար
- Բանավոր հարցում
- Գործնական աշխատանք
- Թեմատիկ աշխատանք
- Կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանք
- Թղթապանակ
- Հետազոտական աշխատանք/մասնագիտական գրականության վերաբերյալ
- Ինքնագնահատում, փոխգնահատում
- Ռեֆերատ
- Էսսե
- Խմբային ներկայացում
- Տարաբնույթ առաջադրանքներ
- Ձեկուցումներ
- Ուսումնական նախագծեր
- Գրավոր կարճ հաղորդագրություններ
- Ստուգարքներ
- Քննություններ
- Ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն

14. Շրջանավարտների ապագա կարիերայի հնարավորությունները

- «Ռուսաց լեզու և գրականություն» ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել
- միջին մասնագիտական կրթության հաստատություններում՝ որպես ռուսաց լեզվի և ռուս գրականության ուսուցիչ,
  - աշխատանք տեղեկատվական գործակալություններում,
  - հրատարակչություններում և խմբագրություններում,
  - միջազգային կազմակերպություններում, որտեղ անհրաժեշտ է հայերենի և ռուսերենի իմացությունը,
  - գովազդային գործակալություններում,
  - թանգարաններում,
  - պետական և մասնավոր ձեռնարկություններում և գրասենյակներում:
- Ծրագրի շրջանավարտները կարող են շարունակել իրենց ուսումը մագիստրատուրայում:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսները և ձևերը

Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսներ

- տպագիր նյութեր,
- էլեկտրոնային ռեսուրսներ,
- համացանցային կայքեր:

Ուսումնառության օժանդակության ձևեր

- պասիվ, ակտիվ և ինտերակտիվ ուսուցման մեթոդներ,
- տեսողական (շնորհանդեսային) և տեսալսողական մեթոդներ:

16. Կրթական չափորոշիչները կամ ծրագրային կողմնորոշիչները, որոնք օգտագործվել են ծրագիրը մշակելիս .

ԵՊՀ Ռուսաց լեզու և գրականության կրթական ծրագիր

Վ. Բրյուսովի անվ. պետական համալսարան, Ռուսաց լեզու և գրականություն, կրթական ծրագիր Վանաձորի

Վանաձորի Հովհ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան, Ռուսաց լեզու և գրականություն, կրթական ծրագիր

17. Լրացուցիչ տեղեկատվություն ծրագրի վերաբերյալ

18. Պրոֆեսորադասախոսական համակազմին ներկայացվող պահանջներ

1. Ընդհանրական կարողություններ

Դասավանդման/մանկավարժական

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- ներկայացնելու դասընթացի նպատակները և խնդիրները, մեկնաբանելու և պարզաբանելու դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները և դրանց կապն ու համադրումը համապատասխան կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ,
- կիրառելու դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման ժամանակակից մեթոդներ և տեխնոլոգիաներ,
- կիրառելու ուսանողներին մոտիվացնող և նրանց ակտիվությունը խրախուսող մեխանիզմներ և մեթոդներ,
- սահմանելու կրթական ընդհանուր նպատակ և ջանքեր ներդնելու դրա իրականացման ուղղությամբ,
- զարգացնելու ուսանողների վերլուծական, փաստերն ու իրողությունները ընդհանրացնելու, երևույթները համակողմանիորեն գնահատելու, եզրակացություններ կատարելու և տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունները,
- կազմելու դասընթացի փաթեթ:

Հետազոտական

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- իրականացնելու գիտահետազոտական աշխատանքներ,
- վերլուծելու մանկավարժական սեփական գործունեության արդյունավետությունը,
- կիրառելու միջառարկայական և համալիր հետազոտությունների մեթոդաբանություններ,
- ճիշտ ընտրելու և համադրելու հետազոտությունների իրականացման և կիրառվող ուսուցման մեթոդները:

Հաղորդակցման

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- ուսանողի հետ հաստատելու միջանձնային և կառուցողական հարաբերություններ,
- արդյունավետ պլանավորելու դասընթացը և դասապրոցեսը, կառավարելու լսարանը, բոլոր ուսանողներին դարձնելու ուսումնական գործընթացի ակտիվ մասնակիցներ,
- հաղորդակցվելու որևէ օտար լեզվով,
- պահպանելու մանկավարժական և մասնագիտական էթիկայի կանոնները,
- պահպանելու բարձրագույն կրթության ոլորտի իրավական նորմերը:

SZS կիրառության

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- ուսումնական գործընթացում ազատ կիրառելու համակարգչային հիմնական ծրագրերը (MS Office փաթեթ Word, Excel, Power-Point, Internet, e-mail),
- պատրաստելու և ներկայացնելու լուսացուցադրություններ,
- օգտագործելու առցանց ուսուցման տեխնոլոգիաներ,
- կիրառելու Moodle հարթակը դասապրոցեսը իրականացնելու համար:

1. Մասնագիտական կարողություններ

Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.

- ներկայացնելու և մեկնաբանելու դասավանդման ոլորտի հիմնախնդիրները և ուսումնասիրության ժամանակակից մեթոդաբանական հիմքերը,
- սահմանելու դասավանդվող դասընթաց(ներ)ի հիմնական հասկացությունները, ուսումնասիրության հայեցակարգային մոտեցումները,
- ուսուցման գործընթացում ստեղծելու միջառարկայական կապեր,
- ձևակերպելու դասավանդվող առարկայի ոլորտում խնդիրներ, ընտրելու անհրաժեշտ ուսումնական նյութեր և ուսուցման միջոցներ,
- կիրառելու ոլորտի խնդիրների ուսումնասիրման մեթոդական առաջավոր փորձը և դրսևորելու ստեղծագործական մոտեցումներ:

3. Ընդհանուր պահանջներ

Գիտական գործունեություն

- Որակավորման կամ գիտական աստիճանի առկայություն դասավանդվող դասընթացի/մոդուլի ոլորտում:
- Գիտական աստիճանի և կոչման առկայություն/ցանկալի է բակալավրատում, պարտադիր՝ մագիստրատուրայի համար / :
- Հետազոտական աշխատանքների առկայություն մանկավարժության կամ դասավանդվող դասընթացի /մոդուլի ոլորտում:
- Մասնակցություն հանրապետական և միջազգային գիտաժողովների:

Գիտամանկավարժական կամ պրակտիկ աշխատանքի փորձ

- Գիտական կամ մանկավարժական աշխատանքի փորձառություն՝ բացի «դասախոս» տարակարգի համար (նվազագույնը 3 տարի):
- Մասնակցություն որակավորման բարձրագույն դասընթացներին վերջին 5 տարիների ընթացքում:
- Մասնագիտական պրակտիկ գործունեության փորձառություն /ցանկալի է/:

«ՌՈՒՄԵՐԵՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐՑՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ծրագրի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ	
Ա1	Ներկայացնելու մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթության հիմնական հասկացությունները, հայեցակարգերը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը	Բ1	Պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, դեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը:
Ա2	Նկարագրելու երեխայի և մեծահասակի, որպես սուբյեկտի, հոգեբանական գործունեության առանձնահատկությունները և սոցիալականացման օրինաչափությունները ու հաղորդակցման ձևերը:	Բ2	Կիրառելու տարբերակման և անհատականացման սկզբունքը ուսուցման գործընթացում
Ա3	Բացատրելու հոգեբանամանկավարժական գիտելիքների տարածման մեթոդները:	Բ3	Կիրառելու կրթության բնագավառում հետազոտությունների իրականացման վերաբերյալ փորձարարական տվյալների հավաքագրման և մշակման տեխնոլոգիաներ:
Ա4	Ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ:	Բ4	Վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,
Ա5	Ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները:	Բ5	Վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները
Ա6	Ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները:	Բ6	Կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,
Ա7	Ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը,	Բ7	Օգտագործելու մասնագիտական բառապաշարը իր հետագա գործունեության ընթացքում,
Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ			
Գ1	Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:	Գ4	Մտանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
Գ2	Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և	Գ5	Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու

	հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:		աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
Գ3	Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:	Գ6	Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:
Գ7.	Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:	Գ8	Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
Գ9	Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		

«ՈՈՒՍԵՐԵՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՔԱՐՏԵԶԸ

Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Մոդուլի թվանիշը	Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները																							
		Ա1	Ա2	Ա3	Ա4	Ա5	Ա6	Ա7	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Բ6	Բ7	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5	Գ6	Գ7	Գ8	Գ9	
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	0302/B04				+												+	+		+					
Հայոց պատմություն-1	0304/B05																	+	+	+					
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	0105/B02																	+		+					
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B01																	+						+	
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B06																	+						+	
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B10																	+						+	
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B14																	+						+	
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	0302/B08				+												+	+		+					
Հայոց պատմություն-2	0304/B09																	+	+	+					
Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	0001/B07																	+						+	
Փիլիսոփայություն	0304/B13																	+		+					
Անգլերեն-1	0305/B15																+	+		+					
Ֆրանսերեն-1	0305/B15																+	+		+					
Վրացերեն-1	0305/B12																+	+		+					
Անգլերեն-2	0305/B16																+	+		+					
Ֆրանսերեն-2	0305/B16																+	+		+					
Վրացերեն-2	0305/B13																+	+		+					
Բարոյագիտության հիմունքներ	0303/B17																	+		+					
Գործարարության հիմունքներ	0201/B17																	+		+					
Իրավունքի հիմունքներ	0304/B12																	+	+	+					
Կրոնագիտության հիմունքներ	0304/B17																	+		+					
Մշակութաբանության հիմունքներ	0202/B17																	+		+					
Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	0201/B17																	+		+					
Տրամաբանության հիմունքներ	0304/B60			+							+		+				+		+						
Տնտեսագիտության հիմունքներ	0201/B17																	+		+					
Քաղաքագիտության հիմունքներ	0304/B17																	+	+	+					
Անգլերեն-3	0305/B17																+	+		+					

Համեմատական գրականագիտական հիմունքներ	0305/B63								+			+		+		+	+			+		
Ռուս մանկական գրականություն	0305/B57								+	+				+				+		+		
Ռուսաստանի պատմություն	0305/B60														+			+		+	+	
Ռուսաստանի լեզվաերկրագիտություն	0305/B52					+	+						+					+		+		
Ռուսաստանի արտերկրյա գրականություն	0305/B61								+			+		+		+	+				+	
Հայ գրականության պատմություն	0302/B47								+	+				+				+		+		
Ներառական կրթություն	0303/B51	+	+	+							+	+	+					+		+		+
Ռուս հատկանունաբանություն	0305/B64								+			+		+		+	+				+	
Ռուսական դեկադանսի պոեզիա	0305/B69								+			+		+		+	+				+	
Ռուսերենը որպես օտար լեզու	0305/B70																					
Մանկավարժական պրակտիկա-1	0305/B61	+	+	+							+	+	+					+		+	+	+
Մանկավարժական պրակտիկա-2	0305/B62	+	+	+							+	+	+					+		+	+	+
Մանկավարժական պրակտիկա-3	0305/B66	+	+	+							+	+	+					+		+	+	+
Ավարտական աշխատանք	0305/B65	+	+	+								+			+					+	+	+

«ՈՌԻՍԵՐԵՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ

Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Կրեդիտներ	Ուսումնական բեռնվածությունը, ժամ					Կիսամյակներ																Գնահատման ձևը			
		Ընդ.	Դսվա.	Գրծ./սեմ.	Լաբ.	Ինք.	1		2		3		4		5		6		7		8					
							Կրդ.	Լ.ս.ժ	Կրդ.	Լ.ս.ժ	Կրդ.	Լ.ս.ժ	Կրդ.	Լ.ս.ժ	Կրդ.	Լ.ս.ժ	Կրդ.	Լ.ս.ժ	Կրդ.	Լ.ս.ժ	Կրդ.	Լ.ս.ժ				
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ	36	1200	255	405	0	540	12	14	12	14	4	6	8	10												
Պարտադիր դասընթացներ	32	1080	195	405	0	480	12	14	12	14	4	6	4	6												
Քաղ. պաշտպանություն և արտ. իրավիճ. բնակչութ. առաջին բուժօգնություն	4	60	10	20	0	30	2	2																		ստ.
Հայոց լեզու խոսքի մշակույթ-1	2	60	0	30	0	30	2	2																		ստ.
Հայոց լեզու խոսքի մշակույթ-2	2	60	0	30	0	30			2	2																ստ.
Հայոց պատմություն-1	2	60	15	15	0	30					2	2														ստ.
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30							2	2												ստ.
Հայոց պատմություն-2	2	60	15	15	0	30							2	2												ստ.
Փիլիսոփայություն	3	90	30	0	0	60									3	2										ստ.
Ֆիզդաստիարակություն	0	0	0	0	0	0		X		X		X		X												ստ.
Կամընտրական դասընթացներ	4	60	0	30	0	30	2	2																		ստ.
Ֆրանսերեն-1																										
Անգլերեն-1																										
Վրացերեն-1																										
Կամընտրական դասընթացներ	4	60	0	30	0	30			2	2																ստ.
Ֆրանսերեն-2																										
Անգլերեն-2																										
Վրացերեն-2																										
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ	4	120	60	0	0	60							2	2												ստ.

Ռուս գրականության պատմություն (ռուս բանահյուսություն, 18-րդ դարի գրական.)	6	180	45	15	0	120			6	4												Էգր.գն.
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում-2	6	180	0	60	0	120			6	4												Էգր.գն.
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի բառագիտություն	6	180	45	15	0	120			6	4												Էգր.գն.
Ընդհանուր հոգեբանություն	6	180	45	15	0	120				6	4											Էգր.գն.
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում-3	6	180	0	60	0	120				6	4											Էգր.գն.
19-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն-1	6	180	45	15	0	120				6	4											Էգր.գն.
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն-1	6	180	45	15	0	90				6	4											Էգր.գն.
SZS կիրառումը ուսումնական գործընթացում	2	180	30	0	0	30				2	2											առ.էգր.գն.
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում-4	6	180	0	60	0	120						6	4									Էգ.գն.
“ՀԲ” 19-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն-2	6	180	45	15	0	120						6	4									Էգր.գն.
“ՀԲ” Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն-2	6	180	45	15	0	105						6	4									Էգր.գն.
Ռուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկա	6	180	45	15	0	120						6	4									Էգր. գն.
19-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն-3	6	180	45	15	0	120							6	4								Էգր.գն.
Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն-1	6	180	30	30	0	120							6	4								Էգր.գն.
Արտասահմանյան գրականություն	6	180	45	15	0	120							6	4								Էգր.գն.
“ՀԲ” Ռուս գրականության դասավանդման մեթոդիկա	6	120	45	15	0	120							6	4								Էգր.գն.
20-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն	6	180	45	15	0	120								6	4							Էգր.գն.
“ՀԲ” Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն-2	6	180	45	15	0	120								6	4							Էգր.գն.
“ՀԲ” Ժամանակակից ռուսաց լեզվի	6	180	45	15	0	120											6	4				

ոճարանություն																						Եզր.գն.
Ռուսաց լեզվի պատմություն	3	90	30	0	30	60													3	2		առ. ընթ. Եզր.գն.
Մասնագիտական կառուցմանս (կամրնտրական դասընթացներ 12/2)	12	360	120	120	0	240									12	8						Եզր.գն.
Համեմատական գրականագիտության հիմունքներ			30	30											12	8						
Ռուս գրական քննադատություն			30	30																		
Ռուս մանկական գրականություն			30	30																		
Ռուսաստանի պատմություն			30	30																		
Մասնագիտական կառուցմանս (կամրնտրական դասընթացներ 12/2)	12	360	120	60	0	240												12	8			Եզր.գն.
Հայ գրականության պատմություն			60																			
Ռուս գրականությունը 20-21-րդ դարերի սահմանագծում			60																			
Ռուսաստանի արտերկրյա գրականություն			60																			
Ռուսաստանի լեզվաերկրագիտություն				60																		
Մասնագիտական կառուցմանս (կամրնտրական դասընթացներ 12/2)	12	360	120	120	0	240														12	24	առ. ընթ. գն
Ներառական կրթություն			30	30																		
Ռուս հատկանունաբանություն			30	30																		
Ռուսական դեկադանսի պոեզիա			30	30																		
Ռուսերենը որպես օտար լեզու			30	30																		
Հարակից կրթական ծրագրերից ընտրվող Դասընթացներ 12/2	12	360	0	120	0	240												12	8			Եզր.գն
Հարակից դասընթաց-1				60																		
Հարակից դասընթաց-2				60																		
Կրթական այլ մոդուլներ	24	720	0	0	0	720								3	0	6	0				26	0
Մանկավարժական պրակտիկա-1	3	90				90								3	0							ստ.
Մանկավարժական պրակտիկա-2	6	180				180									6	0						ստ.
Մանկավարժական պրակտիկա-3	3	90				90														3	0	ստ.
Ավարտական աշխատանք	20	600				600														12	0	առ. ընթ. գն.
	240	7320	1540	1062	218	4500	32	32	30	32	30	32	32	30	23	30	25	30	20	26	0	240

**«ՌՈՒՍԵՐԵՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐ**

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ՊԱՐՏԱԴԻՐ/

1.0302/B04	2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.1-ին կիսամյակ	7. Մտուգարք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսևորման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգործուն գրավոր ու բանավոր խոսք:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <p>1. ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնչյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառության յուրահատկությունները,</p> <p>2. ձևավորել ու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <p>1. ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսևորման ձևերը, սահմանելու և ճիշտ կիրառելու լեզվական և հնչյունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը,</p> <p>2. ձևավորելու բանավոր խոսքի և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ճիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարբեր իրողությունները (բառապաշարի շերտեր, ձևաիմաստային խմբեր, դարձվածքներ և այլն),</p> <p>3. սահմանելու, բացատրելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում:</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. կառուցելու հարուստ բառապաշարով, շարահյուսորեն ճշգրիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք,</p> <p>2. գործառնելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>2. աշխատելու թիմում:</p>		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական՝ հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,</p> <p>Գ2. մայրենի, ռուսերեն և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնությունը ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. քննարկում /բանավեճ,</p> <p>2. համագործակցային աշխատանք,</p> <p>3. մտազրույց ,</p> <p>4. վերլուծական մեթոդ,</p> <p>5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ,</p> <p>6. գրավոր մեթոդ,</p> <p>7. բացատրական մեթոդ:</p>		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Մտուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:</p>		

<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսևորման ձևերը: Լեզվական նորմ: Թեմա 2. Հնչյունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: Թեմա 3. Բառային մակարդակ: Թեմա 4. Քերականական մակարդակ: Ձևաբանություն: Թեմա 5. Շարահյուսություն:</p>
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014: 2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր, 2015: 3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/, Եր, 2002: 4. Բաղիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003: 5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003: 6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:

1.0302/B08	2.Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	

8.Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների իմացությամբ ու անսխալ, գրագետ գործառմամբ, ձևավորել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնչյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժևորելու համար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդհանուր կառուցվածքին և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնել ուսումնական գործընթացներում:

Դասընթացի խնդիրները.

1.բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարբերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու խոսքի արժանիքները,
2. կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անճշտությունները, դրսևորելու խոսքային բարձր էթիկետ:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,

Գ1. մայրենի, ռուսերեն և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն,

Գ2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,

Գ4. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /բանավեճ,
2. համագործակցային աշխատանք,
3. մտազրոհ,
4. վերլուծական մեթոդ,
5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ,
6. գրավոր մեթոդ,
7. բացատրական մեթոդ:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Խոսքի արժանիքները: Թեմա 2. Խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ: Թեմա 3. Խոսքի գործառական տարբերակներ /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/: Թեմա 4. Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոսք:</p> <p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014: 2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր., 2015: 3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/, Եր., 2002: 4. Բաղիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003: 5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003: 6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:
--

1. 0304/B05	2.Հայոց պատմություն-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.15/0/15	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Մտուցաբք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել հայ ժողովրդի ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց հին և միջնադարյան պետականությունների առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին, 2. ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կորոշություն, 3. ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանքային կապ ապահովելու համար: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը, 2. նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները, 3. ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լուսաբանելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ռազմական և այլ բնագավառներ ու նվաճումները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը, 2. արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում, 3. արժևորելու ինչպես նախաքրիստոնեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակութային արժեքները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները, ինչը և հնարավորություն կտա քաղաքական կողմնորոշում ունենալու ներկայում և ապագայում: 2. բանավիճելու: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. մայրենի, ռուսերեն և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն,</p>		

<p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p>
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. ռեֆերատ 3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հայաստանը հնագույն շրջանում: Թեմա 2. Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք. ա. 9-6-րդ դդ/: Երվանդունիների թագավորությունը: Թեմա 3. Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը Արտաշեսյան շրջանում: Թեմա 4. Արշակունիների թագավորությունը: Թեմա 5. Հայաստանը վաղ միջնադարում: Թեմա 6. Հայաստանը զարգացած միջնադարում: Թեմա 7. Հայաստանը ուշ միջնադարում:</p>
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հայոց պատմություն, (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012: 2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975: 3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000: 4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:

1.0304/B09	2.Հայոց պատմություն-2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.15/0/15	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել հայ ժողովրդի 17-րդ դարից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին, 2. ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն, 3. ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և ներկայացման համար: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերաբրտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը, 2. նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը, 2. արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում, <p>գ. քննիչական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս հնարավորություն կտա ապագայում ճիշտ կողմնորոշվելու: 		

<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p>
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. ռեֆերատ 3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: Թեմա 2. Ռուսաստանի ներթափանցումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: Թեմա 3. Հայկական հարցի միջազգայնացումը: Թեմա 4. Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: Թեմա 5. Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: Թեմա 6. Իրավիճակը Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: Թեմա 7. Հայաստանը 1917թ. ռուսական հեղափոխությունների շրջանում: Թեմա 8. Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: Թեմա 9. Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: Թեմա 10. Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը: Թեմա 11. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:</p>
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հայոց պատմություն, (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012: 2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Սո. Մելիք-Բախշյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975: 3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000: 4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:

1.0105/B02	2.Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Մտուգաբք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել կենսոլորտի կառուցվածքի տեսական հիմնահարցերը և «մարդ-կենսոլորտ» համակարգում նրանց փոխազդեցությունը, ինչպես նաև պատրաստել որակյալ մասնագետներ, որոնք կարող են գնահատել շրջակա միջավայրի աղտոտման աստիճանը, որպես հասարակության գործունեության արդյունք և նախագուշացնելու կամ կանխարգելելու անթրոպոգեն գործունեության ոչ ցանկալի հետևանքները: Նպաստել հասկանալու էկոլոգիական հիմնախնդիրների էությունը և զարգացնել այդ խնդիրները լուծելու ունակությունը: Մովորողներին նախապատրաստել աշխարհայացքի ինքնուրույն ընտրության:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ուսանողների տալ հիմնարար գիտելիքներ՝ էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունների և օրենքների, էկոլոգիական համակարգերի և գործընթացների, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հնարավորությունների, բնական և տեխնոգեն միջավայրերի, ժամանակակից զարգացման տենդենցների, էկոլոգիական մշակույթի, որպես գործոնի ձևավորման, էկոլոգիական ճգնաժամերի, էկոլոգիայի բնագավառում միջազգային իրավական նորմերի, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող էկոլոգիական օրենսդրության մասին, 2. ուսանողների մոտ զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունները, տրամաբանական և գիտական լեզվամտածողությունները, եզրակացություն անելու կարողությունները, 3. դաստիարակել քաղաքացիական դիրքորոշում և պատասխանատվություն՝ մարդկության և բնական միջավայրի նկատմամբ: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանելու էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները, էկոլոգիական հիմնական և կարևոր օրենքները, սկզբունքները, օրինաչափությունները և կանոնները, 		

2. նշելու շրջակա միջավայրի զարգացման կոնցեպցիաները և թվարկելու մթնոլորտի, ջրոլորտի և հողոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող աղտոտող նյութերը և ներկայացնելու նրանց վերլուծության մեթոդները,
3. բացատրելու, թե ի՞նչ ազդեցություն կարող է ունենալ բնակչության վրա շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Էկոլոգիական գնահատական տալու շրջակա միջավայրի հիմնական գործոններին,
2. նախագուշակական միջոցառումներ ներկայացնելու՝ գերծ պահելու շրջակա միջավայրը Էկոլոգիական աղետներից,
3. անցկացնելու մոնիտորինգ և գնահատելու տարածաշրջանի Էկոլոգիական իրավիճակը, համապատասխան եզրակացություն տալ այն նպաստող գործոնների մասին, որոնք կբարելավեն տարածաշրջանի Էկոլոգիան:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. ցուցաբերելու ինքնուրույն ուսումնասիրելու ունակություն,
2. հետազոտություններ անելու՝ ստացած տեղեկությունը արհեստավարժ օգտագործելու խնդիրների լուծման նպատակով,
3. կիրառելու կանխատեսման մեթոդը՝ որոշելու համար, թե այս կամ այն գործոնը ինչպիսի ազդեցություն կարող է ունենալ տվյալ Էկոհամակարգի վրա:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

- Գ1.** կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,
- Գ2.** մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն,
- Գ3.** պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,
- Գ4.** ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,
- Գ5.** կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Պասիվ դասախոսություն
2. Ակտիվ դասախոսություն
  - ✓ *հարց ու պատասխան*
  - ✓ *զրույց*
3. Ինտերակտիվ դասախոսություն
  - ✓ *«Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում*
  - ✓ *հարց ու պատասխան*
  - ✓ *բանավեճ*
  - ✓ *զրույց*

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1. Բանավոր քննում ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի կամ դասախոսի կողմից առաջադրված թեմայով ռեֆերատի զեկուցում:
2. Այն ուսանողները, որոնք ամբողջական դասընթացի մաս կազմող 5 և ավելի թեմաներից կամ ինքնուրույն աշխատանքների թեմաներից գնահատվել են «ստուգված», ապա ստանում են «Մտուգված»:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Էկոլոգիայի համառոտ պատմությունը: Էկոլոգիայի կառուցվածքը, առարկան և օբյեկտը: Լիբիխի, մինիմումի, Վիլյամի գործոնների անկախության և Շելֆորդի տոլերանտության օրենքները: **Թեմա 2.** Էկոհամակարգի գործունեության սկզբունքները: Էկոհամակարգի կառուցվածքը: Պրոդուցենտներ, կոնսումենտներ, ռեդուցենտներ /ավտոտրոֆներ, հետերոտրոֆներ/: **Թեմա 3.** Օրգանիզմների գոյության միջավայրը և պայմանները: Կենսական, ոչ կենսական, մարդածին, սահմանափակող գործոններ: Օրգանիզմների հարմարվելը միջավայրի պայմաններին: **Թեմա 4.** Էներգիայի և նյութերի հոսքը Էկոհամակարգում: Էկոհամակարգերի էներգետիկական դասակարգումը: Էներգիայի և նյութերի փոխանցումը Էկոհամակարգերում, էներգիայի կորուստները սննդային շղթաներում: Ազոտի, ֆոսֆորի,

ծծմբի, ածխածնի շրջանառությունը: **Թեմա 5.** Մարդու առողջության էկոլոգիական ասպեկտները: Միջավայրի քիմիական, կենսաբանական աղտոտումը, միջավայրի աղտոտումը աղմուկով, սննդամթերքների աղտոտումը: Գյուղատնտեսական և ուրբանիստական համակարգեր: **Թեմա 6.** Անսպառ և սպառվող պաշարները: Մարդու ազդեցությունը կենսոլորտի վրա: Արդյունաբերության առաջընթացը և բնապահպանության հիմնախնդիրները: Արդյունաբերության էկոլոգիացման սկզբունքները: **Թեմա 7.** Քարոլորտի կառուցվածքը: Մթնոլորտի կառուցվածքը, նշանակությունը: Ջուրը երկրի վրա և նրա հատկությունները: Կենսոլորտի կառուցվածքը: Հողը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: **Թեմա 8.** Պոպուլյացիայի բնութագիրը, ծնելիություն և մահացություն, պոպուլյացիայի սեռային կազմը, պոպուլյացիաների միջև գոյություն ունեցող փոխազդեցության ձևերը, գիշատիչ-գոհ փոխհարաբերությունը: **Թեմա 9.** Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրները և դրա էկոլոգիական հետևանքները: Ջրոլորտի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Քարոլորտի և բնահողի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Երկրի կլիմայի փոփոխության և անսպառազման հիմնախնդիրները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գրիգորյան Կ., Եսայան Ա., Ժամհարյան Հ., Խոյեցյան Ա., Մովսեսյան Հ., Փիրումյան Գ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, Եր., 2010:
2. Գրիգորյան Ա., Աղայան Ա., ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգի ներկա վիճակը, Եր., 2008:
3. Մելքումյան Լ., Գալստյան Մ., Բնապահպանության հիմունքներ, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2010:
4. Շահինյան Մ., Թամրազյան Ն., Էկոլոգիա, Եր., 2002:
5. Валова В.Д. Основы экологии: Учебное пособие.-5-е изд., Москва, 2005.

1. 0001/B01, B06	2.Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.1-ին, 2-րդ կիսամյակներ	7.Մտուցաբք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակլիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը, • նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, • բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց, • նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը, • զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոորդինացիա և այլն: <p>Դասընթացի խնդիրներն են.</p> <ul style="list-style-type: none"> • հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում, • ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ, • ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում, • ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք, • ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան 		

կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները,
2. թվարկելու կոփման կանոնները և բացատրել դրանց նշանակությունը,
3. ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները,
4. ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները,
5. առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրել դրանց կործանարար ազդեցությունը անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրոբատիկ վարժություններ, վազք, հեռացատկ),
2. ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններ ու ֆունկցիոնալ կարողություններ ուսուցանվող մարզաձևերում,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան)

1. աջակցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը,
2. դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից,
3. կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ7. կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:

11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ .
  - տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
  - մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
  - ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
  - անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
  - ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),
2. արտաուսումնական պարապմունքներ.
  - ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
  - վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
  - մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
  - ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
  - մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
  - մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով: Ստուգարքը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

13. Դասընթացի բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից

1-ին կիսամյակ

Թեմա 1. Ֆիզիկական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլը: **Թեմա 2.** Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վազը: Վազքի տեխնիկայի ուսուցում: Վազք. փոփոխական արագությամբ, արգելքների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: **Թեմա 3.** Սպորտային խաղերի դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձեռքով: Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: **Թեմա 4.** Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության չափանիշները, պայքարը բացասական երևույթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (վոլեյբոլ, բասկետբոլ):

2-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ընդհանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստության դերը ֆիզիկական դաստիարակության գործում: Շարժողական ընդունակությունների կատարելագործման հիմունքները: Մարմնամարզություն: Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնձի առաջ, ետ, «կամուրջ» պատկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնձի երկարությամբ: **Թեմա 2.** Ֆիզիկական բեռնվածության ծավալը ուսանողական տարիքում, նրա միջոցով ֆիզիկական զարգացման և մարմնակազմության հնարավորություններն ու շտկման պայմանները: Մարմնամարզություն: Մարզանստարանի վրա հենում պատկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեմա 3.** Ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդական հիմունքները, նրանց ձևերը և տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. վերևից սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցում: Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս. տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ուսուցում: Սպորտային խաղ բասկետբոլ. գնդակին տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում, պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում, գնդակի նետում զամբյուղի մեջ: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Հարձակողական հարվածի տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում: Խաղի պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 5.** Ինքնուրույն պարապմունքների հիգիենան և ինքնահսկումը: Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական վազք: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Երկար վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները: Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): Հեռացատկ: Հեռացատկ տեղից՝ զույգ ոտքերի հրումով: **Թեմա 6.** Մասնակցությունը սպորտային մրցումների, դրանց ֆիզիկական և հոգևոր դաստիարակչական նշանակությունը: **Թեմա 7.** Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007:
2. Ազիզյան Գ., Վանեայան Հ.Մ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բաբայան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսեթյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

1.0001/B10, B13	2.Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.3-րդ, 4-րդ կիսամյակներ	7.Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝		
<ul style="list-style-type: none"> • ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը, • նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, 		

- բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը,
- զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոորդինացիա և այլն,
- կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց:

Դասընթացի խնդիրներն են.

- հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,
- ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,
- ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,
- ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջումնք,
- ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններն ու հմտությունները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու մասսայական սպորտի, բարձր նվաճումների սպորտի և ուսանողական սպորտի առանձնահատկությունները, թվարկել սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման փուլերը,
2. ներկայացնելու ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգի կառուցվածքը, ունիվերսիադաների և օլիմպիական խաղերի տարբերությունները, թվարկել նրանց դաստիարակչական հատկությունները, ներկայացնել տեղեկություններ օլիմպիական խաղերի և անվանի մարզիկների վերաբերյալ,
3. հիմնավորելու կոնկրետ սպորտաձևի ընտրումը կանոնավոր պարապմունքների համար, թվարկել հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կիրառման բնութագրերը,
4. թվարկելու տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները, մեկնաբանել անհատի վրա դրանց ներգործության բնութագրերը,
5. ներկայացնելու արտադրական ֆիզիկական կուլտուրայի, արտադրական մարմնամարզության առանձնահատկությունները և մեկնաբանել նրանց անհրաժեշտությունը մասնագիտական գործունեության մեջ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. պահպանելու ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները,
2. սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում իրականացնելու օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողություն կիրառելով նրա հիմնական մեթոդները և ցուցանիշները, վարել ինքնավերահսկման օրագիր,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,
4. կատարելու շարժողական գործողություններ ֆիզիկական վարժությունների կատարման մատուցված մեթոդներով և ցուցաբերելու նորմատիվներին համապատասխան արդյունքներ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. դասախոսի անմիջական հսկողությամբ ուսանողների խմբում իրականացնելու թեմատիկ հանձնարակականի փոխադարձ վերահսկողություն,
2. աջակցելու ընկերներին թեմատիկ շարժողական գործողությունների, հնարքների կատարման ժամանակ, ներկայացնելու իր կարծիքը ընկերների ֆիզիկական պատրաստվածության վերաբերյալ,

3. վերլուծելու դասախոսի կողմից իրեն և խմբին տրված անհատական և խմբային հանձնարարականների իրականացման արդյունքները,
4. կազմակերպելու մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի պարապմունքներ, սպորտային միջոցառումներ կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս,
5. կողմնորոշվելու տարբեր իրավիճակներում, ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն վնասվածքների դեպքում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ7. կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ.
  - տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
  - մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
  - ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
  - անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
  - ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),
2. արտաուսումնական պարապմունքներ.
  - ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
  - վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
  - մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
  - ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
  - մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
  - մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգաբլթով: Ստուգաբլթը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

3-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ուսանողական սպորտը, բուհում սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: **Թեմա 3.** Վազքի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում, վազք փոփոխական արագությամբ, վազք 60 մ, 100 մ /ցածր մեկնարկից/: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Հեռացատկ տեղից, տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Վազք արգելքների հաղթահարումով: Վազք 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: **Թեմա 4.** Ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգը, ունիվերսիադաներ, օլիմպիական խաղեր: Օլիմպիզմը և օլիմպիական դաստիարակությունը: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում, սկզբնահարվածի ուսուցում և ամրապնդում: Գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձևերով: **Թեմա 6.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում: **Թեմա 7.** Կանոնավոր պարապմունքների համար սպորտաձևի ընտրման դրդապատճառները և հիմնավորումը: Հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համամակարգերի համառոտ հոգեֆիզիոլոգիական բնութագրերը: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղ սեղանի թենիս, խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում: **Թեմա 9.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ», կանգ թիակների վրա պառկած դրությունից: **Թեմա 10.** Մարմնամարզություն: Ցատկ այծիկի վրայից՝ ոտքերը գատած եղանակով:

4-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները: Անհատի ֆիզիկական, շարժողական և հոգեկան հատկությունների վրա դրանց ներգործության բնութագրերը: **Թեմա 2.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնծի երկարությամբ: Մարզանստարանի վրա հենում պատկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեմա 3.** Մարզապարապմունքների արդյունավետության հսկողությունը, ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Վերևից սկզբնահարվածի, հարձակողական հարվածի տիրապետման, խաղի պաշտպանության տեխնիկաների ուսուցում և ամրապնդում: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս, նրանց տեխնիկական և

տակտիկական տարրերի ամրապնդում: **Թեմա 6.** Սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողությունը, նրա հիմնական մեթոդները, ցուցանիշները և ինքնավերահսկման օրագիրը: **Թեմա 7.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, գնդակի տիրապետելու, պաշտպանության, զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկաների ամրապնդում: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղեր վոլեյբոլ և բասկետբոլ: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 9.** Առաջին բուժօգնությունը վնասվածքների դեպքում: **Թեմա 10.** Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): **Թեմա 11.** Հեռացատկ տեղից զույգ ոտքերի հրումով: **Թեմա 12.** Արտադրական ֆիզիկական կուլտուրա, արտադրական մարմնամարզություն, նրանց նշանակությունը մասնագիտական գործունեության մեջ և նրանց առանձնահատկությունները: **Թեմա 13.** Ստուգաքային ձևերի նախապատրաստում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007:
2. Ազիզյան Գ., Վանեայան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
4. Բոյախյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
5. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:

1. 0305/B15	2. Անգլերեն -1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Ստուգաք	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել ուսանողների լեզվական գիտելիքները անգլերեն լեզվից՝ լեզվի բոլոր մակարդակներում (կարդալ, գրել, ունկնդրել, խոսել), զարգացնել ուսանողների հաղորդակցական հմտությունները՝ միջմշակութային հաղորդակցման:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ներկայացնել տվյալ մասնագիտության ոլորտում խիստ գործածական բառապաշար,
2. զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները համապատասխան խոսքային իրավիճակներում:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. անգիր վերարտադրելու մասնագիտական բառապաշարը,
2. թվարկելու հնչյունական և ուղղախոսական կանոնները և բացառությունները,
3. թվարկելու նախադասության տիպերը և դրանց շարադասական հատկանիշները,
4. տարբերելու խոսքի մասերը և դրանց կիրառական առանձնահատկություններ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կիրառելու մասնագիտական բառապաշարը և քերականական գիտելիքները՝ ճիշտ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելիս,
2. ընկալելու կարդացած և ունկնդրած նյութի հիմնական բովանդակությունը,
3. կատարելու A1 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. տարանջատելու հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից,
2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,
3. իրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

- Գ1.** կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,
- Գ2.** մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,
- Գ3.** պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,
- Գ4.** ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,
- Գ5.** կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական

<p>գործունեության համար:</p> <p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. հաղորդակցական մեթոդ 2. մտազրոհ 3. ուսանողական պորտֆոլիո 4. խմբային աշխատանք 5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն 6. աշխատանք տեղեկագրով 7. ռեֆերատ 8. ինքնուրույն աշխատանք:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգաբլիզը համարվում է ստուգված ուսանողի մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ /և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում.</p> <ul style="list-style-type: none"> • գրավոր և բանավոր թարգմանություններ, • ռեֆերատ, • պրեզենտացիա, • խմբային աշխատանք, • ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ):
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Բաժին 1. Հնչյունաբանություն և ուղղախոսություն: Հնչյունների դասակարգումը և արտասանական հատկանիշները: Բաժին 2. Քերականություն: Խոսքի մասեր: Շարահյուսություն: Բաժին 3. Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Համաշխարհային պատմության հիմնահարցեր: Թարգմանություններ անգլերենից հայերեն:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mkhitarian, Ye., (2004) Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan. 2. Cincotta, Howard (Ed.). (1994). An Outline of American History. United States Information Agency. 3. Kirn, Elaine. (1989). About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division. 4. Myers, Sondra (Ed.). (1997). Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College. 5. Short, Deborah J., Seufert-Bosco, Margaret, & Grognet, Allene Guss. (1995). By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc.

1. 0305/B16	2. Անգլերեն-2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Ստուգաբլիզ	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել մասնագիտական բառապաշարը, խորացնել ուսանողների գիտելիքները և հմտությունները հաղորդակցական բարդ իրավիճակներում:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ներկայացնել պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և նմուշների հիման վրա ձևակերպել սեփականը: 2. Հաղորդել գիտելիքներ մասնագիտական նորաբանությունների ոլորտից: 		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թվարկելու պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և ներկայացնելու սեփական օրինակները, 2. կազմելու գրավոր և բանավոր շարադրանք՝ օգտագործելով A2 մակարդակին համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ընկալելու և վերարտադրելու կարողացած և ունկնդրած A2 մակարդակի տեքստերի և երկխոսությունների հիմնական բովանդակությունը, 2. շարադրելու խոսքային իրավիճակին համապատասխան գրավոր և բանավոր պատասխան, 3. կատարելու A2 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 		

<p>2. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ,</p> <p>3. ներգրավելու ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները միջազգային ասպարեզում՝ անգլերենը օգտագործելով որպես հետագա մասնագիտական առաջընթացի միջոց:</p>
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. հաղորդակցական մեթոդ 2. մտազրոհ 3. ուսանողական պորտֆոլիո 4. խմբային աշխատանք 5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն 6. աշխատանք տեղեկագրով 7. ռեֆերատ 8. ինքնուրույն աշխատանք
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգաբար համարվում է ստուգված ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ/ և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում.</p> <ul style="list-style-type: none"> • գրավոր և բանավոր թարգմանություններ, • ռեֆերատ, • պրեզենտացիա, • խմբային աշխատանք, • ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ, CV, դիմում, մոտիվացիոն նամակ):
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Բաժին 1. Պաշտոնական գրագրություն: Ինքնակենսագրություն, մոտիվացիոն նամակ, դիմում: Բաժին 2. Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Հայոց պատմությունը համաշխարհային համատեքստում: Թարգմանություններ հայերենից անգլերեն:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mkhitarian, Ye., (2004) Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan. 2. Cincotta, Howard (Ed.). (1994). An Outline of American History. United States Information Agency. 3. Kirn, Elaine. (1989). About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division. 4. Myers, Sondra (Ed.). (1997). Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College. 5. Short, Deborah J., Seufert-Bosco, Margaret, & Grognet, Allene Guss. (1995). By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc.

1.0305/B15	2.Ֆրանսերեն – 1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգաբար	

<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խորացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա, 2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ, 3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները, 2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները, 2. ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները, 3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ), 4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն, 2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները, 3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր, 4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք:
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգաթղթ. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է բանավոր հարցում:</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. Թեմա 2. Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Մեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: Թեմա 3. Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: Թեմա 4. Ածական: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: Ածականի իմաստի փոփոխությունը՝ կախված նրա դիրքից: Թեմա 5. Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական,</p>

անորոշ ածականներ: **Թեմա 6.** Թվական: Քանակական և դասական թվականներ և դրանց գործածությունը: **Թեմա 7.** Դերանուն: Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Попова И. Н., Казакова Ж. А., «Французский язык», Москва, 2008
2. M. Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du francais» (Niveau intermediaire).
3. Cl. Miquel, «Communication progressive du francais» (Niveau debutant),
4. M. Djoulhakian, R. Meliksntian, A. Mouradian, «Manuel de francais», Erevan – 2011.

1.0305/B16	2.Ֆրանսերեն – 2	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	

8.Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր մասնագիտական տեքստերից օգտվելու ունակություններ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. խորացնել նախորդ կիսամյակում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա,
2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ,
3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտներ:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները,
2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները:
2. ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները:
3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ):
4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն,
2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները,
3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր,
4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,

Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,

Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,

Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,

Գ5.կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝

1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
2. ընթերցանություն

3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Լախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անց է կացվում բանավոր հարցում:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Գոյականների իգական սեռի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում՝ քերականորեն, ձևաբանորեն, բառային: Երկու սեռ ունեցող գոյականներ: Թեմա 2. Միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը: Թեմա 3. Անորոշ դերանվանական ածականներ: Թեմա 4. Հարաբերական դերանուններ. դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ Թեմա 5. Բայ: Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը: Թեմա 6. Ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը: Եղանակների կազմությունը և գործածությունը նախադասություններում: Թեմա 7. Լախդիրների համակարգային դասակարգում: Տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Попова И. Н., Казакова Ж. А., «Французский язык», Москва, 2008. 2. M. Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du francais» (Niveau intermediaire). 3. Cl. Miquel, «Communication progressive du francais» (Niveau debutant). 4. M. Djoulhakian, R. Melikstian, A. Mouradian, «Manuel de francais», Erevan – 2011.

1.0305/ B12	2.Վրացերեն -1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6.1-ին կիսամյակ	7. Ստուգաք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ելնելով հաղորդակցման հիմնական պահանջումնքներից: Դասընթացի խնդիրներն են. 1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները. 3. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու վրացերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները, 2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ճիշտ արտասանելու վրացերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները, 2. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ), առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. շարադրելու տեքստ (20 նախադասություն) առաջարկված որևէ թեմայով (իր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենի քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլնի մասին): 2. հասկանալու և կարողանալ սկսելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի. Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրայինում: Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		

<p>Գ5.կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. էվրիստիկական մեթոդ 4. մտազրոհ 5. վերլուծական մեթոդ 6. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 7. գրավոր մեթոդ 8. բացատրական մեթոդ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են Ստուգաբքը անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Հնչյունաբանություն: Չայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: Բաժին 2. Հնչյունաբանություն. վանկ և տողադարձ Բաժին 3. Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, հիմք, ածանցներ/: Բաժին 4. Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական սեռ: Ծնչավոր և անշունչ առարկաներ: Գոյականի հոգնակի թվի կազմությունը: Բաժին 5. Հոլով և հոլովում(անվանական, պատմողական, սեռական, տրական, գործիական, պարագայական, կոչական հոլովներ): Կայուն և անկայուն հիմքերով գոյականների հոլովումը: Հատուկ անունների հոլովումը: Այլաձև հոլովվող գոյականներ:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Բայրամյան Հ., Վրացերենի դասընթաց (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, ձևաբանություն), Երևան, 2017: 2. Գորգաձե Ռ., Վրացերեն-հայերեն բառարան, Երևան, 2005: 3. Գորգաձե Ռ., Հայերեն-վրացերեն գրուցարան, Երևան-Թբիլիսի, 2004:

1.0305/B16	2.Վրացերեն -2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաբք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրներն են.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վերհանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, 2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները: 2. վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ: 3. թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից վրացերեն և հակառակը: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գնահատելու, վերլուծելու և գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը: 2. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը: 		

<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում:</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. էվրիստիկական մեթոդ 4. մտազրոհ 5. վերլուծական մեթոդ 6. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 7. գրավոր մեթոդ 8. բացատրական մեթոդ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Բաժին 1. Ածական անուն, քերականական կարգերը: Ածական անունների հոլովումը: Ածականների հոլովումը գոյականների հետ: Ածականների համեմատության աստիճանները: Ածականների կազմությունը: Բաժին 2. Թվական անուն, քերականական կարգերը: Քանական, դասական և կոտորակային թվականներ: Թվականների կազմությունը և հոլովումը: Բաժին 3. Դերանուն, քերականական կարգերը: Դերանունների տեսակներն ու հոլովումը: Բաժին 4. Բայ, քերականական կարգերը: Բայաշարքեր: բայերի խոնարհումը: Բայի անորոշ ձևերը: Ենթակայական կառուցվածք ունեցող բայերի դիմային ցուցիչները: Խնդրային կառուցվածք ունեցող բայերի դիմային ցուցիչները: Բաժին 5. Բայի կերպը: Բայի սեռը: Միջսեռային փոխանցումներ: Բաժին 6. Մակբայ: Հետադրություն: Շաղկապ: Մասնիկներ: Չայնարկություն: Բաժին 7. Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Բայրամյան Հ., Վրացերենի դասընթաց (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, ձևաբանություն), Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2017: 2. Գորգաձե Ռ., Վրացերեն-հայերեն բառարան, Երևան, 2005: 3. Գորգաձե Ռ., Հայերեն-վրացերեն գրուցարան, Երևան-Թբիլիսի, 2004:

1. 0001/B07	2. Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5.10/20/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Ստուգարք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է սովորողների մոտ ձևավորել ԱԻ-ների մասին պատկերացում, ԱԻ-ներում գործելու հմտություններ, փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ և տարաբնույթ պատահարների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների և այլ ախտահարումների դեպքում առաջին բուժօգնության ցուցաբերման անհրաժեշտ կարողություններ:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելու ուղիները, 2. ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների մասին, 3. մեկնաբանելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող ռիսկերի գնահատման մեթոդները, 		

<p>4. ներկայացնելու համաձայնակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ու բացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը,</p> <p>5. ներկայացնելու առաջին բուժօգնությունն ցուցաբերելու հիմնահարցերը:</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. գնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային գնում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնությունն,</p> <p>2. դրսևորելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում,</p> <p>3. ցուցաբերելու առաջին բուժօգնությունն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումների դեպքերում,</p> <p>4. օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքում:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում,</p> <p>2. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ,</p> <p>3. վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար:</p>
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքը.</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը</p> <p>Գ7. կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. դասախոսություն</p> <p>2. սեմինար</p> <p>3. հարցադրումներ և քննարկումներ,</p> <p>4. լաբորատոր աշխատանքներ,</p> <p>5. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր.</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p> <p>Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով: Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման միջոցով: Հարցերի 50%-ին պատասխանելու դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Բաժին 1. Արտակարգ իրավիճակներ ու պատահարներ: Թեմա 1. Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: Թեմա 2. Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: Բաժին 2. Քաղաքացիական պաշտպանություն: Թեմա 3. Բնակչության գործողությունները ահաբեկոթյունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: Թեմա 4. Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: Թեմա 5. Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: Թեմա 6. Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: Թեմա 7. Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: Բաժին 3. ԱԻ-ում բնակչության առաջին բուժօգնություն: Թեմա 8. Առաջին բուժօգնությունն ու մինչբժշկական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: Թեմա 9. Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: Թեմա 10. Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: Թեմա 11. Հակահամաձարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: Թեմա 12. Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1. Մարկարյան Ռ., Ջանջուղազյան Ն., Օհանջանյան Ս., Հարությունյան Ա., Հարությունյան Վ., Բաղդասարյան Լ., Հասարթյան Ռ., Վարդանյան Ջ., Քաղպաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր, Եր., 2006:</p> <p>2. Հեղինակների կոլլեկտիվ, Մինչբժշկական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում, ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2007:</p> <p>3. Մանասյան Կ., Միրո-թոքային վերակենդանացման մինչբժշկական մեթոդների ուսուցումը, (ուսումնամեթոդական աշխատանք), Եր., 2007:</p> <p>4. Ադամյան Ս., Փոխադրական անշարժացում, ուսումնամեթոդական աշխատանք, Եր., 2011:</p> <p>5. Մանուկյան Ս., Ճաղարյան Գ., Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր, ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2017:</p>

1. 0304/B13	2. Փիլիսոփայություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Մտուցարք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացահայտել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, 2. բացատրել կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, 3. հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների, արդի միտումներին և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը: 		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանելու կեցության համընդհանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները: 2. բացահայտելու ճանաչողության, գիտության էության առանձնահատկությունները: 3. ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիսոփայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ռացիոնալ և իռացիոնալ սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերելու գիտական ոչ գիտականից, ճշմարիտը կեղծից, էականը ոչ էականից, 2. վերլուծելու հասարակական կյանքում տեղի ունեցող գործընթացները և դրանց պատճառահետևանքային կապերը, 3. կողմնորոշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխհարաբերություններում: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տեղին և ժամանակին գործածելու փիլիսոփայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում:</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնությունը ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. սեմինար 3. քննարկում 4. զեկուցում 5. ռեֆերատ 		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:</p>		
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկան: Թեմա 2. Կեցություն և մատերիա: Թեմա 3. Դիալեկտիկա: Թեմա 4. Բնություն: Թեմա 5. Մարդ և պրակտիկա: Թեմա 6. Գիտակցություն և ճանաչողություն: Թեմա 7. Գիտություն: Թեմա 8. Հասարակություն:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p>		

1. Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Եր., 1980:
2. Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 1, Եր., 1987:
3. Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 2, Եր., 1987:
4. Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլիսոփայության պատմություն, Եր., 1980:
5. Կյուրեղյան Է., Փիլիսոփայություն, Եր., 2004:
6. Փիլիսոփայության բառարան, Եր., 1975:

**ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ
ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ**

1. 0303/B17	2. Բարոյագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. ստուգաք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին սովորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայնացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյափիլիսոփայական աշխարհայացքի ձևավորմանը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էությանն ու չափանիշներին, բարոյականության էությանը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահատկությանը, գործառույթներին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին, 2. ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին, 3. նպաստել անձի բարոյական մտահաղորդակցության ձևավորմանը, 4. բացահայտել բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից, 5. վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները, 6. ընդլայնել սովորողների մտահորիզոնը: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էությունը ու չափանիշները, 2. արժևորելու ազգային և համամարդկային բարոյամշակութային արժեքները, բարոյական արժեհամակարգը, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին, 2. բացահայտելու բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից, 3. վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ5.կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 		

2. քննարկումներ 3. զեկուցումներ
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները. Թեմա 1. Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: Թեմա 2. Բարին և չարը: Թեմա 3. Պարտք և պատասխանատվություն: Թեմա 4. Պատիվ և արժանապատվություն: Թեմա 5. Խիղճ: Բարոյական իդեալ: Թեմա 6. Կյանքի իմաստն ու նպատակը: Թեմա 7. Երջանկություն. Սեր: Բաժին 2. Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահատկությունը և գործառույթները: Թեմա 8. Բարոյականության էությունը, յուրահատկությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները: Թեմա 9. Բարոյականության հիմնական սոցիալական գործառույթները: Բաժին 3. Բարոյականություն և ազատություն: Թեմա 10. Անձը և համակեցությունը: Թեմա 11. Բարոյականության հասարակական խնդիրները: Բաժին 4. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 12. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 13. Անձի բարոյական գործունեությունը: Թեմա 14. Անձի բարոյական հարաբերությունները: Թեմա 15. Անձի բարոյական մշակույթը: Բաժին 5. Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: Թեմա 16. Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների վերախմաստավորումը եվրոպական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: Թեմա 17. Ազգային-բարոյական նկարագիր: Բաժին 6. Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: Թեմա 18. Կիրառական բարոյագիտություն:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. А. Разин, Этика, Москва, 2003. 2. О. Дробницкий, Понятие морали, Москва, 2004. 3. Дж. Мур, Прунципы этики, Москва, 1984. 4. Этика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, Москва, 2000. 5. Словарь по этике.

1. 0201/B17	2.Գործարարության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է հաղորդել ներկայիս տնտեսական պայմաններում գործարարություն կազմակերպելու և վարելու համար իրավական, տնտեսական և կազմակերպչական գիտելիքներ և հմտություններ: Դասընթացի խնդիրները . 1. փոխանցել համակարգված գիտելիք գործարարության կազմակերպման վերաբերյալ, 2. մշակել կազմակերպա-կառավարչական հմտություններ գործարարությամբ զբաղվելու համար, 3. հաղորդել գիտելիքներ գործունեության սուբյեկտների պատասխանատվության վերաբերյալ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բնութագրելու գործարարության միջավայրը և տեսակները, 2. տարբերելու ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը, 3. իմանալու ձեռնարկության պետական գրանցման փաստաթղթերի փաթեթը, 4. թվարկելու գործունեության տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորման պահանջները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մշակելու բիզնես-գաղափարներ և վերլուծության միջոցով, ընտրել լավագույնը, 2. կազմակերպելու սեփական գործ և որոշել դրա արդյունավետությունը, 3. գնահատելու ռիսկը և կողմնորոշվելու ստեղծված ցանկացած իրավիճակում, 4. հայթայթելու, վերլուծելու և տեղին օգտագործելու գործունեության համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը: գ. քննհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան) 1. աշխատելու թիմում, 2. մոտիվացնելու, 3. առաջնորդելու, 4. աշխատելու տեղեկատվության հետ:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,		

<p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գործնական խաղ /թիմային աշխատանք/ 2. դասախոսություն, սեմինար 3. ինքնուրույն աշխատանք /գեկույց,ռեֆերատ,/ 4. ճանաչողական էքսկուրսիաներ
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնաքննությունների ձևավորումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգաքրքր անց կացվում գրավոր:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Գործարարության էությունը և ֆունկցիաները: Թեմա 2. Գործարարության միջավայրը և տեսակները: Թեմա 3. Գործարարության սուբյեկտները: Թեմա 4. Ձեռնարկության կազմակերպչ-իրավական ձևերը: Թեմա 5. Բիզնես-գաղափարը և բիզնես հայեցակարգը, որպես գործարարության նախադրյալ: Թեմա 6. Սարքեթինգի պլան: Թեմա 7. Գործունեության կադրային ապահովումը: Թեմա 8. Գործունեության մեկնարկային կապիտալը և ընթացիկ գործունեության ֆինանսական ապահովումը: Թեմա 9. Արտադրական պլան Թեմա 10. Ինքնարժեքի կալկուլյացիա: Թեմա 11. Ձեռնարկատիրական ռիսկ: Թեմա 12. Ֆինանսական պլանավորում:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. М.Н. Кондратьева, Е. В. Баландина, Ю. С. Трефилова «Бизнес-планирование» учебное пособие, Ульяновск УлГТУ 2014/ http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2015/17.pdf 2. В.Ю. Буров, «Основы предпринимательства», учебное пособие, Чита – 2011. 3. В.А. Богомолова, Н. М. Белоусова, О.В. Кублашвили, Р.Ю. Ролдугина, «Бизнес-планирование», учебное пособие, Москва 2014 http://storage.elib.mgup.ru/6/bogomolova_2014.pdf 4. С.И. Башаримова, М.В. Дасько, «Основы предпринимательства» учебное пособие. 5. Е.К. Торосян, Л. П. Сажнева, Ж. Н. Зарубина, «Основы предпринимательской деятельности», учебное пособие, Санкт-Петербург 2016 https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf

1. 0304/B17	2. Կրոնագիտության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Մտուգաքր	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դեմոսիացիաների վերաբերյալ:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների վերաբերյալ, 2. ուսումնասիրել կրոնական տարատեսակ ուղղությունների դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունները: 		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնաճիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք, 2. նկարագրելու Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մեկնաբանելու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները, 2. համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարբերելու հին աշխարհի տարբեր ժողովուրդների դիցաբանական համակարգերը: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		

<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. բանավեճ 4. զեկուցում 5. ռեֆերատ 6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաթղթը. Ստուգաթղթը անց է կացվում բանավոր, նախապես տրամադրված հարցաշարի շրջանակներում:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</p> <p>Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: Թեմա 2. Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: Թեմա 3. Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: Թեմա 4. Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: Թեմա 5. Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: Թեմա 6. Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: Թեմա 7. Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: Թեմա 8. Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: Թեմա 9. Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: Թեմա 10. Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ալիշան Ղ., Հայոց հին հավատքը կամ հեթանոսական կրոնը, Եր., 2002: 2. Աստվածաշունչ: 3. Գուրան, Սոֆիա, 1929: 4. Երուանդ վրդ. Տեր- Մինասեանց, Ընդհանուր եկեղեցական պատմություն, հ. Ա., Էջմիածին, 1908. 5. Владимиров Н., Овсиенко Ф., Мировые религии, М., 1998. 6. История религии, т. 1-2, М., 2002.

1.0202/B17	2.Մշակութաբանության հիմունքներ	3.2 կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.ստուգաթղթ	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների վերաբերյալ, 2. ուսումնասիրել հայ և համաշխարհային մշակույթների ընդհանուր բնութագրերը: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու գիտության մեջ մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները, 2. սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները: 		

<p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> մեկնաբանելու մշակույթ, ենթամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները, վերլուծելու մշակութային գործընթացները և մշակույթի զարգացման դինամիկան, մեկնաբանելու ժամանակակից մշակութային գործընթացների առանձնահատկությունները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> աշխատելու թիմում, պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրայինում,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ5.կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն քննարկումներ բանավեճեր ռեֆերատներ գեկուցումներ 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգաքոք. Ստուգաքոքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:</p>		
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</p> <p>Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: Թեմա 2. Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային բնույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթ: Թեմա 3. Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Կրոն, գիտություն և արվեստ: Թեմա 4. Մշակույթ-բնություն-հասարակություն: Թեմա 5.Նախնադարյան մշակույթ: Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (միջագետքյան, եգիպտական, հին հնդկական և չինական): Թեմա 6. Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթ: Թեմա 7. Միջնադար՝ քրիստոնեական և իսլամական մշակույթներ: Թեմա 8. Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: Թեմա 9. Նոր դարաշրջանի եվրոպական մշակույթը: Թեմա 10. Մոդեռնիզմի և պոստմոդեռնիզմի դարաշրջանների մշակույթը: Թեմա 11.Հայկական մշակույթ:</p>		
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Մելքունյան Գ., Մշակութաբանություն, Եր., 2000: Սարգսյան Ս., Մշակութաբանություն, Եր., 1997 Սարգսյան Ս., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Եր., 2004: Арутюнов С., Рыжакова С. И., Культурная антропология, М., 2004. Розин В., Культурология, М., 1998. 		

1.0201/B17	2.Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաքոք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողներին անհատների, սոցիալական խմբերի, դասակարգերի, մարդկային այլ խմբերի գործունեության մեջ հասարակական ընդհանուր օրինաչափությունների դրսևորման ձևերին և գործողության մեխանիզմներին տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> ձևավորել համակարգված պատկերացում կիրառական սոցիոլոգիայի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ, ուսումնասիրել սոցիալական խմբերի ընդհանուր օրինաչափությունները, դրսևորման ձևերը և գործողության մեխանիզմները տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում: 		

<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> ներկայացնելու գիտության մեջ «սոցիոլոգիա» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները: սահմանելու սոցիոլոգիայի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> մեկնաբանելու տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները: վերլուծելու սոցիալական խմբերը, դասակարգերը: մեկնաբանելու կիրառական սոցիոլոգիայի հետազոտության մեթոդների տեսակները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> աշխատելու թիմում: պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքը.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ5.կառավարելու մասնագիտական գործառնությունը ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն քննարկումներ բանավեճեր ռեֆերատներ 5. գեկուցումներ: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Մտուզարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:</p>		
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Կիրառական սոցիոլոգիա առարկայի նպատակը, խնդիրները: Թեմա 2. Տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները: Թեմա 3. Դիտման մեթոդ, հարցման մեթոդ, հարցազրույցի մեթոդ, փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդ, Ֆոկլուս խումբ: Թեմա 4. Հարցաշարի կառուցվածքը, տեսակները: Թեմա 5. Սոցիոլոգիական հետազոտության փուլերը, ծրագիրը, ընտրանքը:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Бабосов Е.М. Прикладная социология. Тетра Системс, 2001. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Москва: Альфа-М; Инфра-М, 2011. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Интерактивное уч. пособ. На CD-ROM. 2012. Долгоруков А.М. От замысла к действию. Стратегическое управление. ДИСКУРС, 2011. Ельмеев В.Я., Овсянников В.Г. Прикладная социология: Очерки методологии. СПб.: СПбГУ, 1994 г. (1-е изд.) Кравченко А.И. Прикладная социология и менеджмент: Хрестоматия. М.: МГУ, 1998. 		

1. 0201/B17	2.Տնտեսագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Մտուզարք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:</p>		

<p>Դասընթացի խնդիրները .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ուսանողներին մեկնաբանել տնտեսագիտության հիմնարար օրենքները կատեգորիաները, ցուցանիշները, 2. ուսանողներին բացատրել շուկայական տնտեսության սկզբունքները, 3. ուսուցանել ուսանողներին օգտվել մասնագիտական գրականությունից, օրենքներից, 4. ուսանողներին զինել միկրո և մակրո ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու կարողություններով: 		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանելու և մեկնաբանելու շուկայական տնտեսության առանձնահատկությունները, սկզբունքները, տնտեսական օրենքները, 2. ներկայացնելու շուկայի մոդելները, ռեսուրսների շուկաները և դրանց առանձնահատկությունները <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու միկրո, մակրո ցուցանիշները, ֆինանսաբանկային համակարգը, 2. վերլուծելու տնտեսական իրավիճակները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատելու թիմում, 2. տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ կառուցել բանավոր և գրավոր խոսքը, հմտորեն հաղորդակցվել հանրության հետ: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություններ 2. սեմինարներ, քննարկումներ և բանավեճեր 3. խմբային աշխատանքներ 4. ռեֆերատներ 		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:</p>		
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</p> <p>Թեմա 1. Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: Թեմա 2. Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները: Թեմա 3. Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապտույտը: Թեմա 4. Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: Թեմա 5. Սպառողի վարքի տեսություն: Թեմա 6. Արտադրության ծախսերի տնտեսություն: Թեմա 7. Շուկայի կառուցվածքը և գնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: Թեմա 8. Ձեռնարկությունների ու կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: Թեմա 9. Ռեսուրսների գների ձևավորումը: Թեմա 10. Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ: Ազգային հաշիվների համակարգը: Թեմա 11. Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: Թեմա 12. Փողը և բանկային համակարգը, դրամավարկային քաղաքականություն: Թեմա 13. Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: Թեմա 14. Միջազգային առևտրի տեսություն: Թեմա 15. Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Գորթնի Ջ. , Տնտեսագիտություն, Եր., 1999: 2. Սամուելսոն Ս., Նորթհանուս Ու., Տնտեսագիտություն, Եր., 1997: 3. Макконнелл К., Брюю С.Л. Экономика. 17-ое изд., Москва, 2009. 4. Экономическая теория. Учебник под ред. В. Камаева, Москва, 1998 		

1. 0304/B17	2. Քաղաքագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
-------------	-------------------------------	-----------------

4.2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0
6.3-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները, ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները, ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը: 	
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էտապները, ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ռեսուրսները և տեսակները, թվարկելու ու մեկնաբանելու պետական կառավարման ձևերը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները, մեկնաբանելու քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը, մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերը: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, աշխատելու թիմում: 	
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Բ8. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ3. գիտակցելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, հետամուտ լինելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ4. կառավարելու մասնագիտական գործառնություն ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>	
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն քննարկումներ բանավեճեր զեկուցումներ: 	
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգարք. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:</p>	
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</p> <p>Թեմա 1. Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: Թեմա 2. Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: Թեմա 3. Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերություններ: Թեմա 4. Քաղաքական ընտրանի /էլիտա/: Թեմա 5. Քաղաքական լիդերություն: Թեմա 6. Քաղաքական ռեժիմներ: Թեմա 7. Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: Թեմա 8. Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: Թեմա 9. Քաղաքացիական հասարակություն: Թեմա 10. Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցություն: Թեմա 11. Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: Թեմա 12. Գաղափարախոսությունների տեսություն: Թեմա 13. Ազգեր և ազգային քաղաքականություն: Թեմա 14. Քաղաքականությունը և կրոնը: Թեմա 15. Քաղաքական մշակույթ:</p>	
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Քաղաքագիտություն, Եր., 2006: Буренко В.И., Журавлев В.В., Политология. Изд-во Моск. гуманит. ун-та, Москва, 2004. Гаджиев К.С. Политология. Москва, 2005. Политология. Под ред. А.А. Радугина. Изд-во Центр, Москва, 1999. 	

5. Пушкарёва Г.В. Политология. Изд-во Айрис-пресс, Москва, 2002.
 6. Мальцев В.А. Основы политологии. Изд-во ИТРССПП, Москва, 1998.

1.0304/B12	2.Իրավունքի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացք ու մշակույթ:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել կայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ճյուղերի վերաբերյալ, 2. ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական փաստաթղթերի կիրառման կարողություններ ու ունակություններ: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները, 2. ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը, 3. մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ, 2. վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում, 3. վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p>Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում:</p> <p>Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. ռեֆերատ 3. զեկուցում: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարից անց է կացվում բանավոր հարցում:</p>		
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից</p> <p>Թեմա 1. Պետության և իրավունքի տեսություն: Թեմա 2. Սահմանադրական իրավունք: Թեմա 3. Քաղաքացիական իրավունք: Թեմա 4. Քրեական իրավունք: Թեմա 5. Աշխատանքային իրավունք: Թեմա 6. Ընտանեկան իրավունք: Թեմա 7. Տեղական ինքնակառավարում: Թեմա 8. Վարչական իրավունք: Թեմա 9. Դատավարական իրավունք: Թեմա 10. Արդարադատություն, դատախազություն և նոտարիատ: Թեմա 11. Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: Թեմա 12. Միջազգային իրավունք:</p>		
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Այվազյան Վ., Մարդու իրավունքներ, Եր., 2002: 2. Առաքելյան Ս., Գաբուզյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Եր., 2003, 2006: 3. Բարսեղյան Ս., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, Եր., 2000: 4. Դիրբանյան Ա., ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահ մարմինները, Եր., 1999: 		

5.	Ղարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Եր., 2001:
6.	Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Եր., 2002:

1. 0304/B33	2. Տրամաբանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Մտուցաք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել մտածողության օրենքները և կանոնները, սովորեցնել մտածել, կոռեկտ դատել, գերծ մնալ տրամաբանական այն սխալներից:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> ցույց տալ հասկացության և բառի տարբերությունները, ծանոթացնել հասկացության տեսակների, տրամաբանական հնարների հետ, ծանոթացնել տրամաբանության և նախադասության կապին, անդրադառնալ դատողության տեսակներին, տրամաբանության օրենքներին, ծանոթացնել մտահանգման տարբեր տեսակներին և նրանց կանոններին, պարզաբանել ապացուցման և հերքման էությունը, նրանց եղանակները, բացահայտել ապացուցման և հերքման ընթացքում հնարքները, տրամաբանական սխալները: <p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> սահմանելու հասկացության, նրա տեսակների, հասկացության ծավալների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հնարները, մեկնաբանելու դատողության, նրա տեսակների, դատողությունների միջև հիմնական հարաբերությունների, տրամաբանական հիմնական օրենքները, սահմանելու մտահանգումը, նրա տեսակները, անհրաժեշտ մտահանգման տեսակները, նրանց կանոնները, ապացուցումն ու հերքումը, նրանց տեսակները, վարկածը, տրամաբանական սխալները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> բաժանելու, դասակարգելու, տեսակավորելու հասկացությունները, դրանց տեսակները, զանազանելու հասկացությունն ու դատողությունը, դատողությունները տեսակավորելու ըստ տարբեր հիմքերի, գործածելու տրամաբանության հիմնական օրենքները, զանազանելու մտահանգման տարբեր տեսակները, անսխալ ապացուցել և հերքել: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>կառուցելու և հիմնավորելու սեփական մտքերը առանց տրամաբանական սխալների:</p> <p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Բ3. կիրառելու կրթության բնագավառում հետազոտությունների իրականացման վերաբերյալ փորձարարական տվյալների հավաքագրման և մշակման տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրայնում,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնությունը ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն քննարկում բանավեճ: <p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:</p> <p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Տրամաբանությունն առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հասկացություն: Թեմա 3. Դատողություն: Թեմա 4. Տրամաբանության օրենքները: Թեմա 5. Մտահանգում: Թեմա 6. Ապացուցում և հերքում: Թեմա 7. Պարալոգիզմ, սոփեստություն, սրամտություն, Պարադոքս: Հիպոթեզ:</p>		

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Բրուսյան Գ., Տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1976:
2. Кондаков Н., Логический словарь, Москва, 1975.
3. Гетманов А., Логика, Москва, 1993.
4. Маковелский А., История логики, Москва, 1967.
5. Демидов И., Логика, Москва, 2004:

1.0105/B17	2.Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	3.2 ECTS կրեդիտ
4. ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական մասնագիտությունների ներկայացուցիչներին բնագիտական գրագիտության հիմունքներին 21-րդ դարի մակարդակով ծանոթացնելն է: Այն պիտի առաջին հերթին ապագա մտավորականին ուսանի բնագիտության, մաթեմատիկայի և հումանիտար գիտությունների ուսումնասիրման առարկաների ու մեթոդոլոգիայի ընդհանրություններին ու տարբերություններին, որ նման մտավորականն իր հետագա գործունեության ընթացքում հնարավորին չափ քիչ ենթարկվի զանազան մոլորություններին, նախապաշարմունքներին ու սնահավատություններին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կներկայացվի ժամանակակից բնագիտությունը համապիտանի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ճանաչման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության տրամաբանությունը և կառուցվածքը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրներն են՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք: 2. ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը: 3. բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափությունները: 4. ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին: 		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլերը, 2. ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքները, 3. բնութագրելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում, 2. կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործընթացների վերաբերյալ և տալ որակական ու քանակական գնահատական բնության երևույթների վերջնական արդյունքների մասին, 3. կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թիմային աշխատանքի ընթացքում հստակ ներկայացնելու սեփական միտքը, 2. օգտվելով տարբեր աղբյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան, 3. ստեղծագործելու՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքը.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում:</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>Գ5.կառավարելու մասնագիտական գործառնությունը ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		

<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, զեկուցումը), 2. գործնական մեթոդները (վարժությունների և տնային առաջադրանքի կատարումը), 3. տրամաբանական մեթոդները (ինդուկտիվ, դեդուկտիվ, անալոգիա), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական - ցուցադրական, պրոբլեմային - որոնողական), 5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային և խմբային աշխատանքներ), 6. քննադական մտածողության մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր և բանավոր, պլանավորված և ոչ պլանավորված վերահսկողություն):
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք ռեֆերատի տեսքով՝ դասընթացին վերաբերվող: Տրվում է ռեֆերատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու հնարավորություն, եթե ուսանողը ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնում է դրսևորելով անհրաժեշտ վերջնարդյունքի 50 տոկոսից ավելին նա ստանում է ստուգված:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</p> <p>Թեմա 1. Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը: Թեմա 2. Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: Աշխարհի մեխանիկական, էլեկտրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները: Թեմա 3. Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները: Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցությունները: Թեմա 4. Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները: Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առկայություն: Լրացման սկզբունք: Թեմա 5. Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: Թեմա 6. Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: Թեմա 7. Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ասլանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, Եր., 2007: 2. Канке В., Концепции современного естествознания, Логос. Москва, 2002. 3. Концепции современного естествознания Питер 2008 , (Под. редакц. Л. А. Михайлова).

1.0201/B11	2.Անգլերեն -3	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7.ստուգաք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր խոսքի ունակություններ:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խորացնել և հարստացնել ուսանողների խոսակցական բառապաշարը, 2. ակտիվացնել բանավոր խոսքը և շփման կարողությունները, 3. զարգացնել անգլերենի ուղղախոսության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները, 4. զարգացնել անգլերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան: 		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու անգլերենի բառակազմության միջոցները: 2. կիրառելու հումանիշները, հակաինիշները և համաձայնությունները համատեքստում: 3. գործածելու անգլերենին բնորոշ խոսակցական կառույցներ: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ընդհանրացնելու լեզվի նախնական քերականական և բառապաշարային գիտելիքները: 2. վարելու գրույց/երկխոսություն՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոններ: 3. արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ունկնդրելու և վերարտադրելու գրույց/երկխոսություն: 2. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ: 3. բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p>		

<p>Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում:</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p>Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար::</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. գրույց լեզվակրի հետ 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</p> <p>Թեմա 1. Հնդհանուր անգլերեն՝ շեշտադրելով բառապաշարի ընդլայնումը: Թեմա 2. Խոսակցական անգլերենին բնորոշ կառույցների ուսուցում: Թեմա 3. Բանավոր խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Harutyunyan K., Mkrtchyan H., Bagumyan L., Do you Speak English? Yerevan, Lusakn, 2015. 2. Mkhitaryan K., Gevorgyan A., Develop Your Vision of English. Yerevan: Antares, 2017. 3. Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010. 4. Alexander L.G., Fluency In English, Longman, 1967. 5. Alexander L.G., For and Against, Longman, 1969.

1.0304/B11	2. Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.3/4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել քննական և ստեղծագործական մտածողության առանձնահատկությունները, ուսանողների մոտ ձևավորել ստեղծագործական և քննական մտածողություն:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանելու քննական և ստեղծագործական մտածողությունը 2. մեկնաբանելու քննական և ստեղծագործական մտածողության հիմնական սկզբունքներն ու հատկանիշները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու քննական և ստեղծագործական մտածողության գործիքները: 2. մեկնաբանելու քննական մտածողության տեսակները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և</p>		

հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,
Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն,
Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,
Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,
Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար,
Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

11. Գիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ
 2. ընթերցանություն
 3. թեստ
 4. ռեֆերատ
 5. գրույց լեզվակրի հետ
 6. շնորհանդես
 7. ինքնուրույն աշխատանք

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
 Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.
Թեմա 1. Ստեղծագործական և քննական մտածողության սահմանումը: **Թեմա 2.** ստեղծագործական և քննական մտածողության կարևորությունը: **Թեմա 3.** ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման փուլերը: **Թեմա 4.** Ստեղծագործական և քննական մտածողության խրախուսման մեթոդները: **Թեմա 5.** Քննական և ստեղծագործական մտածողության հիմնությունների զարգացման մոտեցումները: **Թեմա 6.** Ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման գործիքները: **Թեմա 7.** Քննական մտածողության տեսակները: **Թեմա 8.** Ստեղծագործական մտածողության սկզբունքները, հիմնական հատկանիշները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.
 1. Бутенко А. В., Ходос Е. А. *Критическое мышление: метод, теория, практика*. Учеб.-метод. пособие. М.: Мирос, 2002. — 176 с.
 2. Ивунина Е. Е. *О различных подходах к понятию «критическое мышление»* // Молодой учёный. — 2009. — № 11. — С. 170—174.
 3. Турчин В. Ф. *Феномен науки. Кибернетический подход к эволюции*. — Изд. 2-е — М.: Словарное издательство ЭТС. — 2000. — 368 с.
 4. Халперн Д. *Психология критического мышления*. — СПб.: Питер, 2000. — 512 с.

1.0302/B17	2.Մեդիագրագիտություն	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին ներկայացնել հասարակության և մեդիայի փոխհարաբերությունները, դրանց առանձնահատկությունները, ծանոթացնել մեդիայի կողմից հանրային կարծիքի, սոցիալական դիրքորոշման, արժեհամակարգի ձևավորման մեխանիզմներին, ուսումնասիրել հասարակական գիտակցության և մեդիամիջավայրի փոխազդեցությունների շրջանակը, հասկանալ դրանց նախադրյալները և հետևանքները::</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. հիմնավորելու մեդիայի և տեղեկատվական հասարակության էությունը, դրանց հետ կապված հասկացությունները և հիմնական տեսությունները, 2. որոշելու մեդիայի արժեքաստեղծ գործառույթը, վերջինիս միջոցով հասարակական արժեքների ձևավորման փուլերը, 3. մատնանշելու սոցիալական դիրքորոշման փոփոխման մեխանիզմները՝ մեդիայի դերն ավելի ամբողջական պատկերացնելու համար, 		

<p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու մեդիայի հաղորդակցային և գաղափարական բնույթը, 2. գնահատելու տեղեկատվական հասարակության հայաստանյան յուրահատկությունները, հետազոտության ժամանակակից մեթոդներով համեմատելու մեդիատեսակները (մեդիա)՝ ըստ իրենց ազդեցիկության աստիճանի, 3. տարբերակելու ամբոխի կարգավորման/մանիպուլացման մեխանիզմներն ու հնարքները կոնկրետ դեպքերում, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. արժևորելու և քննադատական մոտեցում ցուցաբերելու մեդիաարտադրանքին, 2. սեփական հետազոտություններում մեթոդաբանական սկզբունքներով համակարգելու մեդիաազդեցության մեխանիզմները: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի,</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2.մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ8. կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար,</p> <p>Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>		
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. գործնական պարապմունք 3. ինքնուրույն խստանքներ: 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգաբքն անց է կացվում բանավոր:</p>		
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Հասարակության կառուցվածքը: Հասարակություն և անհատ: Թեմա 2. Մեդիա և մեդիամիջավայր: Մեդիայի հաղորդակցային և գաղափարական բնույթը: Թեմա 3. Տեղեկատվական հասարակություն. ձևավորման նախադրյալները: Թեմա 4. Հասարակական գիտակցություն-մեդիամիջավայր. փոխադարձ ազդեցության բնույթը: Թեմա 5. Հասարակական գիտակցության մանիպուլյացիա: Թեմա 6. Մեդիա և արժեքներ. մեդիայի արժեքաստեղծ գործառույթը:</p>		
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Morin E., Au-delà de la globalisation et du développement, société-monde ou empire-monde ? », La revue du MAUSS, 20, pp. 43-53, 2002. 2. Назаров М. М., Массовая коммуникация и общество. Введение в теорию и исследования. — М.: «Аванти плюс», 2003. 3. Поликарпова Е.В., Аксиологические Функции Масс-Медиа В Современном Обществе, Ростов-на-Дону, 2002. 		
1.0302/B17	2.Հաղորդակցման հմտություններ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7.ստուգաբք	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. նպաստել սովորողների քննադատական մտածողության ձևավորմանը՝ ստեղծելով ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու, բազմաթիվ կարծիքների ու տեսակետների նկատմամբ հարգանք ունենալու, արդյունավետ հաղորդակցվելու մթնոլորտի զարգացմանը: 2. ուսումնասիրել լեզվի կիրառական և հաղորդակցային հնարավորությունները, 3. բացահայտել խոսքի ընդհանուր օինաչափությունները, 		

<p>4. դրսևորել գրական խոսքի բարձր մշակույթ,</p> <p>5. հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները:</p>
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <p>1. ներկայացնելու լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները.</p> <p>2. լուսաբանելու լեզվի դերը որպես հաղորդակցական միջոց,</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. տիրապետելու որոշակի աշխատանքային հմտությունների և տարբեր միջավայրերում քաղաքակիրթ, բարյացակամ հաղորդակցվելու ունակությունների,</p> <p>2. ընտրելու հաղորդակցման համար անհրաժեշտ լեզվաոճական միջոցներ.</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. դրսևորելու լեզվական բարձր մշակույթ, հարուստ բառապաշար, լայն աշխարհայացք, մասնագիտական էթիկա, հանրության հետ հաղորդակցվելու ունակություններ:</p>
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար,</p> <p>Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>
<p>11. Գիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. Պասիվ դասախոսություն</p> <p>2. Ակտիվ դասախոսություն</p> <p>✓ <i>հարցուպատասխան</i></p> <p>✓ <i>գրույց</i></p> <p>3. Ինտերակտիվ դասախոսություն</p> <p>✓ <i>«PowerPoint» համակարգչային ծրագրով տեսադրվագաշարերի ցուցադրում</i></p> <p>✓ <i>հարցուպատասխան</i></p> <p>✓ <i>բանավեճ</i></p> <p>✓ <i>գրույց</i></p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգաքրք. վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:</p>
<p>13. Համառոտ բովանդակություն.</p> <p>Թեմա 1. Հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հաղորդակցման խոչընդոտները. գործնական հաղորդակցում: Թեմա 3. Հաղորդակցման դասակարգումները: Թեմա 4. Ուղղակի և անուղղակի հաղորդակցման ձևերը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1. Ավետիսյան Յու., Պաշտոնական գրագրություն, Երևան, 2001:</p> <p>2. Գաբրիելյան Յու., Լեզվական հաղորդակցության տեսություն, Երևան, 2018:</p> <p>3. Գաբրիելյան Վ., Գրավոր խոսք, Երկրորդ հրատարակություն, Երևան, 2009:</p> <p>4. Պետրոսյան Ա., Գործարար հաղորդակցություն, Երևան, 2003թ.:</p> <p>5. Պետրոսյան Հ., Մարտիրոսյան Ա., Գործարար և գիտական հայոց լեզու, Երևան, 2015:</p> <p>6. Քարնեզի Դ., Ինչպե՞ս ձեռք բերել բարեկամներ և ինչպես ազդել մարդկանց վրա, 1936:</p>

1.0104/B05	2.Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգաքրք	

<p>8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգչների, դրանց տեխնիկական, ծրագրային և ինֆորմացիոն ապահովման մասին, ինչպես նաև ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնությամբ մասնագիտության մեջ գործնական հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելու համար:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքին, համակարգային և կիրառական ծրագրերին: 2. մեկնաբանել փաստաթղթերի գեղարվեստական ձևավորման ոճերը, շրիֆտատեսակները, խմբագրման հնարավորությունները: 3. բացահայտել ժամանակակից համակարգչի դերն ու կարևորությունը հումանիտար մասնագիտությունների մեջ: 4. կատարել տրամաբանական արտահայտություններ Excel համակարգով խնդիրներ լուծելու համար: 5. ըստ կատարած հաշվարկների ստացված տվյալների կառուցել գրաֆիկներ, տեսակավորել:
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թվարկելու համակարգչի կառուցվածքը և նշելու աշխատանքի հիմնական սկզբունքները, 2. ընտրելու ոճեր, շրիֆտատեսակներ, շաբլոններ word տեքստային խմբագրով փաստաթղթեր ձևավորելու համար, 3. վերարտադրելու և ստեղծելու էլեկտրոնային աղյուսակ, 4. ուսանողը ունակ կլինի ընտրել և ներկայացնել Power Point համակարգի հնարավորությունները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. օգտագործելու օպերացիոն համակարգի հնարավորությունները, 2. կատարելու իր թղթավարությունը Microsoft Word տեքստային խմբագրիչով, 3. էլեկտրոնային աղյուսակով կատարելու հաշվարկային աշխատանքներ կիրառելով ստանդարտ ֆունկցիաներ և տրամաբանական գործողություններ, 4. կիրառելու Power Point ծրագիրը զեկուցումների, ռեֆերատների, կուրսային և ավարտական աշխատանքների ցուցադրման համար: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.</p> <p>Բ2. պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,</p> <p>Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p>
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. փոքր խմբերում տարբեր հարցադրումներ և քննարկումներ, 2. լաբորատոր աշխատանքներ, 3. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր.
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգաթղթ. Թեստը, առաջադրանքը, խնդիրը կամ ռեֆերատը. գնահատվում է «Բավարար», եթե կատարել է 50% և ավելի:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ուսանողը շնորհանդեսի ուղեկցությամբ Power Point ծրագրով ներկայացնում է հանձնարարված ինքնուրույն աշխատանքները: 2. Ուսանողը հանձնում է ուսումնառության ողջ ընթացքում ստացած գիտելիքների վերաբերյալ ռեֆերատը: 3. Ուսանողը տեղում կատարում է առաջադրանք, որը բաղկացած է MS Word և Excel – ծրագրերի թեստերից:

<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: ԷՀՄ-ի հիմնական հանգույցները. հիշասարք, պրոցեսոր, ներածման և արտածման սարքեր: ԷՀՄ-ի ծրագրային ապահովումը: Ֆայլ, ֆայլի անվանում. Ֆայլի ճանապարհ: Հիշողության չափման միավորները:</p> <p>Թեմա 2. Microsoft Word փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում. Փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում: Տառի բնութագրերը: WordArt-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: Formatting պանելի գործիքները: Աշխատանք Tab-երի հետ: Պարագրաֆ, նրա բնութագրերը: Էջի պարամետրերի տեղադրում: Եզրագծերի և ֆոնի տեղադրում, տեքստերի խմբագրում (բլոկների պատճենում, տեղափոխում, տեղադրում): Փաստաթղթերի նախնական դիտարկում և տպում: Տեքստերի սխալների ուղղում, որոնում, փոխարինում: Էջի համարների տեղադրում: Drawing ռեժիմ: Աշխատանք Autoshapecերի հետ: Աղյուսակների տեղադրում::</p> <p>Թեմա 3. Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակային համակարգի պատուհանի կառուցվածքը: Բջջեր: Տվյալների ներմուծում, խմբագրում, ֆորմատավորում: Բջջի հասցեների տիպերը: Ներմուծման ավտոմատացում: Տրամաբանական գործողություններ, ֆունկցիաներ: Տվյալների տեսակավորում` Filter, Sort ռեժիմները:</p> <p>Թեմա 4. Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում: Ներկայացումների ստեղծում: Անիմացիաների և ոճերի հաղորդում սահիկներին: Չայնային, լուսային ոճերի հաղորդում սահիկներին: Դիզայնի ձևավորում: Ավտոմատացնել սահիկների միջև անցումը: Ներկայացումն ինտեգրել այլ թվայնացված միջոցների հետ:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հովակիմյան Ա., Սարգսյան Ս., Խաչոյան Լ., Իսախանյան Ն., Մանուկյան Ա., Մկրտչյան Ն, Համակարգչային գրագիտություն, Մեթոդական ձեռնարկ, Երևան, 2012: 2. Тихомиров А., Прокди А.К., Колосков П.В., Клендрова И.А. и др., Microsoft Office 2007, Наука и Техника, Эл. Книга, 2008. 3. Ջանփոլադյան Բ., Քոմփյուտերային կիրառական տեխնոլոգիաների հիմունքները, ՀՊՃՀ, Երևան, 2000:

1.0105 / B04	2. Մաթեմատիկայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Մտուցաբք	
<p>8. Դասընթացի նպատակ է ուսանողներին ծանոթացնել մաթեմատիկայի հիմունքներին՝ որպես ընդհանուր մշակույթի բաղկացուցիչ մասի, ուսանողներին մոտ ձևավորել վերացական մտածողություն:</p> <p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p><i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. լուծելու հանրակրթական և հանրամատչելի բնույթի մաթեմատիկական որոշ հարցեր, 2. ճիշտ մշակելու թվային տվյալները, մասնագիտական վերլուծությունները գրաֆիկների, սանդղակների, մասերով, <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարրական ֆունկցիաների հենքի վրա դասակարգելու ֆունկցիաները, սահմանելու ֆունկցիայի անընդհատությունը, հաշվելու նրա սահմանը, 2. գործնականում իրականացնելու հետազոտական աշխատանքի ճիշտ պլանավորում, 3. գործնականում իրականացնելու հետազոտման մեթոդի ճիշտ ընտրություն: <p><i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատել հետազոտական խմբում, 2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում: 3. վերլուծելու խնդիրները և առաջարկել լուծման եղանակներ: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,</p> <p>Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար,</p>		

<p>99. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. Դասախոսություններ դիդակտիկ նյութերի կիրառմամբ (համակարգիչ, ադյուսակներ և այլն)</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Մաթեմատիկա առարկան և մաթեմատիկական լեզու: Բաժին 2. Բազմությունների տեսության տարրեր և թվային բազմություններ: Բաժին 3. Ոչ էվլիդեսյան երկրաչափություն: Բաժին 4. Վեկտորական հաշիվ: Բաժին 5. Տեքստային խնդիրներ: (տոկոսի, խառնուրդների և շարժման խնդիրներ): Բաժին 6. Հանրահաշվական կորեր(ուղիղ գիծ, շրջանագիծ): Բաժին 7. Հավանականությունների տեսություն և մաթեմատիկական վիճակագրության տարրեր:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Աթաբեկյան Վ. և ուրիշներ, Մաթեմատիկա հումանիտար մասնագիտությունների համար, ԵՊՀ, Երևան, 2004: 2. Քարտաշյան Ա.Հ. Մաթեմատիկա Երևան, Լույս, 1983: 2. Тихомиров Н. Б., Шелехов А. М., Математика, Учебный курс для юристов, Москва, Юрайт, 2000. 3. Стойлова Л.П. Математика Москва, Академия, 2007 4.Лавров И.А.,Максимова Л.Л. Задачи по теории множеств, математической логике и теории алгоритмов Москва, Физматлит 1995 .</p>

1. 0104/B 17	2. Կիրառական վիճակագրություն	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել կիրառական վիճակագրության հիմնական մեթոդների հետ, սովորեցնել ուսանողներին կիրառել վիճակագրության մեթոդները գործնական խնդիրներ լուծելու համար, ծանոթացնել ուսանողներին կիրառական վիճակագրության տարբեր բաժինների հետ:</p>		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i> 1. ձևակերպելու վիճակագրական խնդիրներ, 2. կառուցելու նմուշին համապատասխան հաճախությունների սյունապատկերը, <i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i> 1. վերլուծելով առկա տվյալները՝ կատարելու վիճակագրական հետևություններ: 2. ստանալու տարբեր բնութագրիչների գնահատականներ: <i>գ. քննիչական/փոխանցելի կարողություններ</i> 1. համակարգելու և վերլուծելու ստացած տեղեկատվությունը, անելու հետևություններ:</p>		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ, Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը, Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար, Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն</p>		

2. գործնական պարապմունք 3. ինքնուրույն աշխատանքներ
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Նկարագրական վիճակագրություն: Բաժին 2. Նմուշային եղանակ: Բաժին 3. Գնահատման տեսություն: Բաժին 4. Միջակայքային գնահատականներ:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ահարոնյան Ն., Բարայեյան Ե., Հավանականությունների տեսության խնդրագիրք, ԵՊՀ, Եր., 2016. 2. Գասպարյան Կ., Վիճակագրության խնդիրների ժողովածու, Եր., 2017: 3. Հարությունյան Ե. և այլոք, Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն, Եր., 2000: 4. Ивченко Г. , Медведев Ю. , Математическая статистика, кн. дом Либроком, М., 2014.

**ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ
ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ**

1. 0305/B18	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում - 1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 0/90/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ստույգ գիտելիքներ ռուսաց լեզվի ուղղագրությունից, ուղղախոսությունից, հաղորդակցությունից, կետադրությունից, կատարելագործել նրանց ընդհանուր գրագիտության մակարդակը և բարձրացնել խոսակցական ռուսաց լեզվի հմտության մակարդակը:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i> 1. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի ուղղագրության և կետադրության կանոնները, 2. բացատրելու ռուսաց լեզվի ուղղագրության և կետադրության հիմնական սկզբունքները, <i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i> 1. կիրառելու ստացած գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքի մեջ, 2. ցույց տալու առաջացած խնդիրների լուծման եղանակները, <i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i> 1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ), 2. կիրառելու ունեցած գիտելիքները, ընկալելու նոր գիտելիքները և տարածելու դրանք:</p>		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական՝ հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ Ա5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին, Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները, Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնությունը ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար, Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>		

<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> գործնական պարապմունքներ, գրավոր աշխատանքներ՝ թելադրություններ, շարադրություններ, փոխադրություններ, բանավոր խոսքի զարգացմանն ուղղված վարժություններ, քննարկումներ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p><i>1-ին ընթացիկ քննություն.</i> գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p><i>2-րդ ընթացիկ քննություն.</i> գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p><i>Ինքնուրույն աշխատանք.</i> (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p><i>Եզրափակիչ քննություն.</i> բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ռուսաց լեզվի ուղղագրության, ուղղախոսության հաղորդակցության և կետադրության հիմնական սկզբունքները: Թեմա 2. Ռուսաց լեզվի ձայնավոր և բաղաձայն հնչյունները: Թեմա 3. Ռուսաց լեզվի ձայնավորների ուղղագրությունը արմատներում: Թեմա 4. Ռուսաց լեզվի բաղաձայնների ուղղագրությունը արմատներում: Թեմա 5. Ե և Ե նշանները: Թեմա 6. Ռուսերենի նախածանցների ուղղագրությունը: Թեմա 7. Կետադրական նշանները ռուսերենի պարզ նախադասությունում: Թեմա 8. Ռուսերենի բառերի բուն և փոխաբերական իմաստները:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Акопян А.В., Газарова Д.Ю., Мкртычян-Лалаян С.А., Русская орфография в упражнениях. Учебное пособие. – Ер.: Изд-во ЕГУ, 2013. Григорьева Н.А., Русский язык. Тесты и упражнения для подготовки к Единому государственному экзамену. – М.: Айрис-пресс, 2006. Розенталь Д.Э., Голуб И.Б., Русская орфография и пунктуация. – М.: Русский язык, 1990. Ткаченко Н.Г., 300 диктантов для поступающих в вузы. – М.: Рольф, 2000. Ткаченко Н.Г., Тесты по грамматике русского языка. В 2 ч. – М.: Рольф, 2001.

1. 0305/B23	2. Գրականագիտության ներածություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/15/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել գրականագիտական հիմնական հասկացությունները, գրականության կապը արվեստի մյուս տեսակների հետ, գրականության զարգացման օրինաչափությունները, լեզվաարտահայտչական միջոցները, տաղաչափական հիմնական հասկացությունները, գրական գործընթացի տարրերը (գրական ժանրեր, սեռեր, ուղղություններ):</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p><i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> նկարագրելու գրականագիտության բաժինների փոխադարձ կապը, գրականության և արվեստի մյուս տեսակների առնչությունները, բացատրելու գրական ժանրերի տարբերակման սկզբունքները, նկարագրելու գրականության լեզվաարտահայտչական միջոցները, տաղաչափական համակարգերի առանձնահատկությունները, բացատրելու գրականագիտական հիմնական հասկացությունները: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> տարբերակելու գրական ստեղծագործությունների կառուցվածքային և ժանրային առանձնահատկությունները, վերլուծելու գրական երկերը լեզվական, տաղաչափական սկզբունքների տեսանկյունից, գործնականում իրականացնելու գրականագիտական ուսումնասիրություններ: <p><i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> հավաքելու և համակարգելու գրականագիտական հասկացությունների վերաբերյալ տվյալները, մեկնաբանելու գրական երկի տարբեր մակարդակների (կառուցվածքային, լեզվական, տաղաչափական, սյուժետային) վերլուծության սկզբունքները: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքներ,</p> <p>Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը,</p>		

<p>Բ5. վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունքներ և քննարկումներ. 3. գրական երկերի լեզվական, տաղաչափական և ժանրային վերլուծություններ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. բանավոր հարցում. առավելագույնը 4 միավոր:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. բանավոր հարցում. առավելագույնը 5 միավոր:</p> <p>Ընթացիկ ստուգումներ. (տարբեր առաջադրանքներ)՝ առավելագույնը 8 միավոր:</p> <p>Մասնակցության միավոր. առավելագույնը 3 միավոր:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Գրականագիտությունը և նրա բաժինները: Թեմա 2. Գրականությունն արվեստների համակարգում: Թեմա 3. Գեղարվեստական պատկեր, նրա տեսակները: Թեմա 4. Գրական երկի բովանդակության և ձևի միասնությունը: Թեմա 5. Գեղարվեստական լեզվի առանձնահատկությունները: Թեմա 5. Գրական երկի թեման և թեմատիկան: Թեմա 6. Գրական երկի կոմպոզիցիան, սյուժեն և ֆարսուլան: Թեմա 7. Չափածո երկի կառուցվածքը. տաղաչափական համակարգեր: Թեմա 8. Գրական սեռեր և ժանրեր: Թեմա 9. Գրական մեթոդներ, ուղղություններ, հոսանքներ:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ջրբաշյան Էդ., Գրականագիտության ներածություն, Եր., 2011: 2. Ավետիսյան Զ., Գրականության տեսություն, Եր., 1998: 3. Ուելլեք Ռ., Օ.Ուորրեն, Գրականության տեսություն, Եր., 2008: 4. Գրականության տեսության արդի խնդիրներ, Եր., 2016: 5. В.Е.Хализев, Теория литературы, Москва, 2005.

1. 0303/B22	2. Մանկավարժություն-1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է նպաստել ապագա մանկավարժի ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ մանկավարժական աշխարհայացքի ձևավորմանը, ապահովել մանկավարժի անհրաժեշտ տեսական և գործնական պատրաստվածության մակարդակը:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու մանկավարժական գործունեության հիմնական բնութագրերը, 2. սահմանելու մանկավարժի առաքելությունը, 3. թվարկելու և բացատրելու ուսուցչի մասնագիտական որակները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու մանկավարժական նոր տեխնոլոգիաները, 2. ընտրելու առաջացած մանկավարժական կոնֆլիկտների լուծման եղանակները, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ), 2. վերլուծելու մանկավարժական առկա խնդիրները և գնահատելու դրանց լուծման համար անհրաժեշտ ռեսուրսները: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. ներկայացնելու մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթության հիմնական հասկացությունները, հայեցակարգերը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը,</p> <p>Ա2. նկարագրելու երեխայի և մեծահասակի, որպես սուբյեկտի, հոգեբանական գործունեության առանձնահատկությունները և սոցիալականացման օրինաչափությունները ու հաղորդակցման ձևերը,</p> <p>Ա3. բացատրելու հոգեբանամանկավարժական գիտելիքների տարածման մեթոդները,</p> <p>Բ1. պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, ղեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնառաստիարակչական գործընթացը,</p>		

<p>Բ2. կիրառելու տարբերակման և անհատականացման սկզբունքը ուսուցման գործընթացում,</p> <p>Բ3. կիրառելու կրթության բնագավառում հետազոտությունների իրականացման վերաբերյալ փորձարարական տվյալների հավաքագրման և մշակման տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. գործնական պարապմունք, 3. ռեֆերատների ներկայացում և քննարկում:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք) առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Մանկավարժությունը որպես գիտություն: Մանկավարժության ուսումնասիրության առարկան, խնդիրները և գործառնությունները: Թեմա 2. Մանկավարժության մեթոդաբանությունը և գիտահետազոտական մեթոդները: Թեմա 3. Անձի սոցիալականացման գործընթացը: Թեմա 4. Մանկավարժական գործընթացը որպես համակարգ և ամբողջական երևույթ: Թեմա 5. Կրթական համակարգը ՀՀ-ում: Թեմա 6. Դիդակտիկան որպես մանկավարժական տեսություն:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հանրակրթական ուսումնական հաստատության ուսուցչի որակավորման տարակարգի բնութագրիչները, դրանց շնորհման չափանիշները և անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը (2013): 2. Աստվածատրյան Մ., Թերզյան Գ., Թորոսյան Ա., Շարխաթունյան Հ., «Տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառումը հանրակրթական դպրոցում», Երևան, Աստղիկ, 2004: 3. Բուդաղյան Ա., Կարաբեկյան Ս., Կոմպետենցիաների ձևավորմանն ուղղված կրթական ծրագրերի կառուցում և իրականացում: Մեթոդական ուղեցույց - Բարձրագույն կրթության ռազմավարական հետազոտությունների ազգային կենտրոն, Եր., 2010: 4. Բուդաղյան Ա., Մանասյան Ն., Մանթուրջյան Ս., Հայաստանի բարձրագույն կրթության բարեփոխումների առկա վիճակը և հեռանկարները Բոլոնիայի գործընթացի համատեքստում: Զեկույց/ Բարձրագույն կրթության ռազմավարական հետազոտությունների ազգային կենտրոն, Եր., 2012: 5. Մկրտչյան Ս., Ուսուցման կոլեկտիվ եղանակի իրականացման մեթոդաբանական, տեսական և գործնական հարցերը, Եր., 2011:

1. 0305/B20	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/15/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին ռուսաց լեզվի հնչյունային և հնչույթային համակարգերին, ներկայացնել ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանության խնդիրները, կատարելագործել ռուսերենի արտասանությունը:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու տառ, հնչյուն և հնչույթ հասկացողությունները, 2. տալ հնչյունների դասակարգումը և բնութագիրը, 3. բացատրելու հնչյունափոխության տեսակները, 4. տարբերակելու հատույթային և վերհատույթային միավորները, 5. բացատրելու վերհատույթային հնչյունական միջոցները, 6. թվարկելու վերհատույթային հնչյունական միջոցների գործառնությունները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացատրելու ուղղախոսության՝ ճիշտ արտասանության, կանոնները, 2. կիրառելու վերհատույթային հնչյունական միջոցները, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p>		

<p>1. գրագետ շարադրելու մասնագիտական նյութը:</p> <p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,</p> <p>Ա5. Ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները:</p> <p>Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,</p> <p>Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինտերակտիվ դասախոսություն, 2. ձայնագրությունների ունկնդում և քննարկում: 		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Հնչյունաբանություն: Հնչյուն, հնչույթ, տառ: Հնչյունաբանության տեսակները: Հնչյունների դասակարգումը և բնութագիրը: Հնչյունային տառադարձություն: Թեմա 2. Ուղղախոսություն՝ ճիշտ արտասանություն: Չայնավոր ու բաղաձայն հնչյունների ճիշտ արտասանության կանոնները: Թեմա 3. Վերհատույթային հնչյունաբանություն: Վերհատույթային հնչյունական միջոցները՝ շեշտ, հնչերանգ: Վերհատույթային միավորների տեսակները՝ վանկ, հնչաբառ, խոսքային տակտ, ֆրազ: Թեմա 4. Հնչերանգի տեսակները տարբեր բնույթի նախադասություններում:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Касаткин Л.Л., Современный русский литературный язык. Фонетика. /Под ред. П.А.Леканта/. 5-е изд. М.: Изд-во Юрайт, 2017. 2. Панов М.В., Современный русский язык. Фонетика. М.: Высшая школа, 1979. 3. Аванесов Р.И., Фонетика современного русского литературного языка. М., 1956. 4. Брызгунова Е.А., Звуки и интонации русской речи. 5-е изд., М.: Русский язык, 1983. 5. Виноградов В.А., Консонантизм и вокализм русского языка. Практическая фонология. М.: МГУ, 1970. 6. Касаткин Л.Л., Современный русский язык. Фонетика. М.: Academia, 2006. 		

1. 0305/B19	2. Լեզվաբանության ներածություն	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է նախնական գիտելիքներ հաղորդել լեզվաբանական հիմնական հասկացությունների մասին, ինչպիսիք են, օրինակ, լեզվական և խոսքային հայեցակերպերը, լեզվի նշանային բնույթը, լեզվի կառուցվածքային և համակարգային բնութագրերը, լեզվի գոյության ձևերը, լեզուների ծագումնաբանական և տիպաբանական դասակարգումները և այլն, ներկայացնել լեզվաբանության բաժինների և ուղղությունների, լեզվաբանական գիտակարգերի և միջգիտակարգերի բնութագրերը, լեզվաբանական հետազոտության հիմնական մեթոդները և դրանց դերը լեզվաբանության՝ որպես գիտության զարգացման գործում:</p>		

<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ըմբռնելու լեզվի նշանակությունը՝ որպես մարդկության հաղորակման կարևորագույն միջոցի, 2. ճանաչելու լեզվի դերը՝ որպես մարդկության հոգևոր և նյութական մշակույթի պատմության գանձարանի, 3. ներկայացնելու լեզվի հասարակական գործառնությունները, 4. ներկայացնելու ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու լեզվական ճանաչողությունը ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու ժամանակ, 2. գնահատելու արտաքին և ներքին գործոնների դերը լեզվական փոփոխությունների հարցում, 3. տարբերակելու լեզուների ծագումնաբանական և պատահական ընդհանրությունները, 4. օգտագործելու ձեռք բերված գիտելիքները դասավանդման գործընթացում, 5. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ստեղծագործաբար կիրառելու ստացած գիտելիքները:
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական՝ հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,</p> <p>Ա5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները:</p> <p>Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,</p> <p>Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնությունը ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. սեմինար 3. հարցադրումներ և քննարկումներ, 4. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. բանավոր հարցում. առավելագույնը 4 միավոր:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք. առավելագույնը 5 միավոր:</p> <p>Ընթացիկ ստուգումներ. (տարբեր առաջադրանքներ)՝ առավելագույնը 8 միավոր:</p> <p>Մասնակցության միավոր. առավելագույնը 3 միավոր:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Լեզուն որպես լեզվաբանության առարկա (լեզվի բնութագրերը, լեզվի բնորոշումը, լեզվի գոյության ձևերը): Թեմա 2. Լեզվաբանության բաժինները, գիտաձյուղերը և լեզվաբանական մեթոդները: Թեմա 3. Հնչյունաբանություն (հնչյունախոսություն, հնչույթաբանություն, պատմական հնչյունաբանություն): Թեմա 4. Բառագիտություն (բառագիտության առարկան, իմաստաբանություն, իմաստափոխություն, տերմինագիտություն, բառարանագիտություն): Թեմա 5. Քերականություն (ձևաբանություն, շարահյուսություն): Թեմա 6. Լեզվի զարգացումը (լեզվի ներքին զարգացումը, լեզվական ազդեցությունների տեսակները): Թեմա 7. Լեզուների ծագումնաբանական և տիպաբանական դասակարգումները:</p>

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Աղայան Է., Լեզվաբանության հիմունքներ, Եր., 1987:
2. Вендина Т., Введение в языкознание, М., 2003.
3. Камчатнов А., Николина Н.А., Введение в языкознание, М., 2010.
4. Реформатский А., Введение в языковедение, М., 1996.
5. Широков О., Языковедение: введение в науку о языках, М., 2003.

1. 0303/B26	2. Մանկավարժություն-2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է նպաստել ապագա մանկավարժի ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ մանկավարժական աշխարհացքի ձևավորմանը, ապահովել մանկավարժին անհրաժեշտ տեսական և գործնական պատրաստվածության մակարդակը:</p>		
<p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ուսումնասիրել գործնական մանկավարժության հիմնական հասկացությունները, 2. բացահայտել ուսուցչի մասնագիտական գործունեության առանձնահատկությունները, 3. ուսումնասիրել մանկավարժական կրթության իրականացման եղանակները: 		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝</p>		
<p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. բնութագրելու մանկավարժության ուսումնասիրության առարկան, բացահայտելու մանկավարժության ծագումն ու զարգացման փուլերը, սահմանելու մանկավարժության հիմնական հասկացությունները, 2. նկարագրելու մանկավարժության տեղը և դերը մարդաբանական գիտությունների համակարգում, բացահայտելու մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ, 3. մեկնաբանելու մանկավարժական գիտության մեթոդաբանությունը, մանկավարժական հետազոտությունների իրականացման գիտական մեթոդները, մանկավարժական գործընթացի բաղադրամասերը, փուլերը և օրինաչափությունները: 4. ներկայացնելու ՀՀ կրթական համակարգի առանձնահատկությունները, կրթության նպատակը և բովանդակությունը կրթական բարեփոխումների արդի փուլում: 5. թվարկելու և բացատրելու անձի զարգացման և սոցիալականացման վրա ազդող գործոնները: 6. սահմանելու ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման սկզբունքները, թվարկելու դրանց իրականացման մեթոդները, ձևերը և տեխնոլոգիաները, ներկայացնելու ուսուցման արդյունքների ստուգման և գնահատման ժամանակակից տեխնոլոգիաները, դաստիարակության համակարգի բաղադրամասերը: 		
<p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու տեսական գիտելիքները մանկավարժական տարբեր իրավիճակներում: 2. կատարելու գիտաուսումնական հետազոտություն, վերլուծելու, համակարգելու, ամփոփելու և իմաստավորելու հետազոտության արդյունքները: 3. օգտվելու ուսումնական տեղեկատվության տարբեր աղբյուրներից, հավաքագրելու, համակարգելու և նպատակային կիրառելու մասնագիտական տեղեկատվությունը: 4. մանկավարժական պրակտիկայի ընթացքում զուգակցելու ուսուցման և դաստիարակության ավանդական և նոր տեխնոլոգիաները, կիրառելու ուսումնադաստիարակչական արդյունքների ստուգման և գնահատման ժամանակակից ձևերը: 5. ըստ ուսուցման և դաստիարակության նպատակների ձևակերպելու ուսումնադաստիարակչական խնդիրներ և նախագծելու դրանց լուծման ուղիներ: 6. ուսումնական բանավեճերի ընթացքում հիմնավորելու մանկավարժական հասկացությունները, սկզբունքները, օրինաչափությունները, արտահայտելու սեփական դիրքորոշումներն ու տեսակետները, դրսևորելու համագործակցային և հաղորդակցական կարողություններ: 		
<p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. մասնագիտական միջավայրում դրսևորելու իր մանկավարժական մեթոդաբանական գիտելիքները: 2. կրթական համակարգում պահպանելու աշակերտ և ուսուցիչ ուսումնական փոխհամագործակցությունը՝ հաշվի առնելով դրանց առանձնահատկությունները: 3. մանկավարժական տարաբնույթ իրավիճակներում լուծելու ուսումնական խնդիրներ: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p>		
<p>Ա1. ներկայացնելու մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթության հիմնական</p>		

հասկացությունները, հայեցակարգերը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը
Ա2. նկարագրելու երեխայի և մեծահասակի, որպես սուբյեկտի, հոգեբանական գործունեության առանձնահատկությունները և սոցիալականացման օրինաչափություններն ու հաղորդակցման ձևերը
Ա3. բացատրելու հոգեբանամանկավարժական գիտելիքների տարածման մեթոդները
Բ1. պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, ղեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը
Բ2. կիրառելու տարբերակման և անհատականացման սկզբունքը ուսուցման գործընթացում
Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը
Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար
Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
 1. դասախոսություններ (պրոբլեմային դասախոսություն, դասախոսություն երկուսով, դասախոսություն պրեսս-կոնֆերանս, դասախոսություն սադրանք, դասախոսություն խաղային մեթոդների կիրառմամբ),
 2. թիմային աշխատանքներ,
 3. քննարկումներ,
 4. հետազոտական սեմինարներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:
2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:
Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:
Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Ուսուցման գործընթացը որպես ամբողջական համակարգ: **Թեմա 2.** Ուսուցման օրինաչափությունները, սկզբունքները և դրանց դասակարգումը: **Թեմա 3.** Ուսուցման մեթոդներն ու միջոցները: **Թեմա 4.** Ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաներ: **Թեմա 5.** Ուսուցման կազմակերպման ձևերը: **Թեմա 6.** Ուսուցման գործունեության արդյունքների ստուգումն ու գնահատումը: **Թեմա 7.** Դաստիարակության գործընթացի էությունը և բովանդակությունը: **Թեմա 8.** Դաստիարակության սկզբունքները: **Թեմա 9.** Դաստիարակության մեթոդները միջոցները և ձևերը: **Թեմա 10.** Անձի դաստիարակությունը կոլեկտիվում և ընտանիքում: **Թեմա 11.** Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման հիմնական կողմերը: **Թեմա 12.** Գեղագիտական դաստիարակություն: **Թեմա 13.** Աշխատանքային և ֆիզիկական դաստիարակություն: **Թեմա 14.** Դասղեկի աշխատանքը հանրակրթական դպրոցում: **Թեմա 15.** Հանրակրթական դպրոցի կառավարումը և ղեկավարումը: **Թեմա 16.** Ուսուցչի մասնագիտության ներածություն: **Թեմա 17.** Մանկավարժական գործունեության ծագումն ու զարգացումը: **Թեմա 18.** Մանկավարժական գործունեության տեսակները: **Թեմա 19.** Մասնագիտական գործունեության բնութագրերը: **Թեմա 20.** Մանկավարժական հիմնական գործունեությունը մարդու կենսագործունեության համակարգում: **Թեմա 21.** Ուսուցչի մասնագիտական գործիմացություն, զարգացման էությունը, համակարգը, բովանդակությունը: **Թեմա 22.** Մանկավարժական մասնագիտությունների զարգացման հեռանկարները նոր հասարակական, տնտեսական տեղեկատվական պայմաններում: **Թեմա 22.** Մանկավարժական գաղափարների, մանկավարժական հաղորդակցման էությունը: **Թեմա 23.** Ուսուցչի մասնագիտական որակները, դրանց զարգացման և կատարելագործման ուղիները: **Թեմա 24.** Ընդհանուր և մանկավարժական մշակույթ: **Թեմա 25.** Մանկավարժական մշակույթի հիմնական տարրերը: **Թեմա 26.** Վարպետությունն ու տեխնիկան ուսուցչի մասնագիտության մեջ: **Թեմա 27.** Կրթությունը որպես հասարակության տնտեսական, սոցիալական, հոգևոր զարգացման արտացոլում: **Թեմա 28.** Մանկավարժական կրթօջախներ: **Թեմա 29.** Մանկավարժական կրթության իրականացման եղանակները: **Թեմա 30.** Ուսուցչի մասնագիտական կայացում: **Թեմա 31.** Մասնագիտական կայացման հակասություններն ու ճգնաժամերը: **Թեմա 32.** Մանկավարժի ինքնակրթության աղբյուրները: **Թեմա 33.** Հասկացություն անձնային մասնագիտական հեռանկարի մասին: **Թեմա 34.** Մանկավարժի մասնագիտական աճը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.
 1. Ամիրջանյան Յու., Մանկավարժություն, Եր., 2005:
 2. Ղուլումյան Գ., Մանկավարժություն, գիրք 1, Զանգակ-97, Եր., 2005:
 3. Пидкасистый П.И., Педагогика, Юрайт, Москва, 2011.

4. Подласый И.П., Педагогика, 2002.
 5. Учебник для бакалавров, Юрайт, Москва, 2012.
 6. Слостенин В.А., Педагогика: Учебник, Академия, Москва, 2011.
 7. Коджаспирова Г.М., Педагогика: Учебник, Гардарики, Москва, 2007.

1. 0305/B27	2. Ռուս գրականության պատմություն/ բանահյուսություն, 18-րդ դարի ռուս գրականություն/ ռուս	3.6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է նկարագրել ռուս բանահյուսության հիմնական ժանրերն ու դրանց յուրահատկությունները, ներկայացնել հին ռուս գրականության պատմական զարգացումը և գրական երկերի գեղարվեստական առանձնահատկությունները, լուսաբանել 18-րդ դարի ռուս գրականության հիմնական միտումները, գրական ուղղությունները և ակնառու ստեղծագործությունները:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i> 1. նկարագրելու ռուս բանահյուսության ժանրային համակարգը, ներկայացնելու և մեկնաբանելու հին ռուս գրականության և 18-րդ դարի ռուս գրականության կարևոր ստեղծագործությունները, 2. բացատրելու գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, բնութագրելու գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը, <i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i> 1. վերլուծելու տարբեր ժանրերի, ոճերի միջնադարյան տեքստեր, 2. բնութագրելու XVIII- րդ դարի հիմնական գրական ուղղությունները, <i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i> 1. պատրաստելու զեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր:</p>		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը, Բ5. վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. գործնական պարապմունք, 3. ռեֆերատների ներկայացում և քննարկում:</p>		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. <i>1-ին ընթացիկ քննություն.</i> բանավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: <i>2-րդ ընթացիկ քննություն.</i> բանավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: <i>Ինքնուրույն աշխատանք.</i> (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: <i>Եզրափակիչ քննություն.</i> բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ռուս բանահյուսության ժանրային համակարգը: Միասական և օրացուցային բանահյուսություն: Թեմա 2. Էպիկական ժանրերն ու նրանց գեղարվեստական առանձնահատկությունները: Թեմա 3. Կիևյան Ռուսիայի գրականության ժանրային առանձնահատկությունները: Թեմա 4. Ռուս գրականության առանձնահատկությունները մոնոլո-թաթարական արշավանքների շրջանում: Թեմա 5. 17-րդ դարի ռուս գրականությունը: Կլասիցիզմը ռուս գրականության մեջ (Տրեդիակովսկի, Լոմոնոսով, Սումարոկով): Թեմա 6. 18-րդ դարի դրամատուրգիան (Սումարոկով, Ֆոնվիզին): Դերժավինի պոեզիան: Կարամզինը՝ ռուս սենտիմենտալիզմի հիմնադիր:</p>		

14. Հիմնական գրականության ցանկ.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Аникин В.П., Русское устное народное творчество. М., 2004 2. Зуева Т.В., Кирдан Б.П., Русский фольклор. М., 2002 3. Коровин В.И., Древнерусская литература, М., 2003 4. Лебедева О.Б., История русской литературы XVIII века. М., 2000

1. 0305/B25	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի բառագիտություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/15/0	

6. 2-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով
-------------------------	---------------------------------

8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին արդի ռուսերենի բառահամակարգին, բառապաշարի ձևավորման աղբյուրներին և ուղիներին, բառապաշարի իմաստային և ոճային առանձնահատկություններին:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. նկարագրելու բառային լեզվական հատկանիշները,
2. բացատրելու բառային իմաստային նրբերանգները,
3. մատնանշելու բառային և դարձվածքի իմաստային և ոճական առանձնահատկությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. մեկնաբանելու և ճիշտ օգտագործելու ռուսերենի բառապաշարը,
2. խմբագրելու տեքստը ճիշտ բառօգտագործման տեսանկյունից,
3. մեկնաբանելու և ճիշտ օգտագործելու ռուսերենի դարձվածքները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Մ4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ

Մ5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները:

Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,

Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,

Գ2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը

Գ4. կառավարելու մասնագիտական գործառնությունը ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. վերարտադրողական մեթոդ,
3. էվրիստիկ /մասնակի որոնողական/ մեթոդ,
4. հետազոտական մեթոդ,
5. նախագծերի կազմում:

13. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:

2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:

Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Բառը որպես հիմնական լեզվամիավոր: Բառապաշարը որպես համակարգ: Բառիմաստը և նրա բաղադրիչները: Բառային և քերականական իմաստ: **Թեմա 2.** Ռուսերենի հիմնական բացատրական բառարանները: Բառարանի կազմության հիմնական սկզբունքները: **Թեմա 3.** Բազմիմաստ բառեր: Համանուն բառեր: Հարանուն բառեր: Հոմանիշներ: Հականիշներ: Հնացած բառեր: Նոր բառեր: Փոխառություններ: Բառբարային բառեր: Եզրույթներ: Ժարգոնային բառեր: **Թեմա 4.** Դարձվածքաբանության սկզբունքները: Դարձվածքը և բառը: Դարձվածքը և ազատ բառակապակցությունը: Դարձվածքների տեսակները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Солодуб Ю.П., Альбрехт Ф.Б., Современный русский язык. Лексика и фразеология современного русского языка (сопоставительный аспект). Учебник. М.: Флинта, Наука, 2002.
  2. Суздальцева В.Н., Практикум по современному русскому языку. Лексика. Фразеология. М.: Аспект Пресс, 2004.
  3. Сулименко Н.Е., Современный русский язык. Слово в курсе лексикологии. Учебное пос. М.: Флинта: Наука, 2006.
  4. Фомина М.И., Современный русский язык. Лексикология. Учебник. Изд-е 4-е, испр. М.: Высшая школа, 2003.
  5. Шанский Н.М., Лексикология современного русского языка. М.: Просвещение, 1972.
- Шмелев Д.Н., Современный русский язык. Лексика. Изд-е 4-е, стереотипн. М.: URSS, КомКнига, 2006.

1. 0305/B24	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում – 2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

8. Դասընթացի նպատակն է ամրապնդել և կատարելագործել առաջին կիսամյակում ստացած գիտելիքները ուղղագրությունից, ուղղախոսությունից, հաղորդակցությունից կետադրությունից, բառապաշարից, գրագիտությունից ընդհանրապես, զարգացնել ռուսերենի հաղորդակցային հմտությունները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բայի, գոյականի, ածականի, թվականի, դերանունի ուղղագրության, բարդ համադասական և բարդ ստորադասական նախադասություններում կետադրության կանոնները,
2. բացատրելու ռուսերենի բառապաշարի, բառակազմության և ձևաբանության լայն հնարավորությունները խոսքի վերարտադրման ընթացքում, օգտագործելու ռուսաց լեզվի դարձվածաբանության գործնական ներուժը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կիրառելու հոմանիշներ, հականիշներ, նույնանուններ, հարանուններ բանավոր և գրավոր խոսքում,
2. կիրառելու ռուսաց լեզվի ձևաբանության համակարգը. բայերի, գոյականների, ածականների, թվականների, դերանունների ձևավորման և կիրառման առանձնահատկությունները, նրանց յուրացման դժվարությունները և հաղթահարման եղանակները,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ),
2. ստեղծագործաբար կիրառելու ստացած գիտելիքները և տարածելու դրանք:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

U4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական՝ հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,

U5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները

F4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,

F6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,

Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,

Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական պարապմունքներ,
2. գրավոր աշխատանքներ՝ թելադրություններ, շարադրություններ, փոխադրություններ,
3. բանավոր խոսքի զարգացմանն ուղղված վարժություններ, քննարկումներ:

14. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:

2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:

<p>Բնքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ռուսաց լեզվի ինքնուրույն խոսքի մասերի՝ բայի, գոյականի, ածականի, թվականի, դերանունի ուղղագրությունը: Թեմա 2. Հոմանիշների, հականիշների, նույնանունների, հարանունների կիրառումը խոսքում: Թեմա 3. Ռուսերենի դարձվածաբանության գործնական ներուժը: Թեմա 4. Ռուսերենի բառակազմության հնարավորությունները խոսքում: Թեմա 5. Ռուսաց լեզվի ձևաբանության համակարգը. բայերի, գոյականների, ածականների, թվականների, դերանունների ձևավորման և կիրառման առանձնահատկությունները: Թեմա 6. Կետադրական նշանները ռուսերենի բարդ համադասական և բարդ ստորադասական նախադասություններում:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акопян А., Газарова Д., Мкртычян-Лалаян С., Русская орфография в упражнениях. Учебное пособие. Ер., 2013. 2. Кудинова А., Правописание Н и НН в различных частях речи. – М.: Экзамен, 2010. 3. Ласкарева Е., Чистая грамматика. – СПб.: Златоуст, 2012. 4. Розенталь Д., Голуб И.Б., Русская орфография и пунктуация, М.: Русский язык, 1990. 5. Ткаченко Н., 300 диктантов для поступающих в вузы. – М., Рольф, 2000. 6. Ткаченко Н., Тесты по грамматике русского языка. В 2 ч. – М., Рольф, 2001. 7. Хавронина С., Широченко А.И., Русский язык в упражнениях. (Russian in exercises). – М.: Русский язык. Курсы, 2012.

1. 0303/B28	2. Ընդհանուր հոգեբանություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/15/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

<p>8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթանալ հոգեբանության հիմնական հասկացություններին, մեթոդներին, խնդիրներին և բնագավառներին, գիտելիքներ ձեռք բերել հոգեկան գործընթացների, վիճակների և հատկությունների, անձի զարգացման և ձևավորման մեխանիզմների և օրինաչափությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձեռք բերել հոգեբանական և մանկավարժական գործունեությունն արդյունավետ իրականացնելու գործնական հմտություններ և կարողություններ:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տալ ընդհանուր պատկերացում հոգեբանության առարկայի, մեթոդների և ժամանակակից բնագավառների մասին, 2. ուսումնասիրել հոգեկան գործընթացների հիմնական տեսակները, դրանց օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները, 3. ծանոթանալ ճանաչողական գործընթացների ուսումնասիրության հիմնական մեթոդներին, դրանց կիրառությանն ու գործառնություններին, 4. իրականացնել ինքնուրույն տեսական և գործնական ուսումնասիրություններ՝ զարգացնելով հոգեբանության վերաբերյալ տեսական և կիրառական գիտելիքներ:
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բնութագրելու հոգեբանության գիտությունը, նրա զարգացման և ուսումնասիրության բնագավառները, 2. ներկայացնելու հոգեկան գործընթացները, վիճակներն ու հատկությունները, դրանց օրինաչափությունները, անձի զարգացման և ձևավորման առանձնահատկությունները: 3. ձևակերպելու մարդու հոգեկանի սահմանումը, բնութագրելու նրա հիմքերը և կառուցվածքը, թվարկելու նրա գործառնությունները: 4. հոգեկանի բովանդակության մեջ առանձնացնելու և քննարկելու հոգեկանի ճանաչողական գործընթացները, ներկայացնելու դրանց կառուցվածքը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերլուծելու և համադրելու հոգեկան գործընթացների, վիճակների ու հատկությունների վերաբերյալ ստացած գիտելիքները, դրանք կիրառելու գործնականում: 2. ինքնուրույն կատարելու ուսումնասիրություններ հոգեբանության գիտության, նրա ճանաչողական գործընթացների վերաբերյալ՝ կիրառելով ուսումնասիրած հոգեբանության մեթոդները: 3. վերլուծելու մասնագիտական գրականությունից հավաքագրած տեղեկատվությունը: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու միջառարկայական վերլուծություններ, համադրություններ և ընդհանրացումներ: Կառուցելու և տրամաբանորեն հիմնավորելու սեփական մտքերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. ներկայացնելու մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթության հիմնական հասկացությունները, հայեցակարգերը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը

Ա2. նկարագրելու երեխայի և մեծահասակի, որպես սուբյեկտի, հոգեբանական գործունեության առանձնահատկությունները և սոցիալականացման օրինաչափություններն ու հաղորդակցման ձևերը

Ա3. բացատրելու հոգեբանամանկավարժական գիտելիքների տարածման մեթոդները

Բ1. պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, ղեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը

Բ2. կիրառելու տարբերակման և անհատականացման սկզբունքը ուսուցման գործընթացում

Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը

Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներն ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար

Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություններ (պրոբլեմային դասախոսություն, դասախոսություն երկուսով, դասախոսություն պրեսս-կոնֆերանս, դասախոսություն սաղրանք, դասախոսություն խաղային մեթոդների կիրառմամբ),
2. թիմային աշխատանքներ,
3. քննարկումներ,
4. հետազոտական սեմինարներ:

15. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:

2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:

Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ընդհանուր հոգեբանության առարկան, խնդիրներն ու մեթոդները: **Թեմա 2.** Հոգեբանության կապը այլ գիտությունների հետ, հիմնական բնագավառները: **Թեմա 3.** Հոգեկանը և ուղեղը: **Թեմա 4.** Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: **Թեմա 5.** Անձի հոգեբանական բնութագիրը: **Թեմա 6.** Անձի զարգացում և սոցիալականացում: Ես-կոնցեպցիա: **Թեմա 7.** Բնացական գործընթացներ: Զգայություններ: **Թեմա 8.** Ընթրնում, առանձնահատկությունները, տեսակները: **Թեմա 9.** Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները: **Թեմա 10.** Հիշողություն, տեսակները, գործընթացները: **Թեմա 11.** Մտածողություն, տեսակները, գործընթացները: **Թեմա 12.** Խոսք և հաղորդակցում: **Թեմա 13.** Երևակայություն և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: **Թեմա 14.** Անձի հուզականային ոլորտը: **Թեմա 15.** Անձի անհատական տիպաբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., Ասրիյան Է., Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր /Ուսումնական ձեռնարկ. Եր., 2010:
2. Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր., 1997:
3. Հայրապետյան Դ., Կոգնիտիվ գործընթացների պրակտիկում, Եր.:
4. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Рогова. М., 2005.
5. Маклаков А., Общая психология. М., 2007.
6. Немов Р., "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003).
7. Столяренко Л., Психология. учебник для вузов.-СПб.: Питер, 2010. 592.
8. Столяренко Л., Основы психологии. Ростов-на-Дону, 2005.

1. 0305/B29	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում – 3	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ ռուսաց լեզվի ուղղագրության (մասնավորապես մակբայների) վերաբերյալ, ռուսաց լեզվի բարդ անշաղկապ նախադասության կետադրության հիմնական կանոնների վերաբերյալ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն

1. մակբայների, բարդ և բարդ ածանցավոր բառերի ուղղագրության կանոնները,
2. բարդ անշաղկապ նախադասություն, նրա կետադրության հիմնական կանոնները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. քննարկել առաջիկա անելիքները. առաջարկել, ներկայացնել սեփական մոտեցումները, հիմնավորումները, համաձայնել կամ մերժել իրեն արված առաջարկները,
2. տալ պարզաբանող հարցեր և պատասխանել պարզ, կրկնվող հարցերի՝ հիմնավորելով սեփական կարծիքը,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ),
2. հաղորդել անձնային փորձառությունից նախագծեր, հմտություններ և կարողություններ, հետաքրքրություններ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Մ4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ

Մ5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները

Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,

Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,

Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը

Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար

Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. ինտերակտիվ գործնական պարապմունքներ,
2. գրավոր աշխատանքներ՝ թելադրություններ, շարադրություններ, փոխադրություններ,
3. բանավոր խոսքի զարգացմանն ուղղված վարժություններ, քննարկումներ:

16. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:

2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:

Բնքնություն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Բարդ և բարդ ածանցավոր բառերի ուղղագրությունը: **Թեմա 2.** Մակբայները և նրանց ուղղագրությունը: **Թեմա 3.** Բարդ նախադասության հիմնական կարգերը: **Թեմա 4.** Բարդ անշաղկապ նախադասություն, նրա կետադրության հիմնական կանոնները և յուրահատկությունները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Акопян А., Газарова Д., Мкртычян-Лалаян С.А., Русская орфография в упражнениях. Учебное пособие, Ер., 2013.
2. Акопян К., Арзуманян Э., Мартирян Н. и др., Практикум по современному русскому языку. Ер., 2008.
3. Бройде М., Русский язык в диктантах. Нетрадиционный подход. М., Рольф, 2000.
4. Ласкарева Е., Чистая грамматика. Златоуст, 2012.
5. Новикова Л., Орфография, морфология, лексика, словообразование, фонетика, культура речи, стилистика: контрольные и проверочные работы по русскому языку: для поступающих в вузы. – М.: Экзамен, 2007.
6. Розенталь Д., Голуб И., Русская орфография и пунктуация. М.: Русский язык, 1990.
7. Ткаченко Н., 300 диктантов для поступающих в вузы. М., Рольф, 2000.
8. Ткаченко Н., Тесты по грамматике русского языка. В 2 ч. М.: Рольф, 2001.

1. 0305/B30	2. 19-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն - 1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում 19-րդ դարի առաջին կեսի ռուս գրականության ընդհանուր զարգացման գործընթացի մասին, ներկայացնել տվյալ ժամանակաշրջանում գերիշխող գրական ուղղությունները, նրանց միջև տեղի ունեցող գաղափարական վեճերը, լուսաբանել առանձին գրողների ստեղծագործությունը:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բնութագրելու 19-րդ դարի առաջին կեսի ռուս գրականության պատմամշակութային հենքը և գրական ուղղությունների հատկանիշները, 2. ներկայացնելու դարաշրջանի ռուս հեղինակների ստեղծագործական ուղին և երկերի առանձնահատկությունները, 3. բացահայտելու «ոսկե դարի» գրականության դերը ռուս գրականության հետագա զարգացման գործընթացում, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. նկարագրելու նշված ժամանակաշրջանի գրականության հիմնական հեղինակներին և նրանց ստեղծագործությունները, 2. կատարելու գեղարվեստական տեքստի վերլուծություն սեմինար-պարապմունքների ընթացքում ձեռք բերված հմտությունների հիման վրա, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պատրաստելու զեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր:</p>		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Բ5. վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները, Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները, Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. գործնական պարապմունք, 3. ռեֆերատների ներկայացում և քննարկում:</p>		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. 1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>		

<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. 19-րդ դարի առաջին կեսի քաղաքական և գրական-հասարակական շարժումներն ու հիմնական գրական ուղղությունները: Թեմա 2. Ռուսական ռոմանտիզմի բազմազանությունն ու առանձնահատկությունները (Վ. Շուկովսկի, Կ. Բատյուշկով, պուշկինյան ժամանակաշրջանի բանաստեղծները): Թեմա 3. Առակագիր Ի.Կոչիլովի և թատերագիր Ա.Գրիբոյեդովի ստեղծագործությունների տեղը և դերը ռուս գրականության զարգացման մեջ: Թեմա 4. Ա.Պուշկինի ստեղծագործությունների ժանրային բազմազանությունը (պոեզիա, արձակ, դրամատուրգիա): Թեմա 5. Մ.Լերմոնտովի ստեղծագործության տարբեր ժանրերի գեղարվեստական առանձնահատկությունները, ռոմանտիզմի և ռեալիզմի հարաբերակցությունը: Թեմա 6. Ն.Գոգոլի ստեղծագործությունների ցիկլային կառուցվածքը և կրոնական ուղղվածությունը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Манн Ю.В., Литература в первой половине XIX века: [Русская литература] // История всемирной литературы: В 8 томах . Том 6. — М.: Наука, 1989. 2. Манн Ю.В., Русская литература XIX века: Эпоха романтизма. М.: РГГУ, 2007. 3. Минералов Ю.И., История русской литературы XIX века (1800–1830-ые годы). М.:Высшая школа, 2007. 4. Якушин Н.И., Русская литература XIX века (первая половина). – М.: Владос, 2001.</p>

1. 0305/B31	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն-1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/15/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է համակարգված ներկայացնել արդի ռուսերենի բառակազմության եզրերն ու ձևերը, ուսանողների մոտ ձևավորել գիտական հայեցակարգ ռուսերենի ձևաբանության մասին, մանրամասնորեն նկարագրել երկու կարևորագույն անվանական խոսքի մասերը /գոյական և ածական/:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i> 1. նկարագրելու արդի ռուսերենի բոլոր ձևայիններն ու կարևորագույն բառակազմական ձևերը, 2. հստակ ներկայացնելու իր գիտելիքներն անվանական խոսքի մասերի ձևաբանական առանձնահատկությունների մասին, 3. ներկայացնելու տվյալ ոլորտի ժամանակակից հետազոտությունների ձեռքբերումները, <i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i> 1. տարբերակելու ռուսերենի ձևայինները, 2. նշելու յուրաքանչյուր բառի բառակազմության ձևը, 3. բնութագրելու անվանական բառերն ըստ ձևաբանական հատկանիշների:</p>		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ, Ա5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները: Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին, Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. վերլուծողական մեթոդ, որոնողական մեթոդ:</p>		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. 1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Բառակազմություն. ձևայիններ, բառակազմության ձևեր: Թեմա 2. Ձևաբանություն ըստ խոսքի մասերի /9 խումբ/. գոյական, ածական:</p>		

<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Борисова Е.Г., Латышева А.Н., Лингвистические основы РКИ. – М.: Наука, 2003. 2. Земская Е.А., Современный русский язык. Словообразование. – М.: Наука, 2008. 3. Русская грамматика: В 2-х томах. Под ред. Н.Ю.Шведовой. Т. 2. – М.: Наука, 1982. 4. Современный русский язык. Под ред. Белошапковой В.А. – М.: Высшая школа, 1989. 5. Современный русский язык. Морфология. – М.: Русский язык, 2002.
--

1.0104/B03	2.S2S կիրառումը ուսումնական գործընթացում	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել անհրաժեշտ գիտելիքներ S2S մասին, զարգացնել S2S-ից օգտվելու հմտությունները մասնագիտական ոլորտում, ձևավորել անհրաժեշտ հիմքեր ժամանակակից S2S-ը կիրառելու ուսումնական գործընթացում, առկա տեղեկատվական համակարգերի և տեխնոլոգիաների օգնությամբ ստեղծել նոր տեղեկատվական ռեսուրսներ մասնագիտական ոլորտում:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p><i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թվարկելու ուսումնական գործընթացում ՀՀ-ում հասանելի և կիրառվող S2S-ները, 2. բացատրելու կիրառվող հիմնական S2S-ների ֆունկցիոնալ հնարավորությունները, 3. ընտրելու անհրաժեշտ ռեսուրսը և ստեղծելու ու հրապարակելու նոր տեղեկատվական նյութեր: <p><i>բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ուսուցման կառավարման համակարգում ստեղծել դասարան, ընդգրկել աշակերտներ, տալ հանձնարարություններ, կատարել գրառումներ, վերբեռնել ֆայլեր, համօգտագործել ֆայլերը, ստեղծել թվային առաջադրանքներ և գնահատման ռուբրիկներ, կազմակերպել համաժամանակյա հանդիպումներ, օգտվել օրացույցից, 2. լրացնել էլեկտրոնային մատյանը, 3. կիրառել առցանց գրատախտակի գործիքակազմը, կիսել և համօգտագործել այն, 4. օգտվել ԿԳՄՍՆ կայքից, ԿՏԱԿ-ի պաշարների շտեմարանից, ԿԶՆԱԿ-ի բլոգից, գտնել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, գրանցվել հայկական կրթական ֆորումում, վերբեռնել ֆայլեր, օգտվել առցանց կրթական կայքերի գործիքներից, դրանց միջոցով կազմակերպել ուսումնական գործընթացը, ստեղծել թվային առցանց առաջադրանքներ, շնորհանդեսներ, տեսանյութեր, խմբագրել, կիսել և համօգտագործել դրանք: <p><i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պահպանելու մասնագիտական գործունեության էթիկայի նորմերը առցանց և անցանց ռեժիմներում: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույնները.</p> <p>Բ3. կիրառելու կրթության բնագավառում հետազոտությունների իրականացման վերաբերյալ փորձարարական տվյալների հավաքագրման և մշակման տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Բ8. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական խնդիրները լուծելու ժամանակ,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար,</p> <p>Գ8.կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար,</p> <p>Գ9.վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>		
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. գործնական աշխատանքներ, 		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p><i>1-ին ընթացիկ քննություն.</i> բանավոր հարցում. առավելագույնը 4 միավոր:</p> <p><i>2-րդ ընթացիկ քննություն.</i> գրավոր առաջադրանք. առավելագույնը 5 միավոր:</p> <p><i>Ընթացիկ ստուգումներ.</i> (տարբեր առաջադրանքներ)՝ առավելագույնը 8 միավոր:</p> <p><i>Մասնակցության միավոր.</i> առավելագույնը 3 միավոր:</p>		

<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</p> <p>Թեմա 1. Էլեկտրոնային փոստի ստեղծում և վարում: Թեմա 2. Ուսուցման կառավարման համակարգերի (LMS) ֆունկցիոնալ հնարավորությունները և այդ միջավայրի կիրառումը էլեկտրոնային դասընթացի ստեղծման, կազմակերպման և կառավարման գործընթացում: Թեմա 3. Կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգ, էլեկտրոնային մատյան: Թեմա 4. Թվային առաջադրանքների ստեղծումը ուսուցման կառավարման համակարգերի թվային գործիքների միջոցով: Թեմա 5. Առցանց գրատախտակի գործիքակազմը: Թեմա 6. Կրթության կայքերի էությունը, օգտագործման առանձնահատկությունները, ընձեռած հնարավորությունները: Թեմա 7. Ամպային տեխնոլոգիաների գործիքակազմը</p> <p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հովակիմյան Ա., Սարգսյան Ս., Խաչոյան Լ., Իսախիրյան Ն., Մանուկյան Ա., Մկրտչյան Ն. Համակարգչային գրագիտություն, Մեթոդական ձեռնարկ, Եր., 2012: 2. Ջանփոլադյան Բ., Քոմփյութերային կիրառական տեխնոլոգիաների հիմունքները, ՀՊՃՀ, Երևան, 2000. 3. Գյուլյուզյան Ա., Գալանտերյան Ա., Պողոսյան Ա., Տեղեկատվական համակարգեր և տեխնոլոգիաներ: Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2016: 4. Շոսեմյան Ա., Ms Excel աղբյուրային խմբագիր (գործնական ձեռնարկ): Ուսումնական ձեռնարկ: Եր., 2017: 5. Շոսեմյան Ա., Սմբատյան Ա., Ինֆորմատիկա և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հիմունքներ (Ուսումնական ձեռնարկ), Եր., 2013: 6. Иконников В., Садовская М. Н., Информационные технологии в индустрии туризма., Минск, 2014. 7. Божко В.П., Власов Д.В., Гаспарян М.С. ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ЭКОНОМИКЕ И УПРАВЛЕНИИ: Учебно-методический комплекс. – М., 2008. 8. Составители: Пегов А.А., Пьяных Е.Г. Использование современных информационных и коммуникационных технологий в учебном процессе (Краткий курс лекций) 2010. 9. Хроленко А., Денисов А., Современные информационные технологии для гуманитария [Электронный ресурс] : практическое руководство. 4-е изд., стер. — М., 2012. 10. Тихомиров А., Прокди А. К. Колосков П.В., Клендрова И.А. и др. Microsoft Office 2007, Наука и Техника, Эл. Книга, 2008.
---

1. 0305/B36	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի պրակտիկում – 4	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ ստույգ գիտելիքներ ռուսաց լեզվի ուղղագրության ուղղախոսության, հաղորդակցության վերաբերյալ, ձևավորել որոշակի պատկերացում խոսքի գործառական ոճերի և նրանց կիրառման մասին:</p>		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝</p> <p><i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու սպասարկու խոսքի մասերի ուղղագրությունը և կիրառությունը, 2. բնութագրելու ռուսաց լեզվում ուղիղ և անուղղակի խոսքերի առանձնահատկությունները, 3. նկարագրելու խոսքի գործառական ոճերը, ներկայացնելու նրանց տեսակները և մատնանշելու կիրառությունը: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու ստացած գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքի մեջ, 2. առաջարկելու խնդիրների լուծման եղանակները, <p><i>գ. քննիանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ), 2. ստեղծագործաբար կիրառելու ունեցած գիտելիքները, 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Մ4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,</p> <p>Մ5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը իր առավել կարևոր</p>		

<p>գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները:</p> <p>Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,</p> <p>Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար</p>
<p>11. Գիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինտերակտիվ գործնական պարապմունքներ, 2. գրավոր աշխատանքներ՝ թելադրություններ, շարադրություններ, փոխադրություններ, 3. բանավոր խոսքի զարգացմանն ուղղված վարժություններ, քննարկումներ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Սպասարկու խոսքի մասերը, նրանց ուղղագրությունը և կիրառությունը: Թեմա 2. Խոսքի գործառնական ոճերը, նրանց տեսակները և կիրառությունը: Թեմա 3. Ուղիղ և անուղղակի խոսք:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акопян А., Газарова Д., Мкртычян-Лалаян С., Русская орфография в упражнениях, Ер.: 2013. 2. Акопян К., Арзуманян Э., Мартирян Н. и др., Практикум по современному русскому языку. Ер., 2008. 3. Бройде М., Русский язык в диктантах. Нетрадиционный подход, М., Рольф, 2000. 4. Новикова Л., Орфография, морфология, лексика, словообразование, фонетика, культура речи, стилистика: контрольные и проверочные работы по русскому языку: для поступающих в вузы. М., Экзамен, 2007. 5. Розенталь Д., Голуб И., Русская орфография и пунктуация. М.: Русский язык, 1990. 6. Ткаченко Н., 300 диктантов для поступающих в вузы. М.: Рольф, 2000. 7. Ткаченко Н., Тесты по грамматике русского языка. В 2 ч. М.: Рольф, 2001.

1. 0305/B37	2. 19-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն – 2 /ՀԲ	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել 19-րդ դարի 40-60-ական թվականների ռուս գրականության պատմության զարգացման հիմնական միտումները և նշված ժամանակաշրջանի գրողների ու բանաստեղծների ստեղծագործությունները, խթանել ուսանողի անհատական կամ խմբային հետազոտություն կատարելու ունակությունները և նպաստել նրա մասնագիտական հմտությունների զարգացմանը, նպաստել մասնագիտական ոլորտում ստացված տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների զարգացմանը, զարգացնել մասնագիտական հետազոտություն կատարելու ունակություններ և ձեռք բերել նոր գիտելիքներ, զարգացնել կոմունիկացիոն հմտություններ, զարգացնել ստեղծագործական և քննադատական մտածողության ունակություններ, զարգացնել գրավոր և բանավոր խոսքի ներկայացման որակները, նախապատրաստել ավարտական աշխատանքին:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. լուսաբանելու 19-րդ դարի 40-60-ական թվականների ռուս գրականության պատմամշակութային հենքը, 2. ներկայացնելու տվյալ դարաշրջանի ռուս հեղինակների ստեղծագործական ուղին և երկերի առանձնահատկությունները, 3. բացահայտելու հետազոտական թեմային վերաբերվող նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, մոտեցումներ, սկզբունքներ <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու գրական գործերի վերլուծություն, 2. վերլուծելու և համակարգելու մասնագիտական տեղեկություն, 3. գնահատելու մասնագիտական երևույթները, օբյեկտները, պրոցեսները, 		

<p>4. կազմելու հետազոտական նախագծեր, 5. ներկայացնելու մասնագիտական հաշվետվություններ՝ գրավոր և բանավոր կերպով, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պատրաստելու զեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր, 2. կիրառելու գործնական գիտելիքները և իմացությունը մասնագիտական քննարկումների ժամանակ, 3. աշխատելու ինքնուրույն, 4. մտածելու մասնագիտորեն:</p>
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները, Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը, Բ5. վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները, Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար, Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. գործնական պարապմունք, 3. ռեֆերատների ներկայացում և քննարկում, 4. հետազոտական մեթոդ, 5. էվրիստիկ /մասնակի որոնողական/ մեթոդ, 6. նախագծերի կազմում, 7. խորհրդատվություններ/ուղղորդում:</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. 1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն. հետազոտական աշխատանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Սլավոնաֆիլների, լիբերալ-արևմտամետների, հեղափոխական դեմոկրատների քաղաքական և գրական հիմքերը: Թեմա 2. Նատուրալ դպրոցի ձևավորումը, կազմը և զարգացման հիմնական շրջանները: Թեմա 3. Ա. Գերցենի «Ո՛վ է մեղավոր» վեպը: Թեմա 4. Անձի և հասարակության խնդիրը: Ա. Ֆետի քնարերգության հիմնական առանձնահատկությունները: Թեմա 5. Ի. Գոնչարովի «Օբլոմով» վեպը. Օբլոմովը որպես «ռուսական կյանքի տեսակ»: Թեմա 6. Ա. Օստրովսկու թատերագրական սկզբունքները: Թեմա 7. Ֆ. Տյուտչևի աշխարհայացքը և ստեղծագործական ուղին: Թեմա 8. Ի.Տուրգենևի ստեղծագործությունները: Թեմա 9. Ն.Նեկրասովի պոեզիայի հիմնական թեմաները:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. История русской литературы. В 4-х тт. Т.3. Л.,1982. 2. Кулешов В.И., История русской литературы XIX века. М.,2005. 3. Лебедев Ю.В., История русской литературы XIX века в трех частях. М.,2007. 4. Минералов Ю.И., История русской литературы XIX века (40-60-е годы). М.,2003. 5. Недзвецкий В.А., Полтавец Е.Ю., Русская литература XIX века.1840-1860-е годы. М.,2010.</p>

1. 0305/B38	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն-2 /ՀԲ	3.6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/15/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է համակարգված ներկայացնել արդի ռուսերենի բառակազմության եզրերն ու ձևերը, ձևավորել գիտական հայեցակարգ ռուսերենի ձևաբանության մասին, մանրամասնորեն նկարագրել ռուսերենի բոլոր խոսքի մասերը: Խթանել ռուսանողի անհատական կամ խմբային</p>		

<p>հետազոտություն կատարելու ունակությունները և նպաստել նրա մասնագիտական հմտությունների զարգացմանը, նպաստել մասնագիտական ոլորտում ստացված տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների զարգացմանը, զարգացնել մասնագիտական հետազոտություն կատարելու ունակություններ և ձեռք բերել նոր գիտելիքներ, զարգացնել կոմունիկացիոն հմտություններ, զարգացնել ստեղծագործական և քննադատական մտածողության ունակություններ, զարգացնել գրավոր և բանավոր խոսքի ներկայացման որակները, նախապատրաստել ավարտական աշխատանքին:</p>
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գանազանելու, լուսաբանելու նյութական խոսքի մասերի քերականական առանձնահատկությունները, մեկնաբանելու դրանց դերը և կիրառական յուրահատկությունները: 2. ներկայացնելու, մեկնաբանելու քերականական խոսքի մասերի յուրահատկությունները, նրանց դերը և կիրառական առանձնահատկությունները: 3. վերաձևակերպելու վերաբերմունքային խոսքի մասերի նշանակությունը, դասակարգելու և համեմատելու դրանց առանձնահատկությունները և գործածությունը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացատրելու նյութական խոսքի մասերի քերականական կարգերի էությունը: 2. պարզաբանելու և թվարկելու քերականական խոսքի մասերի տարբերակման հիմունքները: 3. տարբերակելու վերաբերմունքային խոսքի մասերն իրենց բնորոշ յուրահատկություններով: 4. քննելու և գնահատելու խոսքի մասերի տարբեր խմբերն իրենց առանձնահատկություններով և նշանակությամբ: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. բացատրելու և վերլուծելու խոսքի մասերը տեքստում՝ իրենց քերականական հատկանիշներով: 2. հակադրելու, ընդհանրացնելու և մեկնաբանելու քերականական խոսքի մասերին վերաբերող յուրահատկությունները և գործնականում կիրառելու դրանց վերաբերող տեսական գիտելիքը:
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,</p> <p>Ա5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները:</p> <p>Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնությունը ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար</p> <p>Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p>
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինտերակտիվ դասախոսություն, 2. վերարտադրողական մեթոդ, 3. հետազոտական մեթոդ, 4. էվրիստիկ /մասնակի որոնողական/ մեթոդ, 5. նախագծերի կազմում: 6. խորհրդատվություններ/ուղղորդում
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. հետազոտական աշխատանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Հիմնական խոսքի մասերի ձևաբանություն. բայ, մակբայ, դերանուն, թվական: Թեմա 2. Սպասարկու խոսքի մասեր. կապ, շաղկապ, մասնիկ:</p>
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Борисова Е.Г., Латышева А.Н., Лингвистические основы РКИ. М., 2003.

2. Русская грамматика: В 2-х томах. Под ред. Н.Ю.Шведовой. Т. 2.М.: Наука, 1982.
3. Современный русский язык. Под ред. Белошапковой В.А., М.: Высшая школа, 1989.
4. Современный русский язык. Морфология. М.: Русский язык, 2002.
5. Тихонов А.Н., Шанский Н.М., Современный русский язык: В трех томах.М.: Высшая школа, 1981.

1. 0305/B41	2. Ռուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկա	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/15/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է բանասեր ուսանողների մոտ ձևավորել ռուսաց լեզվի դասավանդման մասնագիտական հմտություններ, նրանց զինել դասավանդման արդի տեսական և գործնական մեթոդներով, ձևավորել ուսուցչի մասնագիտության հանդեպ ստեղծագործ վերաբերմունք, լեզվական ճաշակ, կարգապահություն և պատասխանատվություն, զարգացնել իր և աշակերտների աշխատանքը կազմակերպելու ունակություն:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկայի որպես գիտության պատմությունը, 2. բնութագրելու ռուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկայի ներկայիս վիճակը և քննարկելու նրա առանձնահատկությունները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գործնական աշխատանքում կիրառելու դասավանդման նոր մեթոդներ, 2. գոյություն ունեցող մեթոդիկաների հիման վրա պատրաստելու ուսումնամեթոդական նյութեր ուսումնական պարապունքներ և արտադասարանային միջոցառումներ անցկացնելու համար, <p>գ. քննահանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պլանավորելու և անցկացնելու ռուսաց լեզվի ուսումնական գործընթացներ, 2. վերլուծելու իր և ուրիշների դասերի կառուցվածքն ու բովանդակությունը, 3. կազմելու ռուսաց լեզվի դասի պլան և կոնսպեկտներ, 4. կատարելու սովորողների բանավոր և գրավոր աշխատանքների ստուգում: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. ներկայացնելու մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթության հիմնական հասկացությունները, հայեցակարգերը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը,</p> <p>Ա2. նկարագրելու երեխայի և մեծահասակի, որպես սուբյեկտի, հոգեբանական գործունեության առանձնահատկությունները և սոցիալականացման օրինաչափությունները ու հաղորդակցման ձևերը,</p> <p>Ա3. բացատրելու հոգեբանամանկավարժական գիտելիքների տարածման մեթոդները,</p> <p>Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական՝ հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,</p> <p>Ա5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները:</p> <p>Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,</p> <p>Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար,</p> <p>Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>		
<p>11. Գիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. գործնական պարապունքներ 3. քննարկումներ, 4. բանավեճ, 		

5. ռեֆերատ
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. 1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն. հետազոտական աշխատանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Մեթոդիկայի ուսումնասիրության առարկան: Ռուսաց լեզվի դասավանդման նպատակները: Թեմա 2. Դասավանդման մեթոդներ: Թեմա 3. Քերականական հմտությունների զարգացումը: Թեմա 4. Բառապաշարի ուսուցումը: Թեմա 5. Վարժությունների տիպերը: Թեմա 6. Հաղորդակցական հմտությունների ուսուցումը: Թեմա 7. Ընթերցանությունը որպես տեսողական ընկալման միջոց: Ընթերցանության տիպերը: Թեմա 8. Գրավոր խոսքի զարգացումը: Գրության և ուղղագրության ուսուցումը: Գրավոր խոսքի ստուգումը: Թեմա 9. Գնահատում: Թեմա 10. Ուսումնական պլանավորում և դասի տիպերը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нелина Г., Аспекты преподавания русского языка в современной школе. – Николаев: 2011. Основная литература 2. Алексеева И., Русский язык. Методика и практика преподавания. Ростов-на-Дону: «Феникс», 2002. 3. Антонова Е., Методика преподавания русского языка: коммуникативнодеятельностный подход: учеб. пособие для студентов вузов. М.: КноРУС, 2007. 4. Баранов М., Ладыженская Т.А., Львов М.Р., Ипполитова Н.А., Ивченков П.М., Методика преподавания русского языка. М., 1990. 5. Баранов М., Методика лексики и фразеологии на уроках русского языка. М., 1991. 6. Богданова Г., Виды и формы опроса на уроках русского языка. М., 1989. 7. Васильева В., Пищева Г.Н., Современные открытые уроки русского языка. 5 клас (Серия «Школа радости»). – Ростов-на-Дону, 2002. 8. Дейкина А., Янченко В., Тенденции в отечественной методике преподавания русского языка // Русский язык в школе, 2011, № 6. – С. 3-7. 9. Донская Т.К., Учебник русского языка: традиции и современность // Русский язык в школе, 2011, № 9. – С. 3-6. 10. Киселева Н.В., Синотина Е.В., Проектирование и анализ современного урока: методические рекомендации // Русский язык в школе, 2011, № 8. – С. 30-35.

1. 0305/B39	2. 19-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն – 3	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել 19-րդ դարի երկրորդ կեսի ռուս գրականության պատմության զարգացման հիմնական միտումները և նշված ժամանակաշրջանի գրողների ու բանաստեղծների ստեղծագործությունները:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. լուսաբանելու 19-րդ դարի երկրորդ կեսի ռուս գրականության պատմամշակութային հենքը, 2. ներկայացնել 19-րդ դարի երկրորդ կեսի ռուս հեղինակների ստեղծագործական ուղին և երկերի առանձնահատկությունները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու գեղարվեստական տեքստի վերլուծություն սեմինար պարապմունքների ընթացքում ձեռք բերված հմտությունների հիման վրա, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ պատրաստելու զեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր:</p>		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները, Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը, Բ5. վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները,</p>		

<p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>
<p>11.Գիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. գործնական պարապմունք, 3. ռեֆերատների ներկայացում և քննարկում:
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ժամանակաշրջանի հասարակական-քաղաքական կյանքի բնութագիրը: Թեմա 2. Ֆ.Դոստոևսկու «Ոճիր և պատիժ» և «Կարամազով եղբայրներ» վեպերը: Թեմա 3. Լ.Տոլստոյի կրոնաբարոյական հայացքները, նրա «Պատերազմ և խաղաղություն» վեպի գեղարվեստական առանձնահատկությունները, համաշխարհային նշանակությունը: Թեմա 4. Մ.Սալտիկով-Շեդրինի ստեղծագործությունների առանձնահատկությունները՝ երգիծանք, գրոտեսկ: Թեմա 5. Այլախոսության դերը հեքիաթներում: Թեմա 6. Ա.Չեխովի ստեղծագործությունները:</p>
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бахтин М.М., Проблемы поэтики Достоевского. М.,1979. 2. История русской литературы. В 4-х тт. ТТ.3,4. Л., 1982. 3. Лебедев В.И., История русской литературы XIX века в трех частях М.,1991. 4. Сухих И.Н., Проблемы поэтики А.П.Чехова. Л.,1987. 5. Эйхенбаум Б.М., Л.Толстой. Семидесятые годы. Л., 1974.

1. 0305/B43	2. Արտասահմանյան գրականություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել արտասահմանյան գրականության սկզբնավորումը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, նշանավոր հեղինակներին՝ անտիկ շրջանից մինչև 20-րդ դարը՝ ներառյալ:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. սահմանելու Անտիկ, Վերածննդի և 17-18-րդ դարերի եվրոպական գրականության պատմության հիմնական օրինաչափությունները, 1. մեկնաբանելու Անտիկ,Վերածննդի և 17-18-րդ դարերի եվրոպական գրականությանկարևորագույն ստեղծագործությունները: Վերլուծելու 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմության կարևորագույնգրական ստեղծագործությունները, 2. նկարագրելու 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմության զարգացման հիմնական միտումները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ճանաչելու և համադրելու գրական տեքստերը, կատարելու վերլուծություններ, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. 1. գործնականում կիրառելու տվյալ դարաշրջանների գրականության մասին տեսական գիտելիքները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու գրական ստեղծագործությունների վերլուծություններ: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գործնականում կիրառելու տվյալ դարաշրջանների գրականության մասին տեսական գիտելիքները: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները,</p> <p>Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական</p>		

ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը, **Բ5.** վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները, **Գ3.** պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,

11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
 1.դասախոսություն,
 2.հանձնարարված գրականության ընթերցում, քննարկումներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:
2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:
Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:
Եզրափակիչ քննություն. Բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Հոմերոսի «Իլիականը» և «Ոդիսականը»: Աստվածները և հերոսները, դիցաբանականը և պատմականը Հոմերոսի պոեմներում: **Թեմա 2.** Հին հունական դրաման և թատրոնը: Էսքիլես, Սոփոկլես, Էվրիպիդես, Արիստոփանես: **Թեմա 3.** Վերածննդի գրականության պատմամշակութային առանձնահատկությունները: **Թեմա 4.** Իտալական Վերածնունդը. Դանթե, Բոկաչչո: Վերածննդի առանձնահատկությունները Անգլիայում: Անգլիական թատրոնը 16-րդ դարում: Վ. Շեքսպիրի վաղ շրջանիստեղծագործությունները (սոնետներ, քրոնիկներ, կատակերգություններ): Վ. Շեքսպիրի ողբերգությունները («Համլետ», «Օթելլո» և այլն): Շեքսպիրի պիեսների փիլիսոփայականհումանիստական բովանդակությունը: **Թեմա 5.** Ռոմանտիզմի գեղագիտությունը և գրականությունը (Բայրոն, Հյուգո, Հոֆման): **Թեմա 6.** Դասական ռեալիզմի գեղագիտությունը և գրականությունը: Բալզակի ռեալիստական վեպերը («Շագրենի կաշին»): Ֆլոբերի «Տիկին Բովարի» վեպը: **Թեմա 7.** Կորուսյալ սերնդի գրականությունը ԱՄՆ-ում. Հեմիգուեյի «Հրաժեշտ գենքին» վեպը: **Թեմա 9.** Էկզիստենցիալիզմի գեղագիտությունը և գրականությունը. Ա. Կամյուի «Օտարը» վեպը: **Թեմա 10.** Ուիլյամ Սարոյանի «Մարդկային կատակերգություն» վիպակը:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.
 1. Ի.Մ.Տրոնսկի, Մաս առաջին, Հունական գրականության պատմություն:
 2. Ի.Մ.Տրոնսկի, Մաս երկրորդ, Հռոմեական գրականության պատմություն:
 3. Մամիկոնյան Հ., Արտասահմանյան գրականության պատմություն, Վերածնության դարաշրջան, 1961:
 4. Ս.Սողոմոնյան, Արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան, 1981: 5. Արտամոնով Ս.Դ., թարգմ. Հ.Բախչինյան, 17-18-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան, ԵՊՀ, 1986:
 5. <https://library.anau.am/images/stories/grqer/Grakanutyun/mamikomyan-art-gr-pat.pdf>
 6. 19-րդ դարի արտասահմանյան գրականության պատմություն, խմբ. Ս. Վ. Տուրանի:
 7. 20-րդ դարի արտասահմանյան գրականության պատմություն,
 8. Зарубежная лит-ра 20-го века, под. ред. Л.Г. Андреева.

1. 0305/B40	2.Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն-1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 30/30/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել բառակապակցության շարահյուսության հիմնահարցերին, ներկայացնել պարզ նախադասության շարահյուսության հիմնահարցերը, ավանդական հիմնահարցերից բացի՝ ծանոթացնել շարահյուսության նոր ուղղություններին և միտումներին, ձևավորել ուսանողների մոտ նախադասության շարահյուսական վերլուծության հմտությունները:</p>		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. տարբերակելու բառակապակցության տեսակներն ըստ ստորադաս կապի և իմաստային հարաբերությունների, 2. բնորոշելու նախադասության հիմնական հատկանիշները, 3. տարբերակելու նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամների շարահյուսական գործառությունը,</p>		

<p>4. ներկայացնելու երկկազմ նախադասությունների կառուցվածքային կաղապարները, նախադասության ձևական և իմաստային կառուցվածքը,</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> կատարելու բառակապակցությունների շարահյուսական վերլուծություն, կատարելու նախադասության վերլուծություն ըստ գլխավոր և երկրորդական անդամների, կառուցելու նախադասության հարացույց, կազմելու (երկկազմ) նախադասության կառուցվածքային կաղապարներ, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> կիրառելու ձեռք բերած գիտելիքները հետազոտական աշխատանքներ կատարելիս: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,</p> <p>Ա5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները:</p> <p>Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,</p> <p>Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> ինտերակտիվ դասախոսություն, գործնական պարապմունք, ինքնուրույն աշխատանք, գրավոր և բանավոր հարցում: 		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք) առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Շարահյուսության հիմնական միավորները. բառակապակցություն և նախադասություն: Բառակապակցության ստորադաս կապի տեսակները և իմաստային հարաբերությունները: Թեմա 2. Նախադասության ձևական և իմաստային կառուցվածքը, նրանց հարաբերակցությունը: Ստորոգման հասկացությունը: Թեմա 3. Երկկազմ և միակազմ նախադասություններ: Թեմա 4. Նախադասության գլխավոր անդամները. ենթակա և ստորոգյալ: Ստորոգյալ. բայական և անվանական, պարզ և բաղադրյալ: Թեմա 5. Նախադասության երկրորդական անդամները: Երկրորդական անդամների տեսությունը ժամանակակից շարահյուսությունում: Թեմա 6. Դետերմինանտների տեսությունը: Դետերմինանտների տեսակներն ըստ նրանց շարահյուսական գործառույթների: Թեմա 7. Երկկազմ նախադասության կառուցվածքային կաղապարները: Թեմա 8. Նախադասության հարացույցը: Հարացույցի և նախադասության ձևափոխումների տարբերակումը:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Акимов Г.Н., Вяткина С.В., Казаков В.П., Руднев Д.В., Синтаксис современного русского языка, СПб, Русский мир: учебники для высшей школы, 2008. Белошапкина В.А., Современный русский язык. Синтаксис, М., 1977. Г.А.Золотова, Н.К.Ониенко, М.Ю.Сидорова, Коммуникативная грамматика русского языка. Изд. 2-е, М., 2003. Грамматика современного русского литературного языка. Под ред. Н.Ю. Шведовой, М., 1970. Пешковский А.М., Русский синтаксис в научном освещении, 7-е изд., М., 2001. Русская грамматика под ред. Н.Ю. Шведовой, М., Наука, 1980. 		
1. 0305/B44	2. Ռուս գրականության դասավանդման մեթոդիկա /ՀԲ	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	

6. 5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով
<p>8. Դասընթացի նպատակն է պատրաստել ռուս գրականության դասավանդման ոլորտում տեսական և գործնական գիտելիքներով և հմտություններով զինված ապագա բանասեր ուսուցիչ՝ ձևավորելով բանասեր ուսանողների մոտ ռուս գրականության դասավանդման մասնագիտական հմտություններ, նրանց զինել դասավանդման արդի տեսական և գործնական մեթոդներով, ձևավորել ուսուցչի մասնագիտության հանդեպ ստեղծագործ վերաբերմունք, լեզվական ճաշակ, կարգապահություն և պատասխանատվություն, զարգացնել իր և աշակերտների աշխատանքը կազմակերպելու ունակություն:</p>	
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. կիրառելու դասավանդման ժամանակակից մեթոդներ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու գրական ստեղծագործության վերլուծություն՝ տվյալ գրական ուղղության համատեքստում, 2. գործնական աշխատանքում կիրառելու դասավանդման նոր մեթոդներ, 3. պատրաստելու ուսումնա-մեթոդական նյութեր ուսումնական պարապմունքներ և արտադասարանային միջոցառումներ անցկացնելու համար, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պատրաստելու գեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր:</p>	
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները, Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը, Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար, Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p>	
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. ինտերակտիվ դասախոսություն, 2. գործնական պարապմունք, 3. ինքնուրույն աշխատանք, 4. գրավոր և բանավոր հարցում:</p>	
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. 1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն. հետազոտական աշխատանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>	
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ռուս գրականության դասավանդման մեթոդիկական որպես գիտություն: Թեմա 2. Ռուս գրականության դասավանդման մեթոդիկայի զարգացման հիմնական փուլերը: Թեմա 3. Ռուս գրականությունը որպես ուսումնական առարկա ժամանակակից հայկական դպրոցում: Թեմա 4. Ընթերցանությունը որպես հոգեբանա-մանկավարժական խնդիր, ընթերցանության կազմակերպումը և տեսակները: Թեմա 5. Գեղարվեստական ստեղծագործության դպրոցական վերլուծության առանձնահատկությունները: Թեմա 6. Գրողի կենսագրության ուսումնասիրումը միջին և բարձր դասարեներում: Թեմա 7. Գրական ստեղծագործության վերլուծության մեթոդները դպրոցում: Թեմա 8. Սովորողների գրավոր և բանավոր խոսքի զարգացումը: Թեմա 9. Բառային աշխատանքը ռուս գրականության ժամերին:</p>	
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Романичева Е.С., Введение в методику обучения литературе: учебное пособие /Е.С.Романичева, И.В.Сосновская. - М. : [б. и.], 2012. - 205 с. http://biblioclub.ru/index.php?page=book_view&book_id=115123 1. В.Г.Зинченко, В.Г.Зусман, З.И.Кирнозе, Литература и методы ее изучения. Системный и синергети-</p>	

ческий подход: учебное пособие. - М. : Флинта, 2011. - 278 с. URL:

http://biblioclub.ru/index.php?page=book_view&book_id=103518

2. Методика обучения русскому языку и литературному чтению: учебник и практикум для академического бакалавриата /под ред. Т. И. Зиновьевой. - М. : Юрайт, 2017. - 468 с. URL: <https://www.biblio-online.ru/book/23B45998-2B7F-4CC7-BCD9-CB1BCF3D9ACA>

1. 0305/B45	2. 20-րդ դարի ռուս գրականության պատմություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 8 ժամ/շաբ.	5. 45/0/15	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ մասնագիտական պատկերացում ձևավորել 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարի առաջին կեսի ռուս գրականության պատմության հիմնական միտումների և նշված ժամանակաշրջանի ռուս գրողների ու բանաստեղծների ստեղծագործության մասին:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. նկարագրելու 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարի առաջին կեսի ռուս գրականության պատմամշակութային հենքը, 2. ներկայացնելու ռուս գրականության մեջ մոդերնիզմի զարգացումը և նրա հիմնական ուղղությունները, 3. բնութագրելու 1920-1940-ական թվականների խորհրդային շրջանի ռուս գրականության հիմնական միտումները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու գրական ստեղծագործության վերլուծություն՝ տվյալ գրական ուղղության համատեքստում, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պատրաստելու զեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները, Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը, Բ5. վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները, Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունքներ և քննարկումներ 3. ռեֆերատների ներկայացում և քննարկում:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. 1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի պատմամշակութային հենքը: Թեմա 2. Ռեալիզմը և մոդերնիզմը որպես դարաշրջանի երկու հիմնական միտում: Թեմա 3. Մոդերնիզմը ռուս գրականության մեջ, նրա հիմնական ուղղությունները: Թեմա 4. Միմվոլիզմի էությունը և նրա գեղագիտական սկզբունքները: Ավագ սերնդի սիմվոլիստների ստեղծագործությունը: Կրսսեր սիմվոլիստները: Թեմա 5. Ակմեիզմը՝ որպես գրական ուղղություն և նրա ներկայացուցիչները: Թեմա 6. Ռուսական ֆուտուրիզմը և նրա ներկայացուցիչները: Թեմա 7. 1920-ական գրական խմբավորումները: Թեմա 8. Ռեալիզմը և նրա փոխակերպումները դարաշրջանի գրականության մեջ: Թեմա 9. Նախապատերազմյան շրջանի ռուս գրականությունը: Թեմա 10. Հետպատերազմյան ժամանակաշրջանի քաղաքական-հասարակական կյանքի մթնոլորտը և գրական գործընթացը: Պատերազմական թեման նշված ժամանակաշրջանի արձակում (Վ.Բիկովի, Վ.Աստաֆևի վիպակները): Թեմա 11. Ազգային կյանքի և		

բնավորության արտացոլումը արձակում (Ֆ. Աբրամովի, Վ. Ռասպուտինի, Վ. Աստաֆևի, Վ. Շուկշինի ստեղծագործությունները): **Թեմա 12.** Բարոյափիլիսոփայական խնդիրները Յու.Տրիֆնովի, Յու.Նագիրևի, Վ. Մականինի, Ա. Բիտովի ստեղծագործություններում: **Թեմա 13.** Ճամբարային թեման Ա.Սոլժենիցինի երկերում: **Թեմա 14.** Ժամանակաշրջանի պոեզիայի թեմատիկ և գեղարվեստական բազմազանությունը (Ա. Տվարդովսկի, Մ. Դուդին, Ե. Եվտուշենկո, Բ. Օկուջավա, Վ. Վիսնցկի):

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Баевский В.С., История русской литературы XX века. Компендиум. М., 2003.
2. История русской литературы. XX век. В 2 ч. Ч. 1. Под ред. В.В. Агеносова. М., 2007.
3. Мусатов В.В., История русской литературы первой половины XX века (советский период). М., 2001.
4. Русская литература рубежа веков (1890 – начало 1920-х годов). В 2 томах. М., 2001

1. 0305/B46	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն-2 /ՀԲ	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/15/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին զինել պարզ միակզում և բարդ նախադասությունների մասին տեսական գիտելիքներով, ներկայացնել ժամանակակից ռուսերենի շարահյուսության բարդ նախադասությունը՝ իր տեսակներով, դասակարգման սկզբունքներով, բաղադրիչների կապակցության միջոցներով ու եղանակներով, քերականական դրսևորումներով: Խթանել ուսանողի անհատական կամ խմբային հետազոտություն կատարելու ունակությունները և նպաստել նրա մասնագիտական հմտությունների զարգացմանը, նպաստել մասնագիտական ոլորտում ստացված տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների զարգացմանը, զարգացնել մասնագիտական հետազոտություն կատարելու ունակություններ և ձեռք բերել նոր գիտելիքներ, զարգացնել կոմունիկացիոն հմտություններ, զարգացնել ստեղծագործական և քննադատական մտածողության ունակություններ, զարգացնել գրավոր և բանավոր խոսքի ներկայացման որակները, նախապատրաստել ավարտական աշխատանքին:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. զանազանելու բարդ նախադասության տեսակներն ու նրանց առանձնահատկությունները, պարզաբանելու բարդ համադասական և ստորադասական նախադասությունների դասակարգման հիմունքները, բացահայտելու բազմաբաղադրիչ բարդ նախադասությունների տեսակները,
2. գործառելու բարդ նախադասությունը ԴԴ-ով պարզ նախադասության և պարզ բարդ ստորադասական նախադասության փոխարկելու քերականական առանձնահատկությունները,
3. ձևակերպելու մեջբերվող խոսքը, նրա կետադրությունը և այն անուղղակի խոսքի փոխակերպելու գործառույթը,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. վերլուծելու բազմատեսակ պարզ և բարդ նախադասություններ,
2. հետազոտելու և համեմատելու նախադասության կառուցվածքային տեսակները,
3. տարանջատելու նախադասությունների առաջադրված գծապատկերները,

գ. ընդհանրական /փոխանցելի կարողություններ

1. կատարելու լեզվաբանական հետազոտություններ և վերլուծություններ,
2. հաստատելու միջառարկայական կապեր,
3. մշակելու, ընդհանրացնելու և մեկնաբանելու լեզվաբանական տարբեր աղբյուրներից հայթայթած տեղեկատվությունը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. գրագետ շարադրելու մասնագիտական նյութը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրյունները.

Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,

Ա5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները:

Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,

Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,

<p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար,</p> <p>Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինտերակտիվ դասախոսություն, 2. ձայնագրությունների ունկնդում և քննարկում:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. հետազոտական աշխատանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Պարզ միակազմ նախադասություն: Պարզ միակազմ նախադասության տեսակները: Թեմա 2. Թերի նախադասություններ: Թեմա 3. Նախադասության իմաստային կառուցվածքը: Թեմա 4. Բարդ նախադասություն: Բարդ համադասական նախադասություն. ավանդական և ժամանակակից դասակարգում: Թեմա 5. Բարդ ստորադասական նախադասության դասակարգման պատմություն: Բարդ ստորադասական նախադասություն. ժամանակակից դասակարգում:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белошапкина В.А., Современный русский язык. Синтаксис. – М.: Высшая школа, 1977. 2. Русская грамматика / Под ред. Н.Ю. Шведовой и В.В.Лопатина. – Изд. 2-е, испр. М.: Русский язык, 1990. 3. Современный русский литературный язык / Под ред. П. А. Леканта. 5-е изд. М.: Изд-во Юрайт, 2017. 4. Золотова Г.А., Онипенко Н.К., Сидорова М.Ю., Коммуникативная грамматика русского языка. Изд. 2-е. М.: Ин-т русского языка РАН, Филологический фак-т МГУ, 2003. 5. Русская грамматика. Т. 2. М.: Наука, 1980.

1. 0305/B53	2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ոճաբանություն /ՀԲ	3. 6ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 45/15/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել արդի ռուսերենի բառապաշարի ոճային առանձնահատկություններին և լեզվաարտահայտչական միջոցներին, քերականական ձևերի ոճային առանձնահատկություններին և լեզվաարտահայտչական միջոցներին, խթանել ուսանողի անհատական կամ խմբային հետազոտություն կատարելու ունակությունները և նպաստել նրա մասնագիտական հմտությունների զարգացմանը, նպաստել մասնագիտական ոլորտում ստացված տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների զարգացմանը, զարգացնել մասնագիտական հետազոտություն կատարելու ունակություններ և ձեռք բերել նոր գիտելիքներ, զարգացնել կոմունիկացիոն հմտություններ, զարգացնել ստեղծագործական և քննադատական մտածողության ունակություններ, զարգացնել գրավոր և բանավոր խոսքի ներկայացման որակները, նախապատրաստել ավարտական աշխատանքին:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. նկարագրելու ռուսերենի տարբեր ոճերի առանձնահատկությունները, 2. որոշելու ռուսերենի լեզվամիջոցների ոճային պատկանելիությունը, 3. բացատրելու տվյալ լեզվաարտահայտչական միջոցի օգտագործման նպատակները, 4. բացահայտելու հետազոտական թեմային վերաբերվող նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, մոտեցումներ, սկզբունքներ: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ճիշտ կողմնորոշվելու տվյալ լեզվամիջոցի օգտագործման հարցում՝ ոճային առումով և ընտրելու ճիշտ տարբերակը, 2. խմբագրելու տարբեր ոճերի տեքստեր, 3. վերլուծելու և համակարգելու մասնագիտական տեղեկույթը, 4. գնահատելու մասնագիտական երևույթները, օբյեկտները, պրոցեսները, 5. կազմելու հետազոտական նախագծեր, 6. ներկայացնելու մասնագիտական հաշվետվություններ՝ գրավոր և բանավոր կերպով, 		

<p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> կիրառելու գործնական գիտելիքները և իմացությունը մասնագիտական քննարկումների ժամանակ, աշխատելու ինքնուրույն, մտածելու մասնագիտորեն: 		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա5.Ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները:</p> <p>Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները,</p> <p>Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,</p> <p>Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար,</p> <p>Գ8.կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p>		
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> ինտերակտիվ դասախոսություն, վերարտադրողական մեթոդ, հետազոտական մեթոդ, էվրիստիկ /մասնակի որոնողական/ մեթոդ, նախագծերի կազմում: խորհրդատվություններ/ուղղորդում 		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Գործառական ոճերը՝ գիտական, պաշտոնական, լրագրային-հրապարակախոսական, գեղարվեստական, խոսակցական: Թեմա 2. Լեզվի պատկերավորման և արտահայտչական միջոցները՝ գեղարվեստական մակադրություններ, համեմատություն, փոխաբերություն, հակադրություն, ճարտասանական հարց, դիմում, բացականչություն: Թեմա 3. Հնչյունաբանական ոճագիտություն: Թեմա 4. Բառագիտական ոճագիտություն: Թեմա 5. Ձևաբանական ոճագիտություն: Թեմա 6. Շարահյուսական ոճագիտություն:</p>		
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Голуб И.Б., Стилистика русского языка. – 4-е изд. – М.: Айрис-пресс, 2002. Голуб И.Б., Упражнения по стилистике русского языка: Учебное пособие. 3-е изд., испр.М.: Рольф, 2001. Лыткина О.И., Селезнева Л.В., Скороходова Е.Ю., Практическая стилистика русского языка: учебное пособие. Флинта. 2009. Мартирян Н.И., Сборник заданий по стилистике и культуре речи современного русского языка. Ереван, ЕГУ, 2015. Розенталь Д.Э., Лексика и стилистика: Правила и упражнения / Д. Э. Розенталь. М.: Мир и Образование, 2016. 		

1. 0305/B42	2. Ռուսաց լեզվի պատմություն	3.3 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	

<p>8. Դասընթացի նպատակն է ձևավորել ուսանողների մոտ պատկերացում ռուսաց լեզվի զարգացման պատմական փուլերի մասին, բացատրել եկեղեցա-սլավոնական լեզվի նշանակությունը ռուսաց լեզվի ձևավորման և զարգացման գործընթացում, համեմատել ռուսաց լեզվի պատմական քերականական ձևերը ժամանակից ձևերի հետ:</p>
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> կատարելու տարբեր ժամանակաշրջանների գրական տեքստերի լեզվաբանական և ոճաբանական վերլուծություն, համեմատելու եկեղեցա-սլավոնական լեզվի և ռուսերենի հնչյունաբանական համակարգերը, ընկալելու անմիջական կապը բառապաշարի և մշակութային զարգացման միջև, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> ընկալելու պատմական տեքստերը և թարգմանելու ժամանակից ռուսերենի, նկարագրելու եկեղեցա-սլավոնական լեզվի դերը հին ռուսերենի զարգացման գործում, կարդալու, թարգմանելու և ընկալելու ռուսաց լեզվի տարբեր ժանրերի պատմական տեքստերը:
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույնները.</p> <p>Ա4. ներկայացնելու լեզվաբանական տեսությունները և արդի լեզվակրթության քաղաքականության հիմնախնդիրները, վերլուծելու ռուսաց լեզվի ազգակից կապերը. նրա տիպաբանական կապերը մյուս հնդեվրոպական՝ հայերեն, անգլերեն, սլավոնական լեզուների հետ,</p> <p>Ա5. ներկայացնելու ռուսաց լեզվի բոլոր բաժինների (հնչյունաբանություն, բառագիտություն, շարահյուսություն, ձևաբանություն, ուղղագրություն, ուղղախոսություն, հաղորդակցություն) հիմնական սկզբունքները, ժամանակակից ռուսաց լեզվի տեսությունները, նրա պատմությունը՝ իր առավել կարևոր գրավոր հուշարձաններով, արդի փուլում զարգացման միտումները:</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար,</p> <p>Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p>
<p>11. Գիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն, տեքստերի մեկնաբանություն, քերականական ձևերի վերլուծություն:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p><i>Ինքնուրույն աշխատանք.</i> առավելագույնը՝ 7 միավոր արժեքով:</p> <p><i>Ընթացիկ ստուգում.</i> առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p><i>Եզրափակիչ քննություն.</i> բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով (3 հարց՝ յուրաքանչյուրը առավելագույնը 3 միավոր արժեքով):</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Գրական և խոսակցական լեզուներ: Թեմա 2. Գրական ռուսաց լեզվի պատմության շրջանաբաժանումը: Թեմա 3. Գրական ռուսաց լեզվի ձևավորման հարցը: Թեմա 4. Հին գրական ռուսաց լեզուն: Թեմա 5. Գործավարության գրական լեզուն: Թեմա 6. Աշխարհիկ պատմական գրականության լեզուն և ոճը: Թեմա 7. Եկեղեցական գրականության լեզուն և ոճը: Թեմա 8. Մոսկովյան պետության գրական լեզուն: Թեմա 9. Երկրորդ հարավսլավոնական ազդեցությունը: Թեմա 10. 17-րդ դ. երկրորդ կեսի գրական ռուսաց լեզվի ժողովրդականացումը: Թեմա 11. Ազգային ռուսաց լեզվի ձևավորման հարցը: Թեմա 12. Պետրոսյան ժամանակաշրջանում գրական ռուսաց լեզվում տեղի ունեցած հիմնական գործընթացները: Թեմա 13. Միասնական լեզվական չափանիշների բացակայությունը Պետրոսյան ժամանակաշրջանում: Թեմա 14. Օտարալեզու փոխառությունները Պետրոսյան ժամանակաշրջանում: Թեմա 15. Ռուսերենի ձևաբանական համակարգի պատմական զարգացումը: Թեմա 16. Հոլովման համակարգի պատմական զարգացումը: Թեմա 17. Բայ. ռուսերենի դերբայները և նրանց պատմական զարգացումը: Թեմա 18. Խոնարհման համակարգի պատմական զարգացումը: Թեմա 19. Շարահյուսական համակարգի պատմական զարգացումը: Կապակցման միջոցներ և եղանակներ. համաձայնություն. կառավարում (խնդրառություն), առողություն, շարադասություն: Թեմա 20. Նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամներ, պարզ և բարդ նախադասություններ:</p>

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Горшкова К.В., Хабургаев Г.А., Историческая грамматика русского языка. М.: Высшая школа, 1981.
2. Иванов В.В., Историческая грамматика русского языка. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Просвещение, 1990.
3. Манучарян И.К., Введение в славянскую филологию. Ереван: Изд-во ЕГУ, 2011.
4. Ремнева М.Л., Старославянский язык. Учебное пособие. М.: Изд-во МГУ, 2004.
5. Старославянский язык: Учебник для высших учебных заведений РФ/ С.А.Аверина и др., СПб: Факультет филологии и искусств СПбГУ, 2008.

**ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ
ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ 12/2**

1. 0305/B57	2. Ռուս մանկական գրականություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/30	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ռուս մանկական գրականության հետ, ուսումնասիրել մանկական գրականության կայացման և զարգացման պատմությունը, բացահայտել մանկական գրականության թեմատիկ և ժանրային առանձնահատկությունները, ծանոթացնել ռուս մանկական գրականության լավագույն երկերի հետ, ձևավորել տեքստի գրականագիտական վերլուծության հմտություններ:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու մանկական գրականության առանձնահատկությունները և նրա կապերը մշակույթի այլ ճյուղերի հետ, 2. ներկայացնելու և բնութագրելու ռուս մանկական գրականության զարգացման հիմնական փուլերը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. որոշելու մանկական ստեղծագործությունների և բանահյուսության ժանրային պատկանելիությունը, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. գնահատելու մանկական ստեղծագործությունների կրթական և դաստիարակչական ներուժը, 2. վերլուծելու մանկական ստեղծագործությունները:</p>		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները, Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը, Բ5. վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները, Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. տեքստի ընդհանուր և քերականական վերլուծություն 2. հարցում 3. բանավեճ 4. խմբային աշխատանք 5. բառային աշխատանք 6. երկխոսություն</p>		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. 1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>		

<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ռուս մանկական գրականության ծագման և զարգացման փուլերը X-XVIIդդ.: Թեմա 2. XIX դ. ռուս մանկական գրականություն: Թեմա 3. XX դ. առաջին կեսի ռուս մանկական գրականություն: Թեմա 4. XX դ. երկրորդ կեսի ռուս մանկական գրականություն: Թեմա 5. Արտասահմանյան մանկական գրականություն: Թեմա 6. Ռուսերեն թարմանված հայ մանկական գրականություն:</p> <p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Минералова И., Детская литература. – М., Юрайт, 2016. 2. Путилова Е., Детская литература. – М., Академия, 2016. 3. Арзамасцева И.Н., Николаева С.А., Детская литература. – М., , 2009. 4. Кудрявцева Л.С., Художники детской книги. - М., Просвещение, 1998. 5. Мельников М.Н., Русский детский фольклор. -М., Прогресс, 1987. 6. Рассказы об авторах ваших книг. XX век. /Под ред. М.И.Мещеряковой. М., 1997. 7. Русская литература для детей. /Под ред. Т.Д.Полозовой. — М., 1997. 8. Русские детские писатели XX века: биобиблиографический словарь. /Под ред. А.В.Терновского. — М.: Прогресс, 1997. 9. Сетин Ф.И. История русской детской литературы, конец X - первая половина XIX в. - М.: Высшая школа, 1990.
--

1. 0305/B	2. Ռուս գրական քննադատություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5. 30/0/30	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ռուս գրաքննադատական մտքի պատմությունը:</p> <p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p><i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <p>1. ներկայացնելու ռուս գրաքննադատության պատմությունը, զարգացման հիմնական ուղղությունները</p> <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <p>1. մեկնաբանելու գրաքննադատության առանձնահատկությունները, դերը և նպատակը,</p> <p>2. կատարելու գրաքննադատական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ</p> <p><i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <p>1. աշխատելու թիմում:</p>		
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները,</p> <p>Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը,</p> <p>Բ5. վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառնությունը ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տեքստի ընդհանուր և քերականական վերլուծություն 2. հարցում 3. բանավեճ 4. խմբային աշխատանք 5. բառային աշխատանք 6. երկխոսություն 		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p>		

Թեմա 1. Քննադատական մտքի ձևավորումը: Անջատումը փիլիսոփայությունից, գրականագիտությունից, մյուս գիտություններից: Գրական քննադատության մեթոդը, ժանրերը, պարբերացումը: **Թեմա 2.** Ռուս գրական քննադատության զարգացման շրջանները: **Թեմա 3.** Գրաքննադատությունը 20-րդ դարի 30-40-ական թվականներին: **Թեմա 4.** Գրաքննադատությունը 50-60-ական թվականներին: **Թեմա 5.** Գրաքննադատությունը 70-80-ական թվականներին: **Թեմա 6.** Ռուս գրաքննադատությունը 90- ական թվականներին:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Егосов Б. Ф. Очерки по истории русской литературной критики середины XIX века. Л., 1973.
2. История русской критики. В 2-х т. М. –Л., 1958.
3. История русской литературной критики в 2-х томах. – СПб., 2003.
4. Кулешов В. И. История русской критики XVIII-XIX вв. М., 1972.
5. Прозоров В.В. История русской критики. – М.: Высшая школа, 2003.
6. Русская критика XVIII- XIX вв. Хрестоматия. Сост. В. И. Кулешов. М. 1978.
7. Русская советская литературная критика (1917-1934). Хрестоматия. Сост. Проф. П.Ф.Юшин. М., 1981.
8. Русская литературная XX века. Дооктябрьский период: Хрестоматия / Сост. И.Т. Крук. – Л., 1991.

1. 0305/B 52	2. Ռուսաստանի պատմություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/30	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ գիտաճանաչողական գործընթացի միջոցով ուսանողներին քաջատեղյակ դարձնել Ռուսաստանի պատմական անցյալին, Կիևյան Ռուսիայի կազմավորման և ֆեոդալական մասնատման մասին, Մոսկովյան իշխանության կազմավորման, թագավորության վերաճման և Ռյուրիկովյան դինաստիայի անկման գործընթացների, Ռոմանովյան դինաստիայի հաստատման, քաղաքական ձեռքբերումների, փետրվարյան և հոկտեմբերյան հեղափոխությունների, ՌԽՖՍՀ-ի, այնուհետև ԽՍՀՄ-ի կազմավորման, ապա և ժամանակակից Ռուսաստանի՝ Ռուսաստանի Դաշնության քաղաքական ու հասարակական ձեռքբերումների մասին:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ներկայացնել Ռուսաստանի պատմության առանձնահատկությունները, զարգացման ընթացքը, քաղաքական ձեռքբերումներն և կորուստները,
2. ձևավորել պատմական փաստերի նկատմամբ պատմահամեմատական և պատմաքննադատական մոտեցում ցուցաբերելու կարողություն,
3. ապահովել գիտելիք և հիմք հետագա դասընթացի՝ Ռուսաստանի պատմության հասարակական և մշակութային կյանքի ուսումնասիրության համար:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. վերարտադրելու Ռուսաստանի պատմության հիմնական փաստական նյութը,
2. ներկայացնելու ռուսական պետության արտաքին և ներքին քաղաքականության խնդիրներն ու առանձնահատկությունները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. վերհանելու պատմական տարբեր իրադարձությունների միջև եղած պատճառահետանքային կապերը,
2. վերլուծելու Ռուսաստանի քաղաքական և տնտեսական զարգացման հիմնական պատճառները,
3. մասնանշելու մշակութային ձեռքբերումները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կատարելու հետազոտական ինքնուրույն աշխատանքներ,

<p>2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>3. աշխատելու թիմում:</p>
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Գ1. կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p>Գ2. մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ4. ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>Գ5.կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p>Գ6.տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p>
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. սեմինար 3. ռեֆերատ, ներկայացում 4. քննարկումներ 5. բանավեճ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Հին ռուսական պետության կազմավորման առանձնահատկությունները: Կիևյան Ռուսիան 9-12-րդ դարերում: Թեմա 2. Ռուսական հողերն ու իշխանությունները 12-13-րդ դարերում: Թեմա 3. Մոնղոլական արշավանքները և մոսկովյան իշխանության կազմավորումը: Թեմա 4. Միասնական ռուսական պետության ձևավորումը. Իվան Ահեղ: Թեմա 5. Ռուսաստանը 16-րդ դարավերջին և 17-րդ դարասկզբին. Խառնակ ժամանակաշրջանը: Թեմա 7. Ռոմանովյան դինաստիայի հիմնադրումը. Ռուսաստանի ներքին և արտաքին քաղաքականությունը 17-րդ դարում: Թեմա 8. Ռուսական պետության ձեռքբերումները պետրովյան ժամանակաշրջանում: Ղյոտր Մեծի ներքին և արտաքին քաղաքականությունը (1689-1725): Թեմա 9. Ռուսաստանը 18-րդ դարի երկրորդ կեսին: Եկատերինա Մեծի լուսավորչալ բացարձակապետության քաղաքականության ներքին և արտաքին ձեռքբերումները: Թեմա 10. Ռուսական կայսրության ներքին և արտաքին քաղաքականությունը 19-րդ դարի առաջին կեսին: Թեմա 11. Ռուսական կայսրության ներքին և արտաքին քաղաքականությունը 19-րդ դարի երկրորդ կեսին: Թեմա 12. Ռուսական կայսրությունը 20-րդ դարասկզբին. ներքաղաքական զարգացումները և հասարակական շարժումները: Թեմա 13. 1917 թվականի փետրվարյան և հոկտեմբերյան հեղափոխությունները: Խորհրդային Ռուսաստանը 1920-1930-ական թվականներին: Թեմա 14. Խորհրդային Միության Հայրենական Մեծ պատերազմը (1941-1945): Հետպատերազմյան զարգացումները և քաղաքական ընթացքը: Թեմա 15. ԽՍՀՄ փլուզումը: Ռուսաստանի Դաշնության ներքին և արտաքին քաղաքականությունը 1990-2010-ական թվականներին:</p>
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մուրադյան Մ., Մինասյան Է., Ռուսաց դիվանագիտությունը միջազգային հարաբերություններին համակարգում (18-19-րդ դդ.), Ե., 2005: 2. Մուրադյան Մ., Ռուսաստանի պատմության հիմնահարցեր (19-րդ դար), Ե., 2011: 3. Кузьмин А., Начало Руси. - М., 2003.

4. Повесть временных лет. - М.; Л.; 1990.
5. Века А., История России с древнейших времен до наших дней, М., 2003.
6. Орлов А., Георгиев В., История России, М., 2014.
7. История России с начала 19-ого в. до начала 21-ого в., Под ред. А. Сахарова, М., 2005.
8. История России 19-нач. 20-ого в., Под ред. акад. В. Федорова, М., 2011.

1. 0305/B47	2. Համեմատական գրականագիտական հիմունքներ	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/30	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ համեմատական գրականագիտության, նրա պատմական զարգացման և ներկա վիճակի վերաբերյալ, ներկայացնել համեմատական գրականագիտության մեթոդաբանությունն ու հիմնարար սկզբունքները, ձևավորել համեմատական վերլուծության հմտություններ:</p>		
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p><i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> ներկայացնելու համեմատական գրականության տեսական և պատմական հիմունքները, լուսաբանելու կոնտակտային կապերի տեսակները և տիպաբանական կարգերը գրական գործընթացում, հիմնավորելու գրական ստեղծագործությունը համեմատական գրականության տեսակետից, <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> փաստարկելու համեմատական ուսումնասիրության առանձնահատկությունները, վերլուծելու գեղարվեստական տեքստը համեմատական տեսանկյունից, <p><i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> պատրաստելու գեկուցումներ և վարելու գիտական բանավեճեր: 		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները:</p> <p>Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը:</p> <p>Բ5. վերլուծելու գրականության պատմական զարգացումը և ժամանակակից գրական գործընթացի օրինաչափությունները:</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>12. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p><i>1-ին ընթացիկ քննություն.</i> գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p><i>2-րդ ընթացիկ քննություն.</i> գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p><i>Ինքնուրույն աշխատանք.</i> (2 առաջադրանք) առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p><i>Եզրափակիչ քննություն.</i> բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Համեմատական գրականագիտության առարկան, նպատակները և մեթոդը: Թեմա 2. Համեմատական գրականագիտության տեղը գրականագիտության կառուցվածքում: Թեմա 3. Համեմատական գրականագիտության պատմության համառոտ ակնարկ: Թեմա 4. Գրական դարաշրջանները և համեմատական գրականագիտությունը: Թեմա 5. Գրական ուղղությունները և համեմատական գրականագիտությունը: Թեմա 6. Համեմատաբանության այլ «օբյեկտները»:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Առաքելյան Ա., Համեմատական գրականագիտության հիմունքներ, Երևան, 2022: Гиршман М.М., Литературное произведение: теория и практика анализа. М., 1991 Гусев В.И., Феномен критики. М., 1993. Соколов А.И., Теория стиля. М., 1978. Фесенко Э.Я., Теория литературы. М., 2008. Минералов Ю.И., Сравнительное литературоведение. М.: Высшая школа, 2010. 		

1. 0302/B47	2. Հայ գրականության պատմություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
--------------------	--	-------------------------

4. 4 ժամ/շաբ.	5. 60/0/0
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով
<p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ բանահյուսությունը, հայ հին և միջնադարյան գրականությունը՝ բացահայտելով երկերի գաղափարական բովանդակությունը և գեղարվեստական արժեքը, ծանոթացնել հայ հին և միջնադարյան նմուշների թարգմանություններին օտար լեզուներով, ներկայացնել հայ հին և միջնադարյան գրականության մասին օտարալեզու քննադատների կարծիքները և գնահատականները:</p>	
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p><i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու հայ հին և միջնադարյան գրականության զարգացման ընթացքը, ըմբռնել ունրա համաշխարհային նշանակությունը. 2. ներկայացնելու տվյալ շրջանի նմուշների օտար լեզուներով կատարած թարգմանություններին, 3. ներկայացնելու և մեկնաբանելու հայ գրականության տվյալ շրջանի վերաբերյալ օտարագրի քննադատությունը, <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինքնուրույն վերլուծելու և գնահատելու գեղարվեստական երկերը և քննադատական նյութը, մեկնաբանելու գրական ժանրերի առանձնահատկությունները, <p><i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. համակարգելու գրականագիտական վերլուծությունների վերաբերյալ տվյալները, 2. օգտագործելու ստացած գիտելիքները ինքնուրույն գիտական աշխատանքում /ռեֆերատներ, գեկուցումներ/: 	
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները</p> <p>Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը,</p> <p>Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար</p>	
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Դասախոսություններ, 2. Գործնական պարապմունքներ և քննարկումներ, 3. Ռեֆերատ աշխատանքներ, 4. գեկուցումներ 	
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p><i>1-ին ընթացիկ քննություն.</i> գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p><i>2-րդ ընթացիկ քննություն.</i> գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p><i>Ինքնուրույն աշխատանք.</i> (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p><i>Եզրափակիչ քննություն.</i> բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>	

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայ ժողովրդական բանահյուսություն. հնագույն էպիկական նմուշները, հիմնական մոտիվները, գեղարվեստական առանձնահատկությունները: «Մասունցի Դավիթ» հերոսական էպոսը, նրա հատկանշական առանձնահատկությունները: Էպոսը ռուս գրաքննադատության գնահատմամբ: **Թեմա 2.** Մեսրոպ Մաշտոցը և հայ գրերի ստեղծումը: Հայ այբուբենի առանձնահատկությունները և նշանակությունը: Հայ թարգմանական գրականությունը և նրա նշանակությունը: **Թեմա 3.** 5-րդ դարի հայ պատմիչ-գրողները՝ Աղաթանգեղոս, Փ.Բյուզանդ, Եղիշե, Մ.Խորենացի: **Թեմա 4.** Դավթակ Քերթովի «Ողբը...»: **Թեմա 5.** 10-րդ դարի հայ գրականությունը: Վերածնության սկզբնավորումը: Գրիգոր Նարեկացի: Նարեկացու ստեղծագործության համաշխարհային նշանակությունը: Նարեկացին ռուս գրաքննադատության գնահատմամբ: Ներսես Շնորհալու ստեղծագործությունը և նշանակությունը: Հայ միջնադարյան առակագրությունը. Մխիթար Գոշ, Վարդան Այգեկցի: **Թեմա 6.** Հայ միջնադարյան պոեզիան 13-16-րդ դ.դ. Ֆրիկ, Կ.Երզնկացի, Հովհ.Թլկուրանցի, Մ.Նաղաշ, Ն.Քուչակ: Քուչակը ռուսերեն, անգլերեն, լեհերեն և այլ լեզուներով: Օտարագրի ընթերցողները Քուչակի մասին: **Թեմա 8.** 17-18-րդ դարերի հայ պոեզիան. Նաղաշ Հավնաթան, Սայաթ-Նովա: Վ.Բրյուսովը Սայաթ-Նովայի և հայ միջնադարյան գրականության համաշխարհային նշանակության մասին: **Թեմա 9.** Հայ նոր գրականության սկզբնավորում. Խ.Աբովյանը՝ հայ նոր գրականության հիմնադիր: Ս.Շերվինսկին՝ «Վերք Հայաստանի» վեպի թարգմանիչ, նրա հողվածները Աբովյանի մասին: **Թեմա 10.** 50-60-ական թթ. արևելահայ և արևմտահայ գրականության զարգացման հիմնական գծերը (Մ.Նալբանդյան, Ռ.Պատկանյան, Մ.Պեշիկշաշյան, Պ.Դուրյան): **Թեմա 11.** 70-80-ական թթ. Ռոմանտիզմի (ԲաժՖի) և ռեալիզմի (Սունդուկյան, Պարոնյան) խոշոր ներկայացուցիչները: **Թեմա 12.** 90-ական թթ. հայ արձակը. Ռեալիզմի առաջատար դիրքը (Ալ.Շիրվանզադե), հոգեբանական արձակը (Նար-Դոս): **Թեմա 13.** Հովհ.Թումանյանը և նրա ստեղծագործությունը: Թումանյանը և ռուս գրականությունը: Ավ.Իսահակիանի պոեզիան և արձակը: Ռուս գրողները Իսահակյանի մասին: **Թեմա 14.** 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի արևմտահայ գրականությունը (Զոհրաբ Վարուժան, Սիամանթո, Մեծարենց): **Թեմա 15.** Վ.Տերյանի պոեզիայի առանձնահատկությունները: **Թեմա 16.** Հայ նորագույն պոեզիայի սկզբնավորումը և զարգացումը: Ե.Չարենցի ստեղծագործությունը: **Թեմա 17.** Ա.Բակունցի արձակի առանձնահատկությունները: **Թեմա 18.** 20-րդ 40-50-ական թթ. հայ արձակը և պոեզիան: **Թեմա 19.** 20-րդ 60-80-ական թթ. Հայ գրականության զարգացման հիմնական միտումները: Ռուս թարգմանիչները և քննադատները հայ բանաստեղծների և գրողների մասին:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Видные деятели армянской культуры V-XVIII веков. Ереван, изд ЕГУ, 1982.
2. Джанполадян М., «Давид Сасунский» в русских переводах и критике». Ереван, 2012.
3. Мкрян М., Мовсес Хоренаци. Ереван, 1969.
4. Налбандян В., Саринян С., Агабабян С., Армянская литература. Учебник для вузов. М., 1976.
5. Читая Нарекаци. Сост. и предисловие Л. Мкртчяна. Ереван, 1997.

1. 0305/B47	2. Ռուս գրականությունը 20-21-րդ դարերի սահմանագծում	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 60/0/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել նորագույն շրջանի ռուս գրականությունը, զարգացման ուղղությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
<i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i>		
1. Ներկայացնելու նորագույն շրջանի ռուս գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները:		
<i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i>		
1. Արժևորելու գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը:		
2. կատարելու գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:		
<i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i>		
1. Աշխատելու թիմում:		

<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները</p> <p>Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը,</p> <p>Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար</p>		
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Դասախոսություններ, 2. Գործնական պարապմունքներ և քննարկումներ, 3. Ռեֆերատ աշխատանքներ, 4. զեկուցումներ 		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք՝) առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. 20-րդ դարի 2-րդ կեսի ռուս գրականության դասակարգում: Թեմա 2. Չնհալի շրջանի ռուս գրականությունը. պոեզիան, արձակը, թատերագրությունը: Թեմա 3. Հետձնհայյան քսանամյակի գրականությունը: Թեմա 4. Պատմական արձակ. պատերազմական արձակ: Թեմա 5. Գյուղական արձակը, քաղաքային արձակը: Թեմա 6. Այլախոհների արձակը: Թեմա 7. Հակաբռնատիտական արձակը. Ա. Սոլժենիցին: Թեմա 8. Երգիծական արձակ. Անդեգրաունդի արձակը: Մոդերնիստներ. Պոստմոդերնիստներ: Թեմա 9. Հետձնհայյան քսանամյակի պոեզիա: Թեմա 10. Փիլիսոփայական լիրիկա: Ի. Բրոդսկի Նեոավանգարդիզմի շրջամի պոեզիա: Թեմա 11. Հետձնհայյան քսանամյակի թատերագրություն. Ռեալիստական դրամա: Թեմա 12. Ա. Վամպիրովի ստեղծագործությունները: Թեմա 13. Հետվամպիրովյան ալիքը: Հետմոդերնիստական դրամա:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зайцев В.А., Герасименко А.П. История русской литературы второй половины XX века. – М.,2004. 2. Иванова Н.И. Точка зрения. О прозе последних лет. - М.,1988. 3. История русской литературы XX века (20-90-е годы). Основные имена. – М.,1998. 4. Лейдерман Н.Л., Липовецкий М.Н. Современная русская литература. В 3 кн. М.,2001. 5. Минералов Ю.И. История русской литературы XX века: 90-е годы. – М.,2002. 6. Русская литература XX века. Под редакцией Л.П.Кременцова.- М., 2002. 7. Свирский Г.Ц.На лобном месте. Литература нравственного сопротивления. – М.,1998. 		

1. 0305/В 57	2. Ռուսաստանի արտերկրյա գրականություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 60/0/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է է ուսանողներին ներկայացնել արտերկրի ռուս գրականության սեռային և ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:</p> <p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու արտերկրի ռուս գրականության ձևավորման նախադրյալները, ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մեկնաբանելու քննադատական մտքի տարբեր դրսևորումները, գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական հասարակական դերը: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.կատարելու ինքնուրույն գրականագիտական վերլուծություններ և եզրահանգումներ: 		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները:
Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը:
Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին:
Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
 1. դասախոսություններ,
 2. գործնական պարապմունքներ և քննարկումներ,
 3. ռեֆերատ աշխատանքներ,
 4. զեկուցումներ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:
2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:
Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք՝) առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով:
Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Արտերկրի ռուս գրականության ձևավորումը: **Թեմա 2.** Ի. Բունին: **Թեմա 3.** Ա. Կուպրին: **Թեմա 4.** Կ. Բալմոնտ: **Թեմա 5.** Վ. Նարոկով: **Թեմա 6.** Զ. Գիպպիուս: **Թեմա 7.** Ի. Սևերյանին: **Թեմա 8.** Վ. Խոդոսևիչ: **Թեմա 9.** Մ. Ցվետաևա: **Թեմա 10.** Սաշա -Չյոռնիյ: **Թեմա 11.** Դովլատով:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.
 1. А. Чагин. Расколота я лира. Россия и зарубежье: Судьбы русской поэзии в 1920-30-е годы. - М.: 1999.
 2. Е.Эткинд. Русская поэзия XX века как единый процесс. // Вопросы литературы, 1988, № 10.
 3. В.В. Агеносов. Литература русского зарубежья (1918- 1996). - М., 1998.
 4. О.Н. Михайлов. От Мережковского до Бродского. Литература русского зарубежья. - М., 2001.
 5. «Мы жили тогда на планете другой...»: Антология поэзии русского зарубежья. 1920-1990. В 4 книгах.2. - М.: 1995-1997.
 6. Литература русского зарубежья, Насрутдинова, Лилия Харисовна, 2007г. 2. Литература русского зарубежья: учебно-методическое пособие для студентов-филологов / Казан. гос. ун-т, Филол. фак.; [сост. Л. Х. Насрутдинова].?Казань: [Казанский государственный университет], 2007
 7. Серафимова В. Д. История русской литературы XX века: Учебник / В.Д. Серафимова. - М.: НИИЦ Инфра-М, 2013.
 8. Современная русская литература (1990-е гг. - начало XXI в.): учеб. пособие для студентов вузов. Москва; С.-Петербург: Академия: Фил.фак. СПбГУ, 2005.
 9. Венкова А.В., Конева А.В., Спивак Д.Л. Историческое исследование творческого потенциала культур. - СПб: Эйдос, 2012.

1. 0305/B	2. Ռուսաստանի լեզվաերկրագիտություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լեզվաաշխարհագրական տեսության ընդհանուր և մասնավոր հարցերի հետ, բառապաշարի և ֆոնային գիտելիքների ընդլայնում, զարգացնել պրոֆեսիոնալ հմտությունը՝ ազգային և մշակութային բաղադրիչներով օգտագործվելիք լեզվական միավորները տարբերելու համար:

<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու լեզվաշխարհագրական տեսության ընդհանուր և մասնավոր հարցեր: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մեկնաբանելու ռուսերեն բառերի, բառակապակցությունների, դարձվածքների նշանակությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում:</p>		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները: Ա7. ներկայացնելու գրականության տեսության հիմունքները, ռուս գրականության հիմնական ուղղությունները, ինչպես նաև մեկնաբանել ռուս գրաքննադատական մտքի զարգացումը: Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին: Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>		
<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություններ, 2. գործնական պարապմունքներ և քննարկումներ, 3. ռեֆերատ աշխատանքներ, 4. զեկուցումներ</p>		
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. 1-ին ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: 2-րդ ընթացիկ քննություն. գրավոր առաջադրանք, առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Ինքնուրույն աշխատանք. (2 առաջադրանք)՝ առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. բանավոր հարցում, առավելագույնը՝ 8 միավոր արժեքով:</p>		
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ռուս Ուղղափառ եկեղեցի՝ պատմական ակնարկ, ՌՌԻՇ-ի տոները, խորհուրդները, դավանաբանական և ժամասացության գրքեր: ՌՌԻՇ-ի վանքերը որպես հոգևոր մշակույթի կենտրոններ: Թեմա 2. ՌԴ-ի աշխարհագրական դիրքը, տարածքը և ազգաբնակարությունը: Թեմա 3. Ռուսաստանի կայսրության, ՌԽՖՍՀ և ՌԴ-ի վարչական բաժանումը: Թեմա 4. Ռուսաց լեզու՝ ռուսերեն բառերի (անձնանունների, աշխարհագրական անունների), բառակապակցությունների, դարձվածքների ազգամշակութային իմաստները: Թեմա 5. Ռուսաստանի պետական կառույցը, արտաքին քաղաքականությունը, կրթությունը: Թեմա 6. Ռուսական գեղարվեստական քանդակագործություն, ճարտարապետություն, երաժշտություն, թատրոն:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Булгаков С.В., Православие: Праздники и посты. Богослужение. Требы. Расколы, ереси, секты. Западные христианские вероисповедания. Соборы Восточной, Русской и Западной Церквей. М.: Современник, 1994. 2. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г., Язык и культура: Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного 4-е изд. М.: Рус. яз., 1990. 3. Кондаков И.В., Введение в историю русской культуры. Учебник для вузов. М., 1997. 4. Макаров В.И., Матвеева Н.П., Словарь лексических трудностей художественной литературы. Киев: Рад. шк., 1989. 5. Мир русской культуры. Энциклопедический справочник. М.: Вече, 2000. Христианство: Энциклопедический словарь. В 3-х т. Гл. ред. С.С. Аверинцев. - М.: БольшаяРоссийская Энциклопедия. 1993-1995.</p>		

1. 0303/B51	2. Ներառական կրթություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 15 ժամ/շաբ.	5. 30/0/30	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	

<p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ դաստիարակել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթության, դաստիարակության ռազմավարական ուղղությունների գիտակցում, աջակցել ներառման սկզբունքների և քաղաքականության մասին գիտելիքների յուրացմանը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ծանոթացնել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների հավասար իրավունքներին, 2. ծանոթացնել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների հատուկ մանկավարժական, առողջապահական, հոգեբանական, սոցիալական և այլ ծառայություններից օգտվելու հիմնախնդիրներին՝ անկախ նրանց ընտրած ուսումնական հաստատության տիպից, 3. ծանոթացնել երեխայի համակողմանի բնականոն զարգացմանը, նրա կրթության կազմակերպմանը առանց ընտանիքից և հասարակությունից նրա առանձնացմանը:
<p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p><i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու ներառական կրթության կազմակերպման սկզբունքները, քաղաքականության հիմնական ուղղությունները: 2. բացատրելու դպրոցի առաքելությունը և բոլոր երեխաներին կրթության մեջ ներառելու քաղաքականության իրագործման հոգեբանամանկավարժական սկզբունքները, մեկնաբանելու դրա իրավական և բարոյաէթիկական հիմնավորումը: 3. ներկայացնելու առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների դաստիարակության և նրանց ուսուցման մեթոդները, տեխնոլոգիաները, հնարները և միջոցները: 4. բացատրելու և հիմնավորելու առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների դաստիարակության և նրանց ուսուցման գործում դպրոցի և ընտանիքի համատեղ գործունեության կարևորությունը: <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ուսումնասիրելու և վեր հանելու կրթական հաստատություններում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ուսուցման և դաստիարակության գործընթացում առկա խնդիրները, դժվարությունները և շեղումները, իրականացնելու նրանց ուսուցման և դաստիարակության գործընթացները: 2. կոնկրետ իրավիճակներում առանձնացնելու երեխաների բարոյական, գեղագիտական և գաղափարական դաստիարակության խնդիրները և առաջարկելու դրանց լուծման ճանապարհներ: <p><i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 2. արդյունավետորեն շփվելու և համագործակցելու ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային նախագծերում:
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա1. ներկայացնելու մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթության հիմնական հասկացությունները, հայեցակարգերը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը</p> <p>Ա2. նկարագրելու երեխայի և մեծահասակի, որպես սուբյեկտի, հոգեբանական գործունեության առանձնահատկությունները և սոցիալականացման օրինաչափությունները ու հաղորդակցման ձևերը</p> <p>Ա3. բացատրելու հոգեբանամանկավարժական գիտելիքների տարածման մեթոդները</p> <p>Բ1. պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, դեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը</p> <p>Բ2. կիրառելու տարբերակման և անհատականացման սկզբունքը ուսուցման գործընթացում</p> <p>Բ3. կիրառելու կրթության բնագավառում հետազոտությունների իրականացման վերաբերյալ փորձարարական տվյալների հավաքագրման և մշակման տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար</p> <p>Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>

<p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. գործնական աշխատանքներ 3. քարտեզագրում 4. քառաբաժան 5. մտազրոհ 6. պրիզմա 7. խորանարդում 8. շրջագայություն պատկերասրահում 9. հնգյակ:
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով</p> <p>Եզրավակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>
<p>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ներառման քաղաքականությունը և սկզբունքները: Թեմա 2. Երեխաների ներառումը կրթության մեջ: Թեմա 3. ՀՀ օրենսդրությունը ներառման քաղաքականության մասին: Թեմա 4. Ներառման քաղաքականության իրագործումը Հայաստանում: Թեմա 5. Ներառման քաղաքականության շարունակականության ապահովումը ՀՀ կրթական համակարգում: Թեմա 6. Ներառական կրթության ազգային ռազմավարական ծրագրի մշակումը որպես հատուկ և հանրակրթական համակարգի միասնական գործառույթի ապահովման իրավական հիմք: Թեմա 7. Ներառման քաղաքականության իրականացման մշտադիտարկումը: Թեմա 8. Ներառական կրթության կազմակերպումը: Թեմա 9. Ներառական կրթությունը որպես մանկավարժական հիմնախնդիր: Թեմա 10. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ուսուցման սկզբունքները: Թեմա 11. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ուսուցման մեթոդներն ու կազմակերպման ձևերը: Թեմա 12. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների արդյունավետ ուսուցման տեխնոլոգիաները: Թեմա 13. Դաստիարակության գործընթացի կազմակերպումը ներառական կրթության պայմաններում: Թեմա 14. Դպրոցի և ընտանիքի համագործակցությունը կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքներ ունեցող երեխաների դաստիարակության գործում: Թեմա 15. Ուսուցչի շարունակական մանկավարժական կատարելագործումը որպես ներառական կրթության արդյունավետ կազմակերպման միջոց, ներառական կրթության որակի կառավարումը:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց զբաղվածության և մասնագիտական կրթությանը վերաբերող ՀՀ օրենսդրության վերլուծություն, Հաշմանդամություն ունեցող անձանց կենսամակարդակի բարելավում զբաղվածության խթանման միջոցով (LIFE) ծրագիր, 2012 թ. 2. Հանրային կարծիքի հետազոտության վերլուծություն հաշմանդամություն ունեցող անձանց զբաղվածության վերաբերյալ: Հաշմանդամություն ունեցող անձանց կենսամակարդակի բարելավում զբաղվածության խթանման միջոցով (LIFE) ծրագիր, Երևան, 2012թ. 3. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց զբաղվածությունը Հայաստանում. Կարիքներ և խոչընդոտներ. Ձեկույց որակական հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ: «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց կենսամակարդակի բարելավում զբաղվածության խթանման միջոցով (LIFE)» ծրագիր և «Հարավային Կովկասում ականներից տուժածների սոցիալ-տնտեսական վերաինտեգրման ծրագիր», Երևան, 2013թ. 4. «ՀՀ-ում ներառական կրթության իրականացման գնահատում» հետազոտությունը: Կրթական հետազոտությունների և խորհրդատվությունների կենտրոն, 2013թ. 5. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հետ աշխատելու ձեռնարկ: Նախնական/արհեստագործական և միջին մասնագիտական հաստատությունների դասավանդողների համար: «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց կենսամակարդակի բարելավում զբաղվածության խթանման միջոցով (LIFE)» ծրագիր, Երևան, 2013թ. համագործակցությունը կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքներ ունեցող երեխաների դաստիարակության գործում:

1. 0305/B	2. Ռուս հատկանունաբանություն	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 30/30/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	

<p>8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ռուս հատկանուննաբանության հիմնական հասկացություններին, հիմնական տեսություններին, իմաստային և լեզվամշակութային առանձնահատկություններին:</p>
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p><i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. նկարագրելու հատուկ անունների կիրառությունը, 2. բացատրելու հատուկ անունների ծագումնաբանությունը, 3. մատնանշելու տեղանունները և անձնանունները, <p><i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու և մեկնաբանելու ռուս հատկանուննաբանությունը, 2. գտնելու համապատասխան հայերեն զուգահեռները, <p><i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատելու թիմում:
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Բ1. պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, ղեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը</p> <p>Բ2. կիրառելու տարբերակման և անհատականացման սկզբունքը ուսուցման գործընթացում</p> <p>Բ3. կիրառելու կրթության բնագավառում հետազոտությունների իրականացման վերաբերյալ փորձարարական տվյալների հավաքագրման և մշակման տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար</p> <p>Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>
<p>11.Վիրավորում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գործնական պարապմունքներ և քննարկումներ, 2. ռեֆերատ աշխատանքներ, 3. զեկուցումներ
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով</p> <p>Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ռուս հատկանուննաբանության հիմնական հասկացությունները: Թեմա 2. Ռուս հատկանուննաբանության հիմնական տեսությունները: Թեմա 3. Ռուսական անձնանունների առանձնահատկությունները: Ռուսական անձնանունների համեմատությունը հայկական անձնանունների հետ. դրանց նմանությունն ու տարբերությունները: Թեմա 4. Ռուսական տեղանունների առանձնահատկությունները: Ռուսական տեղանունների համեմատությունը հայկական տեղանունների հետ. դրանց նմանությունն ու տարբերությունները:</p>
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Беленькая В.Д., Топонимы в составе лексической системы языка. М., 1969. 2. Никонов В.А., Имя и общество. М., 1974. 3. Общая теория имени собственного. М., 1973. 4. Рылов Ю.А., Антропонимы в языковой картине мира. Тула, 2002. 5. Суперанская А.В., Современные русские фамилии. М., 1981. 6. Суперанская А.В., Общая теория имени собственного. М., 1973.

1. 0305/В	2. Ռուսերենը որպես օտար լեզու	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ուսանողներին ռուսաց լեզվի համակարգի այն հատվածներին, որոնք դժվարություններ են առաջացնում ռուսերենը յուրացնելիս:		

<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <p>1. ներկայացնելու ժամանակակից ռուսերենի դասավանդման գործընթացում առաջացող ամենակարևոր խնդիրների ցանկը,</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>1. կիրառելու դասավանդման գործընթացում առաջացող խնդիրների հաղթահարման եղանակներին,</p> <p>2. կիրառելու դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքները դպրոցական պրակտիկայի և աշխատանքային գործունեության մեջ:</p> <p>գ.ընդհանրական կարողություններ</p> <p>1. աշխատելու թիմում:</p>		
<p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,</p> <p>Բ6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար</p> <p>Գ8.կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p>		
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. գործնական պարապմունքներ և քննարկումներ,</p> <p>2. ռեֆերատ աշխատանքներ,</p> <p>3. գեկուցումներ</p>		
<p>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով</p> <p>Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>		
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ռուսաց լեզվի հնչյունաբանության դժվարությունները արտասահմանյան լսարանում և նրանց հաղթահարելու ուղիները: Թեմա 2. Ռուսերենի բառագիտական առանձնահատկությունները, բառապաշարի ընտրության հետ կապված խնդիրները: Թեմա 3. Բառակազմությունը և ձևաբանությունը արտասահմանցիների աչքերով: Թեմա 4. Շարահյուսության հետ կապված խնդրացանկը, ռուսաց լեզվի տեսական շարահյուսության ժամանակակից գաղափարների կիրառումը ռուսերենը արտասահմանցիներին դասավանդելու գործընթացում: Թեմա 5. Ուսումնական նախագծման տեսական հիմքերը ռուսերենը որպես օտար լեզու դասավանդման մեջ: Թեմա 6. Ժամանակակից նախագծման նորարարական մոտեցումները ռուսերենը որպես օտար լեզու դասավանդման մեթոդիկայում: Թեմա 7. Ռուսերենի՝ որպես օտար լեզու դասավանդելու մեթոդիկայում ուսումնական ծրագրերի նախագծման իրականացման մեխանիզմները: Թեմա 8. Ուսումնական նախագծման առաջնահերթ ոլորտները ռուսերենը որպես օտար լեզու դասավանդման մեթոդիկայում:</p>		
<p>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1. А. А. Евтгина, С. М. Минасян, Проектирование образовательных программ в методике преподавания русского языка как иностранного, Екатеринбург, 2022:</p> <p>2. М. П. Аксенова, Русский язык по-новому, Санкт-Петербург, 2000:</p>		

1. 0305/B69	2.Ռուսական ղեկադանսի պեղգիա	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.12 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/30	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
<p>8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ղեկադանսի պեղգիայի առանձնահատկությունները:</p>		
<p>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <p>1. ներկայացնելու ռուսական ղեկադանսի հիմնական ուղղությունները ու առանձնահատկությունները:</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p>		

<p>1. մեկնաբանելու ռուսական դեկադանսի սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. կիրառելու գործնական գիտելիքները և իմացությունը մասնագիտական քննարկումների ժամանակ,</p> <p>2. աշխատելու ինքնուրույն:</p>
<p>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Ա6. ներկայացնելու ռուս գրականության հիմնական շրջանները (բանահյուսություն, հին ռուսական գրականություն, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ դարերի գրականություն և ռուս արտերկրյա գրականություն) և գրական ստեղծագործության վերլուծության սկզբունքները,</p> <p>Բ4. վերլուծելու ժամանակակից գրական ռուսերենի հիմնախնդիրները, տիրապետել ռուսերեն տեքստի լեզվաբանական և պատմաբանասիրական վերլուծության մեթոդիկայի հիմունքներին,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար,</p> <p>Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p>
<p>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <p>1. ինտերակտիվ դասախոսություն,</p> <p>2. վերարտադրողական մեթոդ,</p> <p>3. հետազոտական մեթոդ,</p> <p>4. էվրիստիկ /մասնակի որոնողական/ մեթոդ,</p> <p>5. նախագծերի կազմում:</p> <p>6. խորհրդատվություններ/ուղղորդում</p>
<p>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք`</b> 8 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում` 3 միավոր առավելագույն արժեքով</p> <p>Եզրափակիչ քննություն`</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Եզրափակիչ քննության հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց` յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով::</p>
<p>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Դեկադանսի դերը որպես մոդեռնիզմի բարձրագույն աստիճան: Թեմա 2. Դեկադանսի պատմությունը և ռուսական դեկադանսի հիմնական առանձնահատկությունները: Թեմա 3. Դեկադանսի խնդիրների ուսումնասիրության մոտեցումների տարբերակումը: Թեմա 4. Դեկադանսի հիմնական գեղարվեստական ուղղությունները: Թեմա 5. Դեկադանսի հիմնական գաղափարներն ու ուղղությունները: Թեմա 6. Դեկադանսի գրողներ. Կ. Բալմոնտ, Ա. Դորբրյուբով, Ֆ. Սոլոգուբ, Դ. Մերեժկովսկի, Զ. Գիպիուս, Վ. Բրյուսով: Թեմա 7. Դեկադանսի արդի ուղղությունները:</p>
<p>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>1. Антонова М.Д. История литературы. – М.: «Слово», 2000.</p> <p>2. Афанасьева Е.А. Теория литературы: Курс лекций для вузов. М.: «Новость», 2005.</p> <p>3.Белоусов В. Поэзия Серебряного века. – М.: «Слово», 1998.</p> <p>4. Бондарева Н.В. Теория и история русской литературы. – СПб.: «Питер», 2002.</p> <p>5. История русской литературы Серебряного века: Хрестоматия. – М.: «Вузовский учебник», 2008.</p> <p>6. Марченко А.М. Декаданс в культуре и искусстве. - М.: «Новость», 2005. 7. Яковлева В.И. Теория и история литературы. – СПб.: «Питер», 2006.</p>

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ

1.0305/B61	2.Մանկավարժական պրակտիկա – 1	3.3 ECTS կրեդիտ
4.5-րդ կիսամյակ	5.Ստուգաք	
<p>6.Պրակտիկայի նպատակն է ձեռք բերել հանրակրթության ժամանակակից պահանջներին համապատասխան տեսական, մանկավարժական հմտություններ, ուսանողների մոտ ձևավորել դպրոցավարության, դասի պլանավորման և կազմակերպման վերաբերյալ տեսամեթոդաբանական, պրակտիկ գիտելիքներ:</p> <p><i>Ուսանողներին հնարավորություն տալ</i></p>		

- ծանոթանալ ուսումնական հաստատությանը, կառուցվածքին, գործունեության պայմաններին, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների և միջոցառումների համալիր և հեռանկարային պլաններին, տարբեր ստորաբաժանումների գործառնություններին ու աշխատանքային ծրագրերին, պլաններին, ուսուցման գործընթացի կազմակերպման սկզբունքներին, ուսումնամեթոդական աշխատանքների իրականացման ընթացակարգերին, դպրոցի փաստաթղթավարման և մատենավարության հիմունքներին
- իրականացնել մանկավարժների և աշակերտների գործունեության, հոգեկան և մտավոր զարգացման գործընթացների, վարքի, դասարանի և դպրոցի հոգեբանական մթնոլորտների, ուսուցման գործընթացի պայմանների դիտումներ,
- համագործակցել առարկայական ուսուցչների հետ արտադպրոցական, արտադասարանական միջոցառումների և էքսկուրսիաների կազմակերպման ու անցկացման ժամանակ:
- պրակտիկայի ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ աշխատանքային միջավայրում,
- ամբողջացնել ակադեմիական գիտելիքները և մասնագիտական հմտությունները,
- զարգացնել մասնագիտական աշխատանքային հմտությունները,
- ծանոթանալ պոտենցիալ գործատուներին,
- ծանոթանալ դպրոցավարությանը,
- ծանոթանալ դասվարի կրթական, կազմակերպչական, մեթոդական աշխատանքներին, ձեռք բերել աշխատանքային փորձ:

7. Մանկավարժական պրակտիկայի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները աշխատանքային գործընթացներում:
2. Կատարելու գործնական-աշխատանքային առաջադրանքներ:
3. Ստուգելու սեփական գիտելիքները:
4. Հավաքելու մասնագիտական տեղեկույթ դպրոցի մասին:
5. Ներկայացնելու ու մեկնաբանելու դասավանդման օրինաչափությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ .

1. կատարելու ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքներ և առաջադրանքներ:
2. ներկայացնելու, նկարագրելու, մեկնաբանելու ու գնահատելու մանկավարժության և մեթոդիկայի հարցեր:
3. կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշակերտական դասարան, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

8. Մանկավարժական պրակտիկական ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

- Ա1.** ներկայացնելու մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթության հիմնական հասկացությունները, հայեցակարգերը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը
- Ա2.** նկարագրելու երեխայի և մեծահասակի, որպես սուբյեկտի, հոգեբանական գործունեության առանձնահատկությունները և սոցիալականացման օրինաչափությունները ու հաղորդակցման ձևերը
- Ա3.** բացատրելու հոգեբանամանկավարժական գիտելիքների տարածման մեթոդները
- Բ1.** պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, ղեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը
- Բ2.** կիրառելու տարբերակման և անհատականացման սկզբունքը ուսուցման գործընթացում
- Բ3.** կիրառելու կրթության բնագավառում հետազոտությունների իրականացման վերաբերյալ փորձարարական տվյալների հավաքագրման և մշակման տեխնոլոգիաներ,
- Գ3.** պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը
- Գ5.** կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար
- Գ6.** տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:
- Գ6.** օգտվել տեղեկատվության (ինտերնետ ռեսուրսներ, գիտական հոդվածներ), տարատեսակ էլեկտրոնային աղբյուրներից գրադարաններ,
- Գ8.** կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
- Գ9.** վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև

ցուցաբերելու ստեղծագործական մտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:
9.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում, 2. խմբային աշխատանքներ և քննարկումներ:
10.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաքր՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:
11. Մանկավարժական պրակտիկան բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից. 1. նախապատրաստման 2. իրագործման 3. ավարտման:
12.Հիմնական գրականության ցանկ. ԵՊՀ ԻՄ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգ

1.0305/B62	2.Մանկավարժական պրակտիկա - 2	3.6 ECTS կրեդիտ
4.6-րդ կիսամյակ	5.Ստուգաքր	
<p>6.Պրակտիկայի նպատակն է ձեռք բերել հանրակրթության ժամանակակից պահանջներին համապատասխան գործնական, մանկավարժական հմտություններ, ուսանողների մոտ ձևավորել դասավանդման մանկավարժահոգեբանական հմտություններ, դասի կազմակերպման ունակություն, ինչպես նաև մանկավարժական հմտությունների և կարողությունների ձևավորում:</p> <p>Ուսանողներին հնարավորություն տալ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ իրականացնել աշակերտական կոլեկտիվների կառավարման գործառույթ, մասնակցել դասղեկի կողմից ծնողների հետ տարվող աշխատանքներին, ծնողական ժողովներին, ▪ կատարել դասալսումներ պրակտիկայի խմբի հետ, մասնակցի դասերի վերլուծություններին, քննարկումներին, դրանց վերաբերյալ ներկայացնի վերլուծությունների համառոտ նկարագրեր, ▪ անց կացնել փորձնական դասեր ▪ պրակտիկայի ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ աշխատանքային միջավայրում, ▪ ամբողջացնել ակադեմիական գիտելիքները և մասնագիտական հմտությունները, ▪ զարգացնել մասնագիտական աշխատանքային հմտությունները և կարողություններ, ▪ ծանոթանալ պոտենցիալ գործատուներին, ▪ ձեռք բերել աշխատանքային փորձ, ▪ ձեռք բերել անհրաժեշտ տեղեկույթ մասնագիտության պրակտիկ բնագավառի մասին: 		
<p>7. Մանկավարժական պրակտիկայի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները աշխատանքային գործընթացներում: 2. կատարելու գործնական-աշխատանքային առաջադրանքներ: 3. վարելու գործնական դասեր ռուսաց լեզու և գրականություն առարկաներից, պրակտիկայում կիրառելու մանկավարժական և դասավանդման տարբեր տեխնոլոգիաներ և մեթոդներ: 4. Իրականացնելու դասավանդման առաջադրանքներ խմբերում: 5. ստուգելու սեփական գիտելիքները, գնահատելու իր մանկավարժական հմտությունները: 6. հավաքելու մասնագիտական տեղեկույթ պրակտիկ աշխատանքի վերաբերյալ: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնելու, նկարագրելու, մեկնաբանելու ու գնահատելու մանկավարժության և մեթոդիկայի հարցեր: 2. ինքնուրույն կամ ղեկավարի օգնությամբ ծավալելու մանկավարժի մասնագիտական գործունեություն: 3. ղեկավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր և կազմելու հաշվետվություններ: 4. ղեկավարելու աշակերտական կոլեկտիվներ և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: 5. աշխատելու թիմում: 6. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 		

<p>8. Մանկավարժական պրակտիկան ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Ա1. ներկայացնելու մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթության հիմնական հասկացությունները, հայեցակարգերը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը</p> <p>Ա2. նկարագրելու երեխայի և մեծահասակի, որպես սուբյեկտի, հոգեբանական գործունեության առանձնահատկությունները և սոցիալականացման օրինաչափությունները ու հաղորդակցման ձևերը</p> <p>Ա3. բացատրելու հոգեբանամանկավարժական գիտելիքների տարածման մեթոդները</p> <p>Բ1. պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, դեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը</p> <p>Բ2. կիրառելու տարբերակման և անհատականացման սկզբունքը ուսուցման գործընթացում</p> <p>Բ3. կիրառելու կրթության բնագավառում հետազոտությունների իրականացման վերաբերյալ փորձարարական տվյալների հավաքագրման և մշակման տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար</p> <p>Գ6. տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p> <p>Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>
<p>9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում, 2. խմբային աշխատանքներ և քննարկումներ:
<p>10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Ստուգարք՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պրակտիկայի պաշտպանության վրա:</p>
<p>11. Մանկավարժական պրակտիկան բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. նախապատրաստման, 2. վերլուծական, 3. ավարտման:
<p>12. Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <p>ԵՊՀ ԻՄ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգը:</p>

1.0305/B66	2. Մանկավարժական պրակտիկա - 3	3.3 կրեդիտ
4.8-րդ կիսամյակ	5. Ստուգարք	
<p>6. Պրակտիկայի նպատակն է ձեռք բերել հանրակրթության ժամանակակից պահանջներին համապատասխան գործնական մանկավարժական հմտություններ, ուսանողների մոտ ձևավորել դասավանդման մանկավարժական հմտություններ, դասի պլանավորման և կազմակերպման ունակություն, ինչպես նաև մանկավարժական հմտությունների և կարողությունների ձևավորում, դասավանդման հմտությունների զարգացում: Ինչպես նաև զարգացնելու դասավանդման փորձը, կիրառելու մանկավարժահոգեբանական կարողությունների ու դասավանդման մեթոդաբանական հմտությունները: Ձեռք բերել մանկավարժական գործնական հմտություններ: Ձևավորել մասնագիտական և անձնային աշխատանքային կոմպետենցիաներ:</p> <p><i>Ուսանողներին հնարավորություն տալ.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ինքնուրույն վարելու դասեր և դասերին կիրառելու դասավանդման մեթոդիկային վերաբերող սեփական փորձը, ▪ հնարավորություն ընձեռել պրակտիկայի ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ կրթական միջավայրում, ▪ ամբողջացնել ակադեմիական գիտելիքները և մասնագիտական հմտությունները, ▪ զարգացնել մասնագիտական աշխատանքային հմտությունները և կարողությունները, ▪ ծանոթանալ կրթության բնագավառին, ▪ ձեռք բերել մանկավարժական աշխատանքային փորձ, <p>ձեռք բերել անհրաժեշտ տեղեկություն մասնագիտության գործնական բնագավառի մասին:</p>		

<p>7. Մանկավարժական պրակտիկայի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները աշխատանքային գործընթացներում: կատարելու գործնական-աշխատանքային առաջադրանքներ: ստուգելու սեփական գիտելիքները, գնահատելու իր մանկավարժական հմտությունները: հավաքելու մասնագիտական տեղեկույթ պրակտիկ աշխատանքի վերաբերյալ: <p>բ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</p> <ol style="list-style-type: none"> պլանավորելու և մշակելու դասի օրինակելի պլան, իրականացնելու այն: կատարելու ինքնուրույն դասավանդում: կազմելու առաջադրանքներ: 		
<p>8. Մանկավարժական պրակտիկական ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Ա1. ներկայացնելու մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթության հիմնական հասկացությունները, հայեցակարգերը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը,</p> <p>Ա2. նկարագրելու երեխայի և մեծահասակի, որպես սուբյեկտի, հոգեբանական գործունեության առանձնահատկությունները և սոցիալականացման օրինաչափությունները ու հաղորդակցման ձևերը,</p> <p>Ա3. բացատրելու հոգեբանամանկավարժական գիտելիքների տարածման մեթոդները,</p> <p>Բ1. պլանավորելու, կազմակերպելու, իրականացնելու, ղեկավարելու, վերահսկելու, գնահատելու դպրոցականների ուսումնադաստիարակչական գործընթացը,</p> <p>Բ2. կիրառելու տարբերակման և անհատականացման սկզբունքը ուսուցման գործընթացում</p> <p>Բ3. կիրառելու կրթության բնագավառում հետազոտությունների իրականացման վերաբերյալ փորձարարական տվյալների հավաքագրման և մշակման տեխնոլոգիաներ,</p> <p>Գ3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար,</p> <p>Գ6. տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար,</p> <p>Գ7. կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն,</p> <p>Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար,</p> <p>Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>		
<p>9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում խմբային աշխատանքներ և քննարկումներ: 		
<p>10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարք՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:</p>		
<p>11. Մանկավարժական պրակտիկական բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.</p> <ol style="list-style-type: none"> նախապատրաստման իրագործման ավարտման 		
<p>12. Հիմնական գրականության ցանկ. ԵՊՀ ԻՄ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգը:</p>		

1.0305/B65	2. Ավարտական աշխատանք	3.12 ECTS կրեդիտ
4.8-րդ կիսամյակ	5. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման	
<p>6. Ավարտական աշխատանքի նպատակն է արտացոլել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու և մասնագիտական ոլորտին առնչվող խնդիրներ բարձրացնելու ու լուծումներ առաջադրելու հմտությունները:</p>		
<p>7. Ավարտական աշխատանքի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p>		

1. բացահայտելու ավարտական թեմային վերաբերվող նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, մոտեցումներ, սկզբունքներ:
2. բացահայտելու լեզվաբանական և գրականագիտական (մասնագիտական) բնագավառների արդի հիմնարար հասկացությունները, տեսություններն ու մեթոդները, սովյալ կրթական ոլորտի հիմնախնդիրները:
3. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքներն արդի լեզվաբանական և գրականագիտական հետազոտություններում գիտական վերլուծություններ, խմբագրական գործ, թարգմանական ծրագրեր իրականացնելիս:
4. հիմնավորելու լեզվաբանական և գրականագիտական բնագավառներում կատարած ուսումնասիրության արդյունքները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կիրառելու լեզվական և գրականագիտական փաստերի հավաքման, պահպանման և մշակման մեթոդները:
2. ներկայացնելու, նկարագրելու, մեկնաբանելու ու գնահատելու բանասիրությանը վերաբերող բազմաթիվ հարցեր, ստացված սովյալները շարադրելու, խմբագրելու, համակարգելու և ցուցաբերելու քննական մոտեցում բանասիրական տարբեր փաստերի, տարաբնույթ տեքստերի նկատմամբ:
3. օգտագործելու ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները լեզվաբանական և գրականագիտական ուսումնասիրություններ կատարելիս:
4. դրսևորելու ստեղծագործական մոտեցում՝ մասնագիտական խնդիրներին տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար և ծավալելու ինքնուրույն մասնագիտական-հետազոտական գործունեությունն ակադեմիական ոլորտներում:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները գործնական գործունեություն ծավալելիս, տարբեր աղբյուրներից մասնագիտական արդիական տեղեկատվություն հայթայթելու և կիրառելու հմտություններ:
2. քննադատորեն վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու տեսությունների, ուսումնասիրությունների և կիրառական հիմնախնդիրների վերաբերյալ:
3. մասնագիտական թեմաներով բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու կարողություն հանրության հետ, լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը գնահատելու և գուզադրելու հմտություններ:
4. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
5. ստեղծագործաբար կիրառելու ձեռքբերված գիտելիքը, ընկալելու և տարածելու նոր տեղեկատվությունը:

8. Ավարտական աշխատանքը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. ներկայացնելու մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթության հիմնական հասկացությունները, հայեցակարգերը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը,

Ա2. նկարագրելու երեխայի և մեծահասակի, որպես սուբյեկտի, հոգեբանական գործունեության առանձնահատկությունները և սոցիալականացման օրինաչափությունները ու հաղորդակցման ձևերը,

Ա3. բացատրելու հոգեբանամանկավարժական գիտելիքների տարածման մեթոդները,

Բ3. կիրառելու կրթության բնագավառում հետազոտությունների իրականացման վերաբերյալ փորձարարական սովյալների հավաքագրման և մշակման տեխնոլոգիաներ,

Բ 6. կիրառելու լեզվաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները,

Գ6. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար,

Գ6. տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար,

Գ7. կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն,

Գ8. կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար,

Գ9. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև

<p>ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>
<p>9.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. Խորհրդատվություններ/ուղղորդում</p>
<p>10.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Տե՛ս «ԵՊՀ ԻՄ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ»-ը:</p>
<p>11.Ավարտական աշխատանքի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թեմայի որոշում և հաստատում 2. հետազոտություն 3. արդյունքների համակարգում 4. նախապաշտպանություն 5. աշխատանքի կազմում 6. պաշտպանություն:
<p>12.Հիմնական գրականության ցանկ. 1.ԵՊՀ ԻՄ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ:</p>